

ยังยืนบนโลกนี้ให้จงได้ ดังนั้นเมื่อมีเหตุปัจจัยมาประกอบกันพร้อมสรรพ เขาทั้งสองจึงลงมือพัฒนาโครงการที่เป็นนวัตกรรมด้วยการบูรณาการภูมิปัญญาโบราณกับเทคโนโลยีล่าสุดในยุคนั้นจนเกิดเป็นชุมชนยั่งยืน ที่ทุกวันนี้ยังคงมีเสน่ห์ดึงดูดผู้สนใจจากทั่วโลกให้เข้ามาศึกษาหาประสบการณ์อย่างไม่ขาดสาย

ชุมชนสหรัฐตั้งอยู่ที่เมืองดอนนี (ชื่อสมมติ) ในเขตพื้นที่ราบระหว่าง “หุบเขาศูนย์กลาง” (Central Valley) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งถือเป็นหนึ่งในเขตอนุรักษ์ธรรมชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวมทั้งพื้นที่เกษตรกรรมที่สำคัญที่สุดของประเทศ ดังนั้นจึงมีเมืองหลายเมืองในเขตนี้ ซึ่งรวมถึงเมืองดอนนี ใช้เทศบัญญัติที่จำกัดการเติบโตของเมืองอย่างเข้มงวด (เขตตัวเมืองดอนนีมีพื้นที่เพียง 25 ตารางกิโลเมตร) อันส่งผลให้เมืองเหล่านี้คงความอุดมสมบูรณ์ด้วยความงามจากทิวทัศน์ธรรมชาติ ด้วยผลผลิตทางการเกษตร ท่ามกลางดินฟ้าอากาศที่มีลักษณะไม่หนาวจัด ไม่ร้อนจัดและมีลมพัดเอื่อย ๆ ตลอดเวลาจากแม่น้ำหลายสาย รวมทั้งจากอ่าวซานฟรานซิสโก ที่ห่างออกไปทางตะวันตกเฉียงใต้เพียง 115 กิโลเมตร นอกจากนี้ เมืองดอนนียังอยู่ใกล้กับนครซาคramento) ซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางบริหารราชการแห่งรัฐแคลิฟอร์เนียในระยะทางเพียง 18 กิโลเมตร จึงทำให้เมืองดอนนีเหมาะแก่การอยู่อาศัยและการทำธุรกิจอีกด้วย ปัญหาทางธรรมชาติของเมืองนี้มีอยู่ประการเดียวคือมักจะมีน้ำหลากพัดมาอยู่เสมอหากมีพายุขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตามก็ดี ระดับน้ำหลากจะอยู่ในระดับสูงเพียงไม่กี่เซนติเมตร

เมืองดอนนีเติบโตขึ้นจากชุมชนเกษตรกรรมที่มีอายุย้อนหลังไปถึงปี 1868 ต่อมาได้มีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยโรงเรียนการเกษตร (University Farm School) เมื่อปี 1908 ดำเนินการศึกษาวิจัยด้านการเกษตรอย่างจริงจังจนได้รับการประกาศให้เป็นหนึ่งในระบบมหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย (University of California) ซึ่งปัจจุบันเป็นวิทยาเขตที่มีการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมหลายด้านมากที่สุด และได้รับการยกย่องว่าเป็นแหล่งผลิตนวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์ ชีวภาพ สัตวแพทย์ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีการแพทย์ และวิศวกรรม ที่สำคัญในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะด้านการเกษตรถือเป็นแหล่งความรู้และการทดลองแบบผสมผสานที่ก้าวหน้าที่สุดในโลก ยิ่งกว่านั้น มหาวิทยาลัยยังมีงบประมาณถึง 3,000 ล้านดอลลาร์ (120,000 ล้านบาท) ต่อปี มีการจ้างงานเต็มเวลามากกว่า 17,000 ตำแหน่ง และมีนักศึกษาอีกกว่า 29,000 คน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรของเมืองดอนนีทั้งหมด 64,500 คน โดยประชากรจำนวนมากก็ทำงานภาคธุรกิจและการบริการที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยด้วยแล้ว นับได้ว่าเมืองดอนนีเป็นเมืองมหาวิทยาลัยและเป็นสังคมเมืองของผู้มีการศึกษาอย่างแท้จริง

นอกจากเมืองตอนนี้จะมีชื่อเสียงทางการศึกษาวิจัยแล้ว ยังเป็นที่รู้จักดีในแง่ภูมิของการเป็นชุมชนเมืองเล็ก ๆ ที่มีความโดดเด่นเรื่องการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมซึ่งรวมถึง การมี "แถบพื้นที่สีเขียว" รอบเมือง การอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ ระบบขยะรีไซเคิล ตลาดนัดเกษตรกร โดยเฉพาะระบบทางจักรยานสำหรับประชากรจำนวนมากว่าครั้งหนึ่งที่ใช้จักรยานเป็นประจำมาตั้งแต่ในอดีตทำให้เมืองได้รับการบันทึกว่าเป็นเมืองที่ใช้จักรยานมากที่สุดในประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายการออกแบบและการจัดการเมืองจนถึงปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากหลักการ "อุทยานนคร" ของเอเบเนสเซอร์ ไฮวอร์ด มาตั้งแต่ทศวรรษที่ 1940 และจากแนวคิด "ออกแบบกับธรรมชาติ" ของเอียน แมคฮาร์ก มาตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970

โครงการหมู่บ้านยั่งยืนสหรัฐประกอบด้วยบ้านพักอาศัยหลายรูปแบบเพื่อให้เป็นที่พึงพิงให้กับผู้คนที่มียุวัยได้แตกต่างกันหลายระดับจำนวน 245 หน่วย ภาพรวมของโครงการมีลักษณะเป็นหมู่บ้านในสวน (garden village) ที่ผสมผสานลักษณะที่เป็นนวัตกรรมเชิงนิเวศและเชิงสังคมเข้าด้วยกันบนพื้นที่ 60 ไร่ บ้านทุกหลังซึ่งให้หันหน้าไปทางทิศใต้เพื่อที่จะรับแสงอาทิตย์เพื่อใช้ในการทำความร้อนให้ได้มากที่สุด โดยมีการใช้ระบบทำความร้อนทั้งด้วยวิธีธรรมชาติ (passive) และด้วยวิธีกล (active) เช่นการใช้เครื่องทำน้ำร้อนที่รับพลังงานแสงอาทิตย์จากแผงที่ติดตั้งบนหลังคา ถนนหนทางนั้นก็มีลักษณะเป็นซอยยาว คดเคี้ยว ต้น และแคบกว่าถนนในโครงการหมู่บ้านจัดสรรอื่น ๆ มาก บ้านแต่ละหลังจะอยู่ติดกับทางเดินและทางจักรยานซึ่งออกแบบเป็นระบบเครือข่ายทั่วหมู่บ้าน ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกผักและผลไม้อินทรีย์ปะปนอยู่ทั่วไป มีระบบการระบายน้ำแบบธรรมชาติที่ใช้ลักษณะห้วยและแอ่งน้ำคอยควบคุมทิศทางของน้ำในฤดูน้ำหลาก มีพื้นที่สำหรับการพักผ่อนในสวนสาธารณะ การนั่งรถจักรยาน สนามเด็กเล่น สถานรับเลี้ยงเด็ก ภัตตาคาร ร้านอาหาร และศูนย์ธุรกิจที่เชื้อให้ผู้พักอาศัยในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง ด้วยคุณลักษณะดังกล่าวที่ได้รับการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ตั้งแต่ 30 ปีก่อน จึงมีการประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ผลกระทบของการออกแบบก่อสร้างและพฤติกรรมผู้ใช้อาคารที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความพึงพอใจของผู้ใช้อาคารไว้โดยละเอียด ซึ่งตลอดเวลาที่ผ่านมาก็มีหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา องค์กรวิจัยและธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์ เข้ามาเยี่ยมชมเพื่อศึกษาโครงการจากหลายประเทศเช่นแคนาดา สหราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ และญี่ปุ่น เป็นต้น ส่งผลให้มีการตีพิมพ์เป็นเอกสารรายงานเผยแพร่ในระดับนานาชาติ อีกทั้งยังมีการนำแนวคิดเรื่องการออกแบบแนวยั่งยืนจากโครงการนี้ไปประยุกต์ในโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยเป็นผลสำเร็จเช่นเดียวกันอีกหลายสิบโครงการทั่วประเทศ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยมีเวลาจำกัดเป็นอย่างมาก เนื่องจากระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา 2 เดือน ผู้วิจัยมีกิจกรรมตั้งแต่การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อทำวิจัยด้านจิตวิทยาพัฒนาการตามแนวคิดเกลียวพลวัตรที่รัฐเทกซัส การทบทวนวรรณกรรม การพัฒนาเครื่องมือวิจัยและทดสอบคุณภาพกับอาจารย์ที่ปรึกษาต่างประเทศ 2 ท่าน ตลอดจนการดูงานด้านการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์แบบยั่งยืนที่รัฐอินเดียนาและรัฐวอชิงตัน จึงเหลือเวลาเก็บข้อมูลภาคสนามเพียง 5 วัน นอกจากนั้น ผู้วิจัยไม่สามารถหาที่พักในบริเวณโครงการได้ ถึงแม้ผู้จัดการหมู่บ้านจะกรุณาออกประกาศขอความช่วยเหลือทางที่พักอาศัยให้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงหาที่พักทางออกมาทางมหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย แล้วเดินทางเข้าไปดำเนินการวิจัยซึ่งรวมถึงการติดต่อสัมภาษณ์ การแจกแบบสอบถาม และการเดินสำรวจที่โครงการหมู่บ้านยั่งยืนสหรัฐ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ใช้เวลาแต่ละวันเกือบทั้งวันรวม 5 วันอยู่ในชุมชน ทำให้ผู้วิจัยได้ศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิต บรรยากาศ และสภาพของอาคารรวมทั้งสิ่งแวดล้อมจากการสังเกต และการพูดคุยกับผู้คนที่อยู่อาศัยในชุมชนหรือผ่านไปมาในละแวกชุมชนเพียงพอสำหรับการยืนยันและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และเอกสาร

4.2.1 ที่มาและมโนภาพของโครงการ

โครงการนี้เป็นผลสืบเนื่องจากมีสัจธรรมของนักพัฒนาโครงการ คือคุณมิคกับคุณเจนที่ตระหนักถึงปัญหาการเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมและความไม่เหมาะสมในเชิงสังคมหลายประการที่เกิดจากความนิยมสร้างบ้านและชุมชนในลักษณะที่ละเลยความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างมนุษย์กับผืนแผ่นดิน และละเลยศักยภาพของมนุษย์ที่สามารถมีจิตวิวัฒน์ได้มาเป็นเวลานาน จึงรับเอากระบวนทัศน์ที่มองเห็นความจำเป็นที่จะต้องสร้างชุมชนโลก ซึ่งมีฐานจากความรักและห่วงใยจากวัฒนธรรม “ยุคซิกซ์ตี้” มากำหนดเป็นมโนภาพว่า ชุมชนที่เขาจะสร้างขึ้นนั้นจะต้องเป็น “ที่อยู่อาศัยที่ดีกว่า” (a better place to live) ซึ่งอย่างน้อยจะต้องเป็นที่ที่ให้ความพึงพอใจในเชิงสังคมหรือให้บรรยากาศความเป็นชุมชน (sense of community) มากกว่า รวมทั้งมีการใช้ทรัพยากรในลักษณะที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าอีกด้วย

การดำเนินการสร้างมโนภาพให้เกิดเป็นรูปธรรมจึงเริ่มขึ้นในช่วงต้นปี 1970 อันเป็นช่วงเวลาใกล้เคียงกับการจัดงาน “วันของโลก” (Earth Day) ครั้งที่ 1 ซึ่งปลุกให้กระแสความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมในเมืองคอนี่มีความเข้มข้นมากขึ้น ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่ไม่ยากเลยที่คุณมิคกับคุณเจนจะสามารถรวบรวมญาติและเพื่อน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพื่อนนักศึกษาปริญญาโทมาประชุมกันเพื่อวางแผนการสร้างชุมชนในนามของกลุ่ม “คนในหมู่บ้าน” (the Village) โดยการประชุมครั้งแรก ๆ ของพวกเขาเน้นไปที่ปัญหาของสังคมและปัญหาของระบบนิเวศในขณะนั้น การประชุมครั้งต่อมามีการโฆษณาในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเพื่อชักชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งในช่วงหลังกลุ่มคนในหมู่บ้านนี้สามารถดึงดูดผู้สนใจเข้าร่วมประมาณ

30 คน และมีนัดประชุมกันทุกคืนวันพุธเพื่อที่จะถกเถียงกันว่าชุมชนควรมีทิศทางเป็นอย่างไร ทั้งนี้ การอภิปรายในที่ประชุมยังให้ความสำคัญกับความรู้สึกที่มีร่วมกันในเรื่องของการจัดวางตำแหน่ง ผิดที่ผิดทาง การขาดความเชื่อมโยง การไร้ซึ่งพลังของชุมชน และความหวังโหยหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ความเป็นไปได้ที่จะสร้างความอบอุ่นสุขสบายแบบหมู่บ้านชนบทในบริบทสังคมสมัยใหม่ ซึ่งจะ ประกอบด้วยโรงเรียน การเกษตรชุมชน และการเลี้ยงฉลองของชุมชนตามเทศกาลต่าง ๆ ในที่สุด พวกเขาก็ได้ข้อสรุปว่ามีความเป็นไปได้ที่จะออกแบบชุมชนลักษณะดังกล่าว อีกทั้งเป็นไปได้ด้วย ว่าชุมชนนี้จะเกื้อหนุนให้ผู้คนสามารถใช้ชีวิตในลักษณะซึ่งเบียดเบียนโลกน้อยลง

ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การบังเกิดขึ้นของชุมชนสหรัฐอีกปัจจัยหนึ่งก็คือการเลือกตั้ง คณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งเมืองดอนนีในปี 1971 เพื่อทดแทนในตำแหน่งที่ว่างลง 3 ตำแหน่งจาก ทั้งหมด 5 ตำแหน่ง โดยมีคนกลุ่มหนึ่งที่เรียกตัวเองว่า “กลุ่มการวางแผนและการวิจัยที่ยิ่งใหญ่กว่า แห่งเมืองดอนนี” (Greater Donnie Planning and Research Group) ซึ่งมีสมาชิกประกอบด้วย นักศึกษาเป็นส่วนมาก และนักศึกษาเหล่านั้นหลายคนที่รวมถึงคุณเจนก็เ็นนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเนเวศวิทยาจากมหาวิทยาลัยแห่งแคลิฟอร์เนีย (เปิดสอนเป็นแห่งแรก ๆ ของประเทศ) คน กลุ่มนี้เริ่มพบปะกันเพื่อหารือว่าเมืองดอนนีจะสามารถแสดงออกถึงความตระหนักในปัญหาของ ระบบนิเวศอันร้ายแรงที่ประเทศกำลังประสบอยู่ได้อย่างไร และได้ร่างข้อเสนอหลายประการใน ระหว่างเวลารับประทานอาหารร่วมกันทุกคืนวันอาทิตย์ ข้อเสนอเหล่านั้นมี อาทิเช่น การหยุดการ ขยายตัวของเมือง การอนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งการปรับพื้นที่ถนนและที่จอดรถในเขตกลาง เมืองให้เป็นพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากที่ดินได้มากขึ้น ในข้อเสนอยังมีการระบุด้วยว่าให้มีการระงับ การเติบโตของเมืองเอาไว้ก่อน เพื่อให้เวลาทบทวนและปรับปรุงแผนการจัดผังเมืองรวมให้ทันต่อ เหตุการณ์ผ่านกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน

สมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มฯ ผู้ซึ่งเป็นอดีตประธานนักศึกษาในมหาวิทยาลัยดกลองสมัคร รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกคณะกรรมการที่ปรึกษาของเมืองเป็นคนแรกโดยใช้ข้อเสนอของกลุ่มฯ เป็น นโยบายหาเสียง ติดตามด้วยสมาชิกอีก 2 คนผู้ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่ ทำงานในมหาวิทยาลัยคนหนึ่ง กับเป็นทนายความสุภาพสตรีอีกคนหนึ่งที่ตกลงใจเข้ารับการ เลือกตั้งในลำดับสุดท้ายก่อนการเลือกตั้ง ผลปรากฏว่าทั้งสามคนที่กล่าวมาชนะการเลือกตั้งและ เข้ารับงานต่อจากคณะกรรมการฯ หัวอนุรักษ์นิยมรุ่นก่อน สิ่งแรกที่คณะกรรมการฯ ชุดใหม่ลงมือ ทำคือการดำเนินการตามนโยบายที่พวกเขาได้ให้สัญญา โดยเฉพาะเรื่องการระงับการเติบโตของ เมือง จนในที่สุดก็มีการเขียนแผนการจัดผังเมืองรวมขึ้นมาใหม่ได้สำเร็จ

4.2.2 วัตถุประสงค์และหลักการพื้นฐาน ในการทำโครงการ

คุณมิกกับคุณเจนและผองเพื่อนมีเป้าหมายที่จะสร้างสรรค์วิธีสำหรับการอยู่อาศัยแบบยั่งยืนอย่างแท้จริงบนโลกใบนี้ ในช่วงการเตรียมพร้อมที่จะออกแบบรายละเอียดและก่อสร้างหมู่บ้านในปี 1972 ตัวคุณมิกกับคุณเจนเองก็ตระหนักดีว่าพวกเขาไม่มีทรัพย์สินเงินทุน และไม่มีประวัติผลงานพัฒนาโครงการ แต่ยังสามารถจะสร้างโครงการที่เป็นนวัตกรรมขนาดใหญ่แบบที่ไม่เคยมีใครทดลองทำมาก่อน ดังนั้น พวกเขาจึงไม่กล้าแม้กระทั่งหวังถึง “ผลสำเร็จ” โดยพวกเขากลับหวังแต่เพียงจะได้นำเอาประสบการณ์ที่จะได้รับมาเขียนเป็นหนังสือเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ถึงแนวทางการออกแบบและการพัฒนาชุมชนด้วยวิสัยทัศน์อันยาวไกล ซึ่งอาจจะเป็แรงบันดาลใจให้คนรุ่นหลังเกิดความต้องการที่จะหนีจากการพัฒนาแบบเดิม ๆ ที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปสู่การช่วยกันสร้างสรรค์ความยั่งยืนกันมากขึ้น

หลักการออกแบบชุมชนสหรัฐของคุณมิกกับคุณเจน ดังแสดงในตารางที่ 4.47 เกิดจากการบูรณาการความเชื่อพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และทางจิตวิทยาหลายประการ ที่สะท้อนถึงโลกทัศน์และภูมิปัญญาหยั่งรู้ของชาวพื้นเมืองโบราณ ดังเช่นคำกล่าวของชนเผ่าอเมริกันพื้นเมืองที่ว่า

เราต้องมองว่าตัวเรานั้นเป็นส่วนหนึ่งของสรรพสิ่งทั้งหลายบนโลก ไม่ใช่มองในฐานะที่เป็นศัตรูจากภายนอก ผู้ซึ่งพยายามเอาเปรียบสรรพสิ่งเหล่านั้นตามความปรารถนา เราผู้ซึ่งรู้ถึงความหมายของอวัยวะภายในทุกส่วน ย่อมรู้ด้วยว่า ในขณะที่เราอาศัยอยู่บนโลกนี้ เราไม่สามารถทำร้ายส่วนใดส่วนหนึ่งของโลกโดยปราศจากการทำร้ายตัวเราเองด้วยได้เลย

ตารางที่ 4.47

ความเชื่อพื้นฐานที่เป็นหลักการออกแบบชุมชนสหรัฐ

1. สิ่งมีชีวิตทุกชีวิตดำรงอยู่ได้ด้วยสายสัมพันธ์อันละเอียดอ่อนเป็นจำนวนมากกับสิ่งมีชีวิตทุกชนิด และกับสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต
2. ระบบนิเวศและส่วนต่าง ๆ ของระบบนิเวศที่ประกอบด้วยสายพันธุ์จำนวนมากหลายมาก มีแนวโน้มที่จะปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม หรือการยุ่งเกี่ยของมนุษย์ได้ดีกว่าระบบนิเวศและส่วนต่าง ๆ ของระบบนิเวศที่ประกอบด้วยสายพันธุ์จำนวนหลาหลายน้อยกว่า
3. ส่วนประกอบของระบบนิเวศ คือระบบที่ซับซ้อนของการถ่ายโอนพลังงาน ซึ่งที่ลุดแล้วขึ้นอยู่กับพลังงานที่ป้อนเข้าไป
4. ในระยะยาวนั้น ความจำเป็นทางกายภาพของมนุษยชาติในทุก ๆ เรื่อง จะต้องเป็นที่พึงพอใจไม่ว่าจะมีการใช้ทรัพยากรที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือจะมีการใช้ทรัพยากรที่

ตารางที่ 4.47 (ต่อ)

นำกลับมาใช้ใหม่ได้ก็ตามที่

5. แม้ว่ามนุษย์จะดูเหมือนเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความสามารถในการปรับตัวมากที่สุด แต่เรายังมีความจำเป็นทั้งทางร่างกายและจิตใจที่แน่นอนมาแต่กำเนิด ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนองตอบทั้งจากระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น และสิ่งแวดล้อมทางสังคม
6. มนุษย์นั้นโดยส่วนมากแล้วมีการปรับตัวทางพันธุกรรมเข้ากับสิ่งแวดล้อมซึ่งมีอยู่ประมาณ 200 ถึง 20,000 ปีมาแล้ว การปรับตัวนี้ไม่ได้วิวัฒนาการเพียงลักษณะทางกายภาพเท่านั้น แต่ยังวิวัฒนาการทางรับรู้และพฤติกรรม และเกี่ยวโยงสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคมรวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพด้วย
7. ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเป็นไปทั้ง 2 ทางคือ มนุษย์เป็นผู้กำหนดลักษณะสิ่งแวดล้อมและถูกกำหนดลักษณะโดยสิ่งแวดล้อม
8. มนุษย์สามารถปรับตัวเข้ากับสภาวะที่หลากหลายของสิ่งแวดล้อม แต่ผลของการปรับตัวเข้ากับสภาวะที่ไม่เอื้ออำนวย คือความเครียดทั้งชั่วคราวและเรื้อรัง

3.2.3 การจัดหาที่ดิน

เวลาผ่านไปปีกว่า ๆ หลังจากที่มีการเริ่มหารือกันถึงความเป็นไปได้ของโครงการ และมีการออกแบบขั้นต้นไปบ้างแล้ว กระบวนการเสาะหาที่ดินก็เริ่มขึ้นพร้อม ๆ กับการสลายตัวของกลุ่มคนในหมู่บ้าน เนื่องจากความไม่ลงรอยกันเรื่องทำเลที่ตั้งโครงการ หลาย ๆ คนก็ไม่สามารถหาเงินมาช่วยลงทุนได้ เพราะคงจะไม่มีคุณพ่อคุณแม่รายใดตั้งใจให้ลูกยืมเงินไปใช้ในแผนการที่เพื่อนอย่างนี้ได้ บางคนก็ปลงใจว่าไม่ต้องการที่จะภาระผูกพันระยะยาวใด ๆ ที่เมืองดอนนี้ อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาสัญญาภาคเช่นนี้ คุณมิกกับคุณเจนมีโอกาสดำเนินการได้รับความเห็นใหม่ ๆ รวมทั้งทบทวนความปรารถนาและปรัชญาของตนเอง จนได้ข้อสรุปเป็นความมุ่งมั่นที่จะเสี่ยงก้าวไปข้างหน้าด้วยพลังของกลุ่มคนในหมู่บ้านที่ยังเหลืออยู่โดยดำเนินการในรูปธุรกิจขนาดย่อม

โชคดีที่ในปี 1972 คุณมิกไปพบที่ดินที่เป็นไร่มะเขือเทศโล่ง ๆ ทางขอบด้านตะวันตกของเมืองซึ่งอยู่ในข่ายของโครงการระงับการเติบโตของคณะกรรมการฯ ชุดใหม่ ขณะนั้นนักพัฒนาโครงการรายหนึ่งเป็นเจ้าของอยู่และมีแผนจะพัฒนาโครงการในอนาคต เมื่อทราบแผนของคณะกรรมการฯ เข้า เจ้าของที่ดินคนนี้ผู้ซึ่งสนใจแต่จะทำเงินให้ได้มากที่สุดเกิดความตื่นตระหนก ว่ามูลค่าที่ดินจะตกต่ำลงมาก เขาจึงขายให้คุณมิกในราคาเลหลังแต่มีเงื่อนไขว่าจะต้องลงมือ

ก่อสร้างภายในเวลาที่กำหนดซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้นมาก มิฉะนั้นเจ้าของที่ดินรายนี้ก็จะมียสิทธิ์เรียกเอาที่ดินคืน ราคาที่ดินตอนนั้นอยู่ที่ประมาณ 6,000 เหรียญต่อเอเคอร์ และเจ้าของที่ดินต้องการให้วางเงินดาวน์ไว้เพียง 10,000 เหรียญ คุณมิกสามารถจัดการสรุปข้อตกลงได้โดยไม่ชักช้า แล้วเขาก็เริ่มเขียนหนังสือชี้ชวนเพื่อดึงดูดนักลงทุนในท้องถิ่นให้หันมาสนใจโครงการนี้ทันที

4.2.4 การออกแบบและก่อสร้าง

ในขั้นการพัฒนาแบบขั้นต้นถือเป็นลักษณะการออกแบบอย่างมีส่วนร่วมของทุกคนใน "กลุ่มคนในหมู่บ้าน" ดังที่กล่าวไปแล้ว แต่หลังจากที่กลุ่มฯ สลายตัวเหลือเพียงไม่กี่คน คุณมิกจึงออกแบบรายละเอียดเอง โดยมีคุณเจนเป็นผู้ช่วย เพื่อดึงดูดนักลงทุนในท้องถิ่นให้หันมาสนใจโครงการนี้ ระหว่างนั้นเขาทั้งสองได้ค้นคว้าหาความรู้จากเอกสารหนังสือต่าง ๆ เพิ่มเติมจำนวนมาก พร้อมทั้งนำแบบไปขอความเห็นทั้งจากเพื่อนและคนที่รู้จักกันแต่ไม่คุ้นเคยนัก ตลอดจนกลุ่มลูกค้าและผู้ร่วมทุนที่เป็นเป้าหมาย แบบสุดท้ายที่ออกมาจึงเป็นการผสมผสานความคิดด้านจิตวิทยาสีแวดล้อมของคุณเจน ความคิดทางสถาปัตยกรรมและระบบนิเวศของคุณมิก เข้ากับความคิดของผู้คนทั่ว ๆ ไป โครงการนี้จึงเป็นโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในยุคสมัยใหม่ โครงการแรกที่ทำให้บรรยากาศความเป็นชุมชน พร้อม ๆ กับการใช้ทรัพยากรในลักษณะที่มีประสิทธิภาพสูงกว่า ด้วยการบูรณาการระบบนิเวศวิทยาทางธรรมชาติและสังคมเข้ากับภาพบูรณาการของมนุษย์ ธรรมชาติ เศรษฐกิจ และชุมชน

ทั้งสองคนขณะนั้นอยู่ในวัยหนุ่มสาวซึ่งไม่มีประสบการณ์ทำโครงการขนาดใหญ่ คุณมิกมีประสบการณ์ออกแบบและก่อสร้างบ้านส่วนตัวและของลูกค้ามาบ้าง การออกแบบโครงการนี้ส่วนมากจึงเกิดจากประสบการณ์ในวัยเยาว์ที่เป็นเด็กช่างสังเกตธรรมชาติของคุณมิก ประกอบกับความรู้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติจากการฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อมและความมุ่งมั่นทางสังคมและทางนิเวศอย่างแรงกล้าที่มีต่อโครงการของคนทั้งคู่ ยกตัวอย่างเช่น การออกแบบผังและภูมิสถาปัตยกรรม รวมทั้งระบบการระบายน้ำในพื้นที่โดยธรรมชาติ แม้ว่าคุณมิกกับคุณเจนจะไม่ได้เป็นภูมิสถาปนิกมืออาชีพ แต่เขาทั้งสองใช้ปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมและไหวพริบที่จำเป็นในการทดลองในสภาพแวดล้อมจริง แล้วสร้างสรรค์ภูมิทัศน์อันสวยงามซึ่งสนองต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างดีเยี่ยม ส่วนการออกแบบทางวิศวกรรม คุณมิกกำหนดโครงสร้างและรายละเอียดหลัก ๆ เองทั้งหมดแล้วให้วิศวกรคำนวณ นอกจากนั้น คุณมิกยังพัฒนาอุปกรณ์พร้อมระบบคอมพิวเตอร์สำหรับตรวจวัดและควบคุมให้มีการถ่ายเทอุณหภูมิระหว่างเรือนกระจกหลังบ้านกับภายในบ้านอย่างเหมาะสม อีกทั้งได้ร่วมกับพี่ชายของคุณเจนในการออกแบบปรับปรุงแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์ที่จะติดตั้งบนหลังคา ตลอดจนผลิตกันเองในที่ก่อสร้าง เนื่องจากคุณมิกเคยใช้

แผงๆ ที่พี่ชายออกแบบและติดตั้งในงานก่อสร้างบ้านสองสามหลังของเขาก่อนหน้านั้น ประกอบกับขณะนั้นแผงๆ ยังไม่มีขายโดยทั่วไปในตลาด ส่วนแผงที่มีขายก็มีคุณภาพไม่ทนทานเท่าที่คุณมิดต้องการ จนในช่วงหลังจากที่เริ่มก่อสร้างไปแล้วระยะหนึ่งบรรดาผู้ซื้อบ้านที่มีความรู้จึงเริ่มเข้ามาช่วยออกแบบรายละเอียดเพิ่มเติม ซึ่งก็มีทั้งอาจารย์ภูมิสถาปัตย์กรรม รวมทั้งสถาปนิกและผู้รับเหมาที่สนใจการออกแบบแนวยั่งยืนเป็นทุนเดิมรวมอยู่ด้วยหลายคน

ปัญหานักในขณะนี้ไม่ได้อยู่ที่การออกแบบเพื่อสนองต่อหลักการที่ตั้งไว้ แต่อยู่ที่การโน้มน้าวฝ่ายเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองให้เข้าใจแบบแล้วออกใบอนุญาตก่อสร้างให้ ทั้งนี้ การเขียนรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเรื่องใหม่ในวงการขึ้นมาก็ไม่ใช่ปัญหา เพราะเป็นสิ่งที่ทั้งสองรำเรียนมาอยู่แล้ว แต่ปัญหาอยู่ที่ลักษณะเด่นทั้งหลายของหมู่บ้านนั่นเองที่ไปขัดกับกฎหมายในขณะนั้นหลายข้อ ในปี 1973 ที่ไปนำเสนอต่อผู้อำนวยการฝ่ายผังเมืองครั้งแรก ผู้อำนวยการฯ ถึงกับหัวเราะแล้วกล่าวว่า "นี่มันขัดกับทุกอย่างที่ฉันเรียนมาในโรงเรียนออกแบบผังเลย กลับไปแก้ไขใหม่ทั้งหมดแล้วค่อยกลับมาคุยกันใหม่อีกว่า" อย่างไรก็ตาม เขาทั้งสองได้รับการช่วยเหลือจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งเมืองตอนนี้ชุดใหม่ที่เคยอยู่ในกลุ่มการวางแผนฯ ด้วยกัน เพราะข้อเสนอโครงการได้รวมความคิดต่าง ๆ ของแผนการจัดผังเมืองรวมฉบับใหม่ไว้และสอดคล้องกับปรัชญาของคณะกรรมการฯ อยู่แล้ว ถึงกระนั้นคณะกรรมการฯ ก็ยังต้องอาศัยความพยายามอย่างมากในการที่จะทำให้เจ้าพนักงานผู้ซึ่งมีความเห็นคัดค้านหันกลับมายอมรับข้อเสนอโครงการ เพราะข้อเสนอฯ ไปสวนทางกับคำแนะนำของเจ้าพนักงานหลายเรื่อง เจ้าพนักงานไม่เห็นด้วยกับความแคบของถนน บ้านที่หันหน้าเข้าไปหาสวน ถนนสายยาวที่ปลายเป็นทางตันรูปวงกลมสำหรับกลับรถ (cul-de-sacs) พื้นที่ว่างระหว่างบ้านที่แคบ และหน้าบ้านที่ติดถนนมากกว่าปกติ สิ่งเหล่านี้ล้วนละเมิดกฎหมายจัดสรรที่ดิน ยิ่งไปกว่านั้นผู้อำนวยการฯ ยังไม่เชื่อว่าเกษตรกรรมจะเข้ากันได้กับที่อยู่อาศัย หัวหน้าหน่วยดับเพลิงและตำรวจกังวลเกี่ยวกับการเข้าถึงของยานพาหนะกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน สำหรับการระบายน้ำตามธรรมชาติ นักวางผังเมืองคนหนึ่งกล่าวว่าสองสามีภรรยา กำลังพยายามย้อนอดีตกลับไปหายุคก่อนยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม โดยภาพรวมจึงมีอยู่เรื่องเดียวที่ไม่มีข้อถกเถียงคือการตัดสินใจเน้นการปลูกพืชที่ทนต่อความแห้งแล้ง เจ้าพนักงานจึงสรุปว่าจะไม่อนุมัติโครงการและขอให้คุณมิดกับคุณเจนแก้ไขข้อเสนอเพื่อขจัดข้อโต้แย้ง แต่แทนที่สองคนจะทำเช่นนั้น พวกเขากลับเลือก "ไม่รับคำตอบแบบปฏิเสธ" และขอถกข้อเสนอเป็นข้อ ๆ ต่อหน้าคณะกรรมการฯ ซึ่งปรารถนาที่จะคิด "นอกกรอบ" คือไม่เอาแต่เชื่อคำแนะนำของเจ้าพนักงานดังในอดีต โดยเขาทั้งคู่ยังขอให้เพื่อนที่เป็นนักเขียนมาช่วย เนื่องจากเพื่อนผู้นี้เป็นผู้ที่มีความเป็นเลิศในการวิเคราะห์ข้อวิพากษ์วิจารณ์ของเจ้าพนักงานและโต้แย้งกลับได้เป็นอย่างดี

เรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งก็คือระบบการระบายน้ำตามธรรมชาติ ในตอนแรก วิศวกรของเมืองลียงเลที่จะยอมรับระบบนี้ แต่ด้วยความประนีประนอม คณะกรรมการฯ แนะนำให้พวกเขาวางหนังสือสัญญาค้ำประกันในวงเงินเท่ากับงบประมาณค่าก่อสร้างระบบระบายน้ำคอนกรีตแบบดั้งเดิมเอาไว้ เพื่อต้องใช้ในการกรณีที่ระบบการระบายน้ำตามธรรมชาติใช้การไม่ได้ ในช่วงเวลาหลายปีในการก่อสร้างโครงการนี้ มีพายุรุนแรงหลายครั้ง ถนนทั่วเมืองตอนนี้ถูกน้ำท่วมหมด แต่ในชุมชนสหรัฐน้ำไม่ท่วม มีหน้าซำพื้นที่ทั้งหมดประกอบกับห้วยของชุมชนซึ่งไม่เคยมีปัญหาเรื่องใบไม้อุดตันเลย ยังช่วยดูดซับน้ำฝนจากละแวกใกล้เคียงได้อีกด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้เขาทั้งสองจึงไม่ต้องนำหนังสือสัญญาค้ำประกันมาใช้เลย สำหรับปัญหาความกว้างของถนน คุณมิกกับคุณเจนเสนอให้มีการทดสอบ โดยจัดกรวยจราจรวางเป็นแนวกว้างเท่าที่กำหนดในข้อเสนอฯ ที่ลานจอดรถใหญ่ ข้อกำหนดของการกู้ยืมคือถนนต้องกว้างพอสำหรับการจอดรถดับเพลิง 2 คันเคียงข้างกัน และคนขับต้องสามารถเปิดประตูรถได้ ผลการทดสอบปรากฏว่าถนนตามข้อเสนอฯ ส่วนใหญ่กว้างพอ แต่มีบางส่วนกว้างไม่พอ หนึ่งในคณะกรรมการฯ จึงประนีประนอมโดยการให้มีพื้นที่ทางเดินกว้าง 3 ฟุตทั้งสองข้างของถนน ที่สุดระบบการวัดแบบนี้ก็ผ่านความเห็นชอบอย่างง่ายดาย

เรื่องราวที่เกิดขึ้นข้างต้นสอนให้คุณมิกกับคุณเจนรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงต้องเริ่มจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งมา เพราะเจ้าพนักงานมักทำงานตามแบบแผนที่เคยทำ กรณีหมู่บ้านสหรัฐจึงเป็นบทเรียนให้กับทุกคนที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุที่ข้อเสนอฯ เป็นเรื่องใหม่ ดังนั้นบรรดาเจ้าพนักงานจึงไม่สามารถถกเถียงเกี่ยวกับเรื่องเหล่านั้นอย่างผู้เชี่ยวชาญได้ ขณะเดียวพวกเขายังต้องเป็นผู้แก้ปัญหา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงก็ต้องอาศัยเวลา โดยสรุปแล้วกระบวนการขอความเห็นชอบแบบและข้อเสนอฯ จึงกินเวลานานถึง 2 ปีครึ่ง ด้วยกลยุทธ์หลักคือ “ฝ่าฝืนเทศบัญญัติเพื่อให้โครงการได้รับการอนุมัติ” กับ “ไม่รับคำตอบแบบปฏิเสธ” ผังที่ได้รับการอนุมัติเป็นดังภาพที่ 4.8 โดยมีลักษณะพิเศษที่เสนอข้อเดียวที่ไม่ผ่านความเห็นชอบของฝ่ายสุขาภิบาล คือระบบที่จะนำเอาน้ำโสโครกที่ผ่านบอบำบัดแล้วกับน้ำทิ้งจากครัวเรือนไปรดน้ำต้นไม้ (หลังจากโครงการก่อสร้างนี้เสร็จ รัฐแคลิฟอร์เนียก็ออกกฎหมายอนุญาตให้ทำเช่นนั้นได้)

ขณะที่โครงการได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างได้เมื่อปลายปี 1975 นั้น มีรายละเอียดของอาคารและพื้นที่ปลูกย่อยหลายส่วนที่คุณมิกกับคุณเจนตั้งใจเหลือค้างเอาไว้ เพราะต้องการสร้างกระบวนการออกแบบและก่อสร้างอย่างมีส่วนร่วมให้จงได้ ด้วยเห็นว่าการมีส่วนร่วมของฝ่ายผู้อยู่อาศัยจะก่อให้เกิดบรรยากาศความเป็นชุมชนได้อย่างแท้จริง นอกเหนือจากความประหยัดที่จะได้แน่นอนอยู่แล้ว เพราะแต่ละคนจะได้คิดถึงสิ่งที่เป็นความต้องการร่วมกันในอนาคตและได้ความสนิทสนมจากทำงานร่วมกัน ดังนั้น ผู้ซื้อบ้านในรุ่นแรก ๆ จึงแบ่งกันออกเป็นกลุ่มย่อยแยกกันไป

ภาพที่ 4.8
ผังชุมชนสหรัฐ

สร้างสโมสรและสระว่ายน้ำ สนามเด็กเล่น และสะพานข้ามห้วยเป็นต้น หลาย ๆ คนเข้าร่วมให้ความเห็นการออกแบบรายละเอียดของบ้าน และสร้างบ้านด้วยตัวเอง นอกจากนี้ คุณมิกกับคุณเจนยังอนุญาตให้กลุ่มนักศึกษาเข้ามาสร้างบ้านขนาด 9 ห้องนอนเพื่ออาศัยอยู่ร่วมกันด้วย มาตรการหนึ่งที่น่าสนใจคือ เขาทั้งสองคืนเงินก้อนเล็ก ๆ ก้อนหนึ่งให้กลุ่มเจ้าบ้านที่มีบ้านอยู่ในกลุ่มเดียวกันหลายกลุ่มเพื่อพัฒนาสวนสวนกลางของกลุ่มขึ้นมาเอง ส่วนแรงงานหลักที่ช่วยก่อสร้างนั้น พวกเขาจ้างคนงานผู้อพยพที่เคยทำงานในไร่กับครอบครัวผู้อพยพชาวปากีสถานด้วย หวังว่าผู้คนเหล่านี้จะมีอาชีพติดตัวไปเมื่อก่อสร้างเสร็จ ยิ่งกว่านั้นเมื่อเวลาผ่านไป พวกเขายังเสนอให้คนงานกลุ่มนี้ซื้อบ้านอีกด้วย โดยใช้แรงงานก่อสร้างบ้านตัวเองเป็นเงินวางมัดจำ ผลปรากฏว่าหลายปีผ่านไป ทั้งคนงานผู้มีรายได้น้อยกว่ากับเจ้าบ้านผู้มีฐานะต่างก็อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

เมื่อพิจารณาข้อมูลการออกแบบก่อสร้างจากเอกสารทั้งหมด ประกอบกับการสำรวจภาคสนาม ทำให้สามารถแสดงคุณลักษณะที่เอื้อต่อความยั่งยืนตามกรอบคิดบูรณาการซึ่งอาจเรียกว่าเป็นคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน หรือผลของการออกแบบแนวยั่งยืน ดังตารางที่ 4.48

ตารางที่ 4.48

คุณลักษณะสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน หรือผลของการออกแบบแนวยั่งยืนในช่วงก่อตั้งชุมชนสำหรับ

ภาคบนซ้าย: บ้านส่วนบุคคล ลักษณะที่ต้องใช้ใจสัมผัส ได้แก่

1. ความซาบซึ้งถึงเอกลักษณ์และความเป็นอยู่แบบท้องถิ่น
 2. ความรู้สึกเชื่อมโยงและกลมกลืนกับธรรมชาติ
 3. ความงามแบบเรียบง่าย
-

ภาคบนขวา: บ้านส่วนบุคคล ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่

1. การใช้แสงอาทิตย์โดยวิถีธรรมชาติโดยจัดแนวบ้านทุกหลังไปทางเดียวกัน ตามทิศทางแดดลม เพื่อใช้ประโยชน์จากแสงแดดสูงสุดผ่านหลังคาไปรังแสงและ/หรือเรือนกระจก อีกทั้งปลูกต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงาแก่บ้านและถนนอย่างถูกต้องทิศทาง
 2. บ้านบางหลังเป็นหลังคาดินปลูกพืชคลุม
 3. การใช้แผงเก็บพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อทำน้ำร้อนสำหรับอุปโภคให้เพียงพอแก่การใช้ที่จำเป็น
 4. การประหยัดปริมาณการใช้น้ำร้อนด้วยการติดตั้งอุปกรณ์รีดน้ำที่หัวก๊อกและฝักบัว ฉนวนหุ้มท่อน้ำร้อนอย่างดี อุปกรณ์ปรับแรงดันน้ำ และเครื่องอัดอากาศ
 5. การใช้ฉนวนประสิทธิภาพสูงที่ผนังหลังคา และขอบพื้นโครงสร้างที่เป็นคอนกรีต
 6. การใช้กระจกหน้าต่าง 2 ชั้น ซึ่งมีการอุดแนวร่องรอบกรอบบานอย่างดี ทั้งประตูและหน้าต่าง
 7. การใช้กระเบื้องหลังคาดินเผาธรรมชาติ
 8. การใช้สีผนังภายในและหลังคาเป็นสีอ่อนเพื่อสะท้อนแสงอาทิตย์และรักษาอุณหภูมิของบ้าน
 9. การใช้แผงระแนงกันแดดซึ่งมีไม้เลื้อยที่เป็นไม้ดอกและไม้ผล
 10. การใช้ผนังหนาซึ่งมีความหนาแน่นของมวลสูงเลียนแบบบ้านดินปั้น เพื่อการเก็บรักษาอุณหภูมิทั้งร้อนและเย็นในผนัง รวมทั้งป้องกันการเปลี่ยนอุณหภูมิอย่างรวดเร็ว
 11. ระบบคอมพิวเตอร์สำหรับตรวจวัดและควบคุมให้มีการถ่ายเทอุณหภูมิระหว่างเรือนกระจกหลังบ้านกับภายในบ้านอย่างเหมาะสม
 12. เรือนกระจกมีมู่ลี่และบานกระจกที่เปิดได้เพื่อบังแดดและให้ลมพัดผ่านได้ในฤดูร้อน
 13. นอกจากบ้านจะเป็นบ้านที่พึ่งพาตัวเองด้านพลังงาน ยังพึ่งพาตัวเองด้านอาหารเนื่องจากการออกแบบโครงการส่งเสริมให้ปลูกพืชผักสวนครัวและไม้ผลไว้ทานเอง
 14. การออกแบบบ้านให้เชื่อมโยงกับธรรมชาติ โดยให้หน้าบ้านเป็นห้องพักผ่อนและห้องอาหารหันเข้าหาสวนส่วนตัวที่เชื่อมต่อกับสวนกลางซึ่งมีต้นไม้ใหญ่ โดยไม่มีสิ่งก่อสร้างขวางกั้น ประตู
-

ตารางที่ 4.48 (ต่อ)

เข้าบ้านอยู่ด้านข้างที่มีทางเดินเล็ก ๆ ใช้ร่วมกับเพื่อนบ้าน ด้านหลังบ้านมีสวนหย่อมติดถนนแต่มีรั้วไม้กันเพื่อความเป็นส่วนตัว ทำให้เจ้าบ้านได้ใช้สวนนั่งพักผ่อนได้จริง และด้วยความที่ถนนแคบมีต้นไม้ใหญ่ปลูกตลอดทางทำให้บ้านมีลักษณะสอดคล้องแทรกอยู่ในธรรมชาติ

ภาคล่างซ้าย: ชุมชน ลักษณะทางวัฒนธรรมและสิ่งที่ต้องใช้ใจสัมผัส ได้แก่

1. ความงามของกลุ่มสถาปัตยกรรม ที่มีความกลมกลืนในความหลากหลาย
2. ความงามของธรรมชาติแวดล้อมที่บริสุทธิ์
3. ความไม่น่าเบื่อของการจัดที่ว่างเปิดโล่ง ทางสัญจร และอาคาร
4. การยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทาย แสดงความเป็นมิตร เป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน
5. ความสงบสุขและปลอดภัย ซึ่งเป็นผลจากการออกแบบบ้านให้มีรั้วด้านถนนด้านเดียว แล้วให้ด้านข้างหนึ่งด้านมีประตูเข้าตัวบ้านประชิดกัน ส่วนด้านหลังบ้านเปิดโล่งเข้าหาสวนและที่ว่างสำหรับทำกิจกรรมกลุ่ม ทำให้ผู้คนคุ้นหน้ากันง่าย ดูแลบ้านให้กันง่าย อีกทั้งทางเดินและถนนแยกกัน ถนนแคบและคดเคี้ยว ประกอบกับการออกแบบถนนให้เป็นทางตันและจัดที่ว่างเป็นมุมเด็กเล่นจำนวนมากหลายขนาดจึงทำให้มีความปลอดภัยด้านจราจรสูงด้วย
6. วิถีชีวิตที่พอเพียงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่มีการออกแบบผังและอาคารไว้รองรับ เช่น การรีไซเคิล การแยกขยะ การปลูกผักผลไม้แบบหมุนเวียนไว้ทานเองบ้างและขายบ้างโดยไม่ใช้สารเคมีที่เป็นพิษกับสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนธุรกิจของชุมชน การเดิน การใช้จักรยาน และการจอดรถยนต์ในที่จอดรถโดยไม่ขับรดไปจอดหน้าบ้าน
7. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และจิตวิญญาณเพื่อความยั่งยืนของชุมชนและธรรมชาติซึ่งมีการออกแบบผังและอาคารไว้รองรับ เช่น การบริหารหมู่บ้าน การกีฬา การแสดงดนตรี การทานอาหารร่วมกันในหลายโอกาสหมุนเวียนไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ในชุมชน การผลักดันนำเที่ยวชมการทำสวนของตนเอง เทศกาลเก็บเกี่ยวพืชผล เทศกาลวันอีสเตอร์ เทศกาลวันฮัลโลวีนสำหรับเด็ก ๆ รวมทั้งการฝึกโยคะ เป็นต้น บางกิจกรรมมีการจัดร่วมกับบุคคลภายนอก เช่น การประชุมสาขาสโมสรเชียร์ (Sierra Club)¹² เพื่อดำเนินกิจกรรมรักษามรดกธรรมชาติและ การต้อนรับผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงานชุมชน

¹² ก่อตั้งในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี 1892 เพื่อดำเนินการอนุรักษ์ธรรมชาติ เมื่อปลายทศวรรษที่ 1990 มีสมาชิกราว 6 แสนคนตามสาขาทั่วโลก

ตารางที่ 4.48 (ต่อ)

8. การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันระหว่างคนที่มียาได้มากกับคนที่มียาได้น้อย เป็นการลดช่องว่างทางสังคม ซึ่งมีการออกแบบผังและอาคารไว้รองรับ เช่น มีการสร้างบ้านเดี่ยวขนาดหลายร้อยตารางเมตรติดกับบ้านแถวขนาดหน่วยละไม่กี่สิบตารางเมตร กระจายกระจายทั่วชุมชน
9. การยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรมเป็นทุนเดิมของชาวอเมริกันช่วยให้มีการยอมรับแม้กระทั่งคนงานก่อสร้างจำนวนมากที่เป็นผู้อพยพมาจากประเทศปาเลสไตน์ให้ก่อสร้างบ้านแถวอยู่ในชุมชนนี้ด้วยเป็นการถาวร
10. ความรู้สึกเป็นเจ้าของของชุมชนอันเกิดจากการมีส่วนร่วมออกแบบก่อสร้างทั้งบ้านตัวเองและทรัพย์สินส่วนกลางในการก่อสร้างโครงการ เช่น สวนผลไม้ อาคารสโมสรพร้อมสระว่ายน้ำ สนามเด็กเล่น สะพานข้ามห้วยฝนธรรมชาติ ศาลา และบริเวณที่ว่างระหว่างกลุ่มบ้าน ความรู้สึกเป็นเจ้าของยังเกิดจากการวางแผนให้มีส่วนผลไม้ที่เป็นทรัพย์สินส่วนกลางจำนวนมากตั้งแต่แรกที่น่าจะรักษาโดยเงินส่วนกลาง เมื่อสวนออกผลมาทุกคนมีสิทธิ์เก็บไปทานได้โดยอิสระ
11. ชาวชุมชนจำนวนมากมีความรู้เรื่องการก่อสร้างและการดูแลทั้งบ้านตัวเองและสภาพแวดล้อมเนื่องจากมีส่วนร่วมก่อสร้างมาตั้งแต่แรก
12. ความมีน้ำใจอนุญาตให้คนภายนอกเข้ามาใช้พื้นที่เพื่อการพักผ่อนด้วยการเดินเล่นและใช้สนาม และเพื่อการคมนาคมที่ประหยัดพลังงานด้วยการใช้เครือข่ายทางเดินและทางจักรยานที่เชื่อมโยงกับระบบของเมือง อีกทั้งยังอนุญาตให้คนภายนอกเก็บผลไม้ไปทานเองได้บางส่วนด้วย โดยมีการออกแบบผังและทำนโยบายรองรับไว้ตั้งแต่แรก
13. ค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาเรียนรู้ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการพัฒนาเยาวชนแบบองค์รวม โดยมีการออกแบบผังและอาคารไว้รองรับเช่น สถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียนสอนนาฏกรรม สระว่ายน้ำ เครื่องเล่นในสนาม สนามหญ้าหลายขนาดกระจายอยู่ทั่วไป รวมทั้งทางเดินและทางจักรยานที่ปลอดภัยซึ่งนำพาเด็กได้สัมผัสกับสวนผักผลไม้ อินทรีย์ และระบบนิเวศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพโดยง่าย

ภาคกลางขวา: ชุมชน ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่

15. การไม่สร้างรั้ว การจัดผังกลุ่มบ้าน และการจัดตู้รับไปรษณีย์รวม เพื่อให้เกิดมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้านและการประหยัดทรัพยากร
16. การทำถนนแคบ และบริเวณที่จอดรถรวมของชาวชุมชนเองและแขก ประกอบกับการกำหนดเส้นทางจักรยานและทางเดินเท้าแยกออกไปต่างหาก ซึ่งเส้นทางจักรยานและทางเดินเท้าได้รับการออกแบบให้เชื่อมโยงกับระบบของเมือง

ตารางที่ 4.48 (ต่อ)

17. การมีความหลากหลายทางชีวภาพ
18. การจัดสวนและภูมิทัศน์ส่วนกลางโดยวิธีเกษตรอินทรีย์ มีทั้งพืชผักสวนครัว พืชไร่ ไม้ดอก ไม้ผล และไม้ยืนต้นที่ให้ความร่มรื่น จำกัดพื้นที่สนามหญ้าโล่ง ๆ เน้นพืชพื้นเมือง พืชที่ไม่ต้องการน้ำมาก และพืชที่ดูดซับมลพิษได้ดี ซึ่งชุมชนดูแลความเรียบร้อยสวยงาม โดยคงลักษณะธรรมชาติให้มากที่สุด
19. การกันพื้นที่โดยรอบขอบเขตชุมชนกว้างอย่างน้อย 4 เมตรแล้วปลูกต้นไม้ค่อนข้างหนาแน่นให้เป็นเข็มขัดสีเขียวของชุมชนการใช้ระบบระบายน้ำฝนตามธรรมชาติแทนระบบท่อคอนกรีตฝังดิน โดยศึกษาความลาดเอียงของพื้นที่อย่างละเอียด ปรับปรุงทางน้ำธรรมชาติที่มีอยู่ ขุดแอ่งน้ำเล็ก ๆ เสริมแล้วปรับความลาดของพื้นที่ตามความจำเป็น นอกจากช่วยให้ประหยัดเงิน ประหยัดทรัพยากร ง่ายต่อการบำรุงรักษา และสร้างความงามของระบบนิเวศตามธรรมชาติแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์น้ำใต้ดินเพราะเปิดโอกาสให้น้ำฝนผ่านการกรองของพืชน้ำและชั้นดินซึมผ่านลงไปสะสมใต้ดินจำนวนมาก
20. ระบบการจัดกรขยะ แยกขยะเปียกและขยะที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้
21. การจัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ชาวชุมชนใช้ร่วมกันเพื่อการประหยัด การพบปะมีส่วนร่วม และการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน เช่น เตาก่อไฟกลางแจ้ง ห้องประชุม สระว่ายน้ำ สถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียนสอนนาฏกรรม ลานแสดงกลางแจ้งรูปครึ่งวงกลม สนามเด็กเล่น และมุมทำกิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็ก เป็นต้น
22. การทำธุรกิจบริการด้านต่าง ๆ บริการชาวชุมชนและบุคคลภายนอก อาทิเช่น ระบบสมาชิก สหกรณ์เกษตรอินทรีย์มีแบบจ้างคนปลูกและปลูกเอง ที่ประชุม อพาทเมนต์และสำนักงาน ให้เช่า ภัตตาคาร หนายความ จิตแพทย์ การเงินและการบัญชี การดูแลรักษาสุขภาพ และองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น
23. การออกแบบผังและอาคารเพื่อรองรับการอยู่อาศัยของผู้ที่มีฐานะดีและผู้ที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างน้อยให้อยู่ปะปนกัน
24. การกำหนดให้ผืนที่ดินกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลน้อยที่สุดเท่าที่จะปลูกบ้านได้พร้อมมีส่วนส่วนตัวเล็กน้อย เพื่อให้เหลือเป็นพื้นที่ส่วนกลางจำนวนมาก
25. การออกแบบผังและอาคารเพื่อรองรับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารภายในชุมชนมีทั้งวารสาร ชุมชนรายเดือน แผ่นกระดานประชาสัมพันธ์ และเว็บไซต์ ที่เน้นข้อมูลด้านการอนุรักษ์ ธรรมชาติ การทำกิจกรรมชุมชน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งความบันเทิงที่มีสาระ

ตารางที่ 4.48 (ต่อ)

26. การจัดทำคู่มือดูแลรักษาสถานที่และกฎระเบียบ ที่มีการจัดตั้งคณะกรรมการการเกษตร กับคณะกรรมการดูแลการออกแบบและปรับปรุงสถานที่เพื่อคงไว้ซึ่งลักษณะรักษนิเวศ และบรรยากาศความเป็นชุมชน
27. การจัดทำแผนการบริหารชุมชนโดยชาวชุมชนเองเพื่อให้สามารถหารายได้จากทางอื่นโดยไม่ต้องพึ่งพาแต่ค่าธรรมเนียมรายไตรมาจากลูกบ้าน ให้ระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม คือทุกคนมีส่วนร่วมเลือกผู้นำและคณะกรรมการบริหารที่มีความสามารถ มีคณะกรรมการ ตลอดจนมีการใช้ระบบการจัดการและข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย โดยชาวชุมชนได้รับการเชิญให้เข้าร่วมประชุมทุกครั้งและออกเสียงในการหาข้อสรุปเรื่องต่าง ๆ เท่าเทียมกัน

หมายเหตุ: โปรดดูรูปภาพคุณลักษณะที่บ่งชี้ถึงความยั่งยืนเหล่านี้ในภาคผนวก ก.

4.2.5 เงินทุน การตลาด และการขาย

ความจริงนั้น การได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างล่าช้ากลับเป็นผลดี เนื่องจากคุณมิกกับคุณเจน ต้องหาเงินลงทุนให้เพียงพอก่อน พวกเขาได้รับเงินลงทุนเบื้องต้นจำนวน 130,000 เหรียญจากบรรดาสมาชิกในครอบครัวและเพื่อน ๆ ในอัตรา 10,000 เหรียญต่อหุ้น ซึ่งเงินจำนวนนี้เพียงพอต่อค่ามัดจำที่ดินแต่ก็ยังคงต้องการเงินทุนเพิ่มเติมสำหรับการก่อสร้าง พวกเขาจึงนำข้อเสนอโครงการซึ่งเขียนขึ้นโดยเน้นผลประโยชน์เชิงนิเวศของที่ดินจัดสรรไปเสนอต่อสถาบันการเงิน 32 แห่งในเขตซาคราเมนโตและอ่าวซานฟรานซิสโก แต่ทุกแห่งปฏิเสธที่จะให้เงินกู้ ซึ่งมีที่ปฏิเสธอย่างไม่อ้อมค้อมเลยคือธนาคารแห่งอเมริกา (The Bank of America) โดยแจ้งว่าที่ธนาคารไม่ยอมให้กู้ยืมเงินเพราะธนาคารมองว่าปรัชญาของโครงการไร้สนิยมซึ่งจะทำให้มีความเสี่ยงทางการเงินสูง

ดังนั้นพวกเขาจึงเขียนข้อเสนอขึ้นใหม่โดยอธิบายว่าโครงการไม่มีลักษณะใดใหม่ แต่เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นมาจากโครงการทั่วไปที่ประสบความสำเร็จ และขอเงินกู้สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในหน่วยแรก ๆ โดยไม่ได้กล่าวถึงแผนการในอนาคตเกี่ยวกับการเป็นชุมชนในย่านนั้นเลย คุณมิกนำข้อเสนอใหม่นี้ไปเสนอต่อสถาบันการเงินที่พ่อแม่ของเขาเป็นลูกค้าที่ดีมาตลอดและในที่สุดเขาก็ได้เงินกู้ ในช่วงเทศกาลขอบคุณพระเจ้าในปี 1975 งานหนัก ๆ อย่างการสร้างถนนและการปรับพื้นที่ก็แล้วเสร็จ และบ้านกลุ่มแรกก็อยู่ในระหว่างการก่อสร้าง จากนั้นไม่นานพื้นที่สีเขียวก็ได้รับการพัฒนาขึ้น แล้วหมู่บ้านก็เข้าไปอยู่ในตลาดซื้อขาย โดยในช่วงเวลานั้นเทคโนโลยีแสงอาทิตย์เป็นสิ่งใหม่ ตัวแทนอสังหาริมทรัพย์ท้องถิ่นจึงรู้ไม่มากและไม่เชื่อมั่นในเทคโนโลยีนี้ พวกเขา มักจะชักท้วงผู้ที่ตั้งใจจะซื้อบ้านโดยดูหมีนลักษณะที่คิดค้นขึ้นต่าง ๆ อีกทั้ง

๑. ประเด็นเรื่องมูลค่าการขายต่อมาอ้าง จนเป็นที่โจษจันในวงการอสังหาริมทรัพย์ท้องถิ่นว่า โครงการหมู่บ้านสหรัฐเป็นโครงการที่น่าขบขันยิ่งนัก ขณะนั้น ภาวะเศรษฐกิจกำลังซบเซาจากวิกฤตการณ์น้ำมันซึ่งส่งผลกระทบกับการขายบ้านโดยทั่วไป บ้านจำนวนมากอยู่ในระหว่างการลดราคา แต่บ้านในชุมชนสหรัฐก็ยังขายได้โดยไม่ต้องอาศัยการลงทุนโฆษณา เพราะลูกค้าที่ต้องการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยการประหยัดพลังงาน กับลูกค้าที่เบื่อหน่ายกับสภาพชุมชนแบบเดิม ซึ่งขัดขวางสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนบ้านและการเล่นอย่างมีอิสระของเด็กต่างกับออกต่อกันไป ภายใน 1 ปีก็เริ่มมีการสร้างบ้านกลุ่มที่สอง และเริ่มมีสื่อท้องถิ่นลงข่าวปรากฏการณ์ของโครงการ ทำให้เกิดความชัดเจนว่าโครงการมีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จ สถาบันการเงินจึงอนุมัติให้เงินกู้สำหรับบ้าน 4 กลุ่มที่เหลือโดยไม่ลังเล

จากนั้นคุณมิกก็ใช้เงินกำไรที่ได้มาแทบจะหมดไปกับการลงทุนพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ และต้องใช้เวลาอีกถึง 6 ปี ร่วมกับชาวชุมชนรุ่นแรกที่มี "จิตวิญญาณของผู้บุกเบิก" (spirit of the pioneers) อย่างแรงกล้าในการสร้างบ้าน 225 หลัง บ้านแถว 20 หน่วย และส่วนประกอบของโครงการทั้งหมดให้เสร็จสมบูรณ์

จากการศึกษาบริบทในระดับโครงการของการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืนสหรัฐสามารถสรุปปัจจัยที่ช่วยให้โครงการเป็นผลสำเร็จดังตารางที่ 4.49

ตารางที่ 4.49

ปัจจัยจากบริบทในระดับโครงการที่เอื้อต่อการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืนสหรัฐ

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
จิต	- จิตของนักออกแบบและนักพัฒนาโครงการรุ่นก่อน ๆ ที่ยึดมั่นว่ามนุษย์อยู่เหนือธรรมชาติและละเลยการพัฒนาจิตใจ จึงมีกระบวนทัศน์ที่มองไม่เห็นความสำคัญของความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างมนุษย์กับผืนแผ่นดิน และไม่รู้จักรับศักยภาพของมนุษย์ที่สามารถมีพัฒนาการทางจิตในระดับสูงขึ้นไปมาเป็นเวลานาน แล้วก็ไปสร้างบ้านและชุมชนในลักษณะที่สร้างปัญหาการเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมและความไม่เหมาะสมในเชิงสังคมหลายประการ - จิตของคุณมิกกับคุณเจนที่ตระหนักถึงปัญหาการเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมและความไม่เหมาะสมในเชิงสังคมหลายประการ จึงรับเอากระบวนทัศน์ที่มองเห็นความจำเป็นที่จะต้องสร้างชุมชนโลกซึ่งมีฐานจากรักและห่วงใย จากวัฒนธรรม "ยุคซิกซ์ตี้" มากำหนดเป็นมโนภาพว่าชุมชนที่เขาจะสร้างขึ้นนั้นจะต้องเป็น "ที่อยู่อาศัยที่ดีกว่า" - จิตของชาวเมืองเมืองตอนนี้ที่ตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้นจนสามารถ

ตารางที่ 4.49 (ต่อ)

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
	รวมตัวกันจัดงาน “วันของโลก” ครั้งที่ 1 จึงเป็นเรื่องที่ไม่ยากเลยที่คุณมิกกับคุณเจนจะสามารถรวบรวมญาติและเพื่อนซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพื่อนนักศึกษาปริญญาโทมาประชุมกันเพื่อวางแผนการสร้างชุมชนในนามของกลุ่ม “คนในหมู่บ้าน” - ด้วยจิตที่ตั้งมั่นในหลักปรัชญาของคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งเมืองดอนนี้ชุดใหม่ สิ่งแรกที่คณะกรรมการฯ ลงมือทำคือการดำเนินการตามนโยบายที่พวกเขาได้ให้สัญญา โดยเฉพาะเรื่องการระงับการเติบโตของเมือง จนในที่สุดก็มีการเขียนแผนการจัดผังเมืองรวมขึ้นมาใหม่ได้สำเร็จ หลังจากนั้นยังช่วยหาทางประนีประนอมให้ฝ่ายเจ้าพนักงานเมืองและคุณมิกมีข้อตกลงร่วมกันได้ - จิตที่สนใจแต่จะทำเงินให้ได้มากที่สุด กระตุ้นให้เจ้าของที่ดินรู้สึกตื่นตระหนกว่ามูลค่าที่ดินจะตกต่ำลงมาก เมื่อรับทราบว่าจะมีโครงการระงับการเติบโตของเมือง โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาฯ เขาจึงตั้งใจขายให้คุณมิกในราคาเลห้ง - ด้วยจิตที่ไม่ยึดติดในอัตตาคือไม่ตั้งต้นว่าความคิดเห็นดีที่สุด ฝ่ายเจ้าพนักงานเมืองจึงตกลงให้มีการทดลองการจอดรถดับเพลิง 2 คันเคียงข้างกัน จนนำไปสู่การยอมรับทั้งเหตุผลที่ฝ่ายคุณมิกชี้แจงและข้อเสนอประนีประนอมต่าง ๆ ของคณะกรรมการฯ แล้วออกใบอนุญาตก่อสร้างให้ในที่สุด - ความมีน้ำใจของเพื่อนนักเขียนและพ่อแม่ ทำให้คุณมิกได้รับการช่วยเหลือทั้งในด้านการวิเคราะห์ข้อวิพากษ์วิจารณ์ของเจ้าพนักงานและการโต้แย้งกลับ และในด้านการหาแหล่งกู้ยืมเงินได้สำเร็จ - ด้วย “จิตวิญญาณของผู้บุกเบิก” บรรดาลูกค้าโครงการจึงตัดสินใจซื้อบ้านโดยไม่สนใจคำกล่าวในเชิงลบของพวกนักพัฒนาโครงการในท้องถิ่น แล้วยังช่วยคุณมิกกับเพื่อนบ้านออกแบบและก่อสร้างจนโครงการแล้วเสร็จแม้จะใช้เวลาถึง 6 ปี
การกระทำ	- การสร้างบ้านและชุมชนในลักษณะที่ก่อให้เกิดปัญหาการเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมและความไม่เหมาะสมในเชิงสังคมโดยนักออกแบบและนักพัฒนาโครงการรุ่นก่อน ๆ ประกอบกับการเคลื่อนไหวของผู้คนในยุค “ซิกซ์ตี้” กระตุ้นให้คุณมิกและคุณเจนต้องการสร้าง “ที่อยู่อาศัยที่ดีกว่า” - การใช้กลยุทธ์หลักคือ “ฝ่าฝืนเทศบัญญัติเพื่อให้โครงการได้รับการอนุมัติ” กับ “ไม่รับคำตอบที่ปฏิเสธ” รวมทั้งการดำเนินการทุกอย่างอย่างมูมานะของคุณมิกและคุณเจน ทำให้โครงการสำเร็จได้ตามที่ตั้งใจไว้เกือบทุกประการ

ตารางที่ 4.49 (ต่อ)

	- การกระทำของคณะกรรมการฯ ได้แก่การดำเนินโครงการการระดมทุนการเติบโตของเมืองส่งผลให้เจ้าของที่ดินต้องการขายที่ดินแก่คุณมิกในราคาถูก และการช่วยประนีประนอมทำให้ฝ่ายเจ้าพนักงานเมืองและคุณมิกมีข้อตกลงร่วมกัน - การมาร่วมเจรจาและรับฟังคำชี้แจงจากฝ่ายคุณมิกของฝ่ายเจ้าพนักงานเมือง ประกอบกับการตกลงให้มีการทดลองการจอดรถดับเพลิง 2 คันเคียงข้างกัน ทำให้บรรดาเจ้าพนักงานมีความเข้าใจหลักการเหตุผล ตลอดจนความเป็นไปได้ของข้อเสนอฯ จึงยอมรับข้อประนีประนอม แล้วออกใบอนุญาตก่อสร้างให้ในที่สุด - การช่วยเหลือทั้งในด้านการวิเคราะห์ข้อวิพากษ์วิจารณ์ของเจ้าพนักงานและการโต้แย้งกลับ ของเพื่อนนักเขียน ประกอบกับการช่วยเหลือของพ่อแม่ในการหาแหล่งเงินกู้ทำให้คุณมิกสามารถเริ่มการก่อสร้างโครงการได้ - การซื้อบ้านโดยไม่สนใจคำกล่าวในเชิงลบของพวกนักพัฒนาโครงการในท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมออกแบบและก่อสร้างของบรรดาลูกค้าโครงการด้วย "จิตวิญญาณของผู้บุกเบิก" ช่วยให้โครงการแล้วเสร็จแม้จะใช้เวลาถึง 6 ปี - การลงข่าวปรากฏการณ์ของโครงการโดยสื่อท้องถิ่นทำให้โครงการเป็นที่รู้จักมากขึ้นและช่วยให้ลูกค้าหลายรายคลายกังวลในเรื่องของคุณสมบัติบ้านที่ยั่งยืนซึ่งไม่คุ้นเคย จึงทำให้การขายเป็นไปได้อย่างรวดเร็วมากขึ้นโดยไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่ม
วัฒนธรรม	- กระบวนทัศน์อดีตที่ให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าจิตใจ และให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของตนโดยไม่คำนึงถึงส่วนรวม เป็นแรงกระตุ้นให้นักออกแบบและนักพัฒนาโครงการรุ่นก่อน ๆ สร้างบ้านและชุมชนในลักษณะที่ก่อให้เกิดปัญหาการเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมและความไม่เหมาะสมในเชิงสังคม - กระบวนทัศน์ที่มองเห็นความจำเป็นที่จะต้องสร้างชุมชนโลกซึ่งมีฐานจากความรักและห่วงใยจากวัฒนธรรม "ยุคซิกซ์ตี้" เป็นแรงบันดาลใจให้คุณมิกกับคุณเจน กำหนดมโนภาพว่าชุมชนที่เขาส่งสร้างขึ้นนั้นจะต้องเป็น "ที่อยู่อาศัยที่ดีกว่า" - กระบวนทัศน์รักษามรดกที่กำลังแพร่ขยายอย่างรวดเร็วในขณะนั้น ส่งผลให้ชาวเมืองตอนนี้ตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้นจนสามารถรวมตัวกันจัดงาน "วันของโลก" ครั้งที่ 1

ตารางที่ 4.49 (ต่อ)

	- กระบวนทัศน์อัตตาในการดำเนินธุรกิจสังหาริมทรัพย์แบบเดิม ๆ ที่เน้นการเก็งกำไรและการแสวงหาผลกำไรสูงสุดในระยะเวลารวดเร็ว ทำให้นักพัฒนาโครงการรายหนึ่งไปซื้อที่ดินเก็บไว้เพื่อรอโอกาสที่จะพัฒนาโครงการในอนาคต เมื่อทราบแผนของคณะกรรมการฯ เข้า เขาจึงรีบขายให้คุณมิกในราคาเลห้ง - วัฒนธรรมที่ชอบคั่นคว่ำทดลอง ทำให้คุณมิกสามารถพัฒนากลวิธีและอุปกรณ์ เช่นแผงรับแสงแดดและระบบควบคุมอุณหภูมิสำเร็จ อีกทั้งเชิญให้เจ้าพนักงานมาทดสอบเพื่อพิสูจน์ความเพียงพอของถนนในโครงการได้ - วัฒนธรรมที่เพื่อนต้องช่วยเหลือเพื่อน พี่ต้องช่วยเหลือน้อง พ่อแม่ต้องช่วยเหลือลูก และนักธุรกิจต้องช่วยดูแลบริการลูกค้าชั้นดีของตนเป็นพิเศษ เป็นส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้โครงการเสร็จสิ้นลงได้ - ลักษณะร่วมกันของชาวอเมริกันที่เป็นคนที่กระตือรือร้น ใฝ่ต่อการเรียนรู้ อีกทั้งเต็มใจที่จะเปิดรับประสบการณ์ใหม่และคั่นคว่ำเกี่ยวกับสิ่งแปลกใหม่ที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก ส่งเสริมให้บรรดาลูกค้าโครงการซื้อบ้านโดยไม่สนใจคำกล่าวในเชิงลบของพวกนักพัฒนาโครงการในท้องถิ่น แล้วยังเข้ามามีส่วนร่วมช่วยคุณมิกกับเพื่อนบ้านออกแบบและก่อสร้างจนโครงการแล้วเสร็จ - ความที่เมืองตอนนี้เป็นสังคมการเกษตรที่ก้าวหน้า เป็นสังคมเมืองของผู้ที่มีการศึกษา และเป็นชุมชนเมืองเล็ก ๆ ที่มีความโดดเด่นเรื่องวัฒนธรรมการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมซึ่งรวมถึง การอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ การแยกขยะ การซื้อผลผลิตอินทรีย์โดยตรงจากตลาดนัดเกษตรกร โดยเฉพาะการใช้จักรยานเป็นประจํามาตั้งแต่ในอดีต ล้วนมีส่วนไม่มากนักน้อยที่ส่งเสริมให้โครงการบรรลุผลตามที่หวังไว้ - โลกทัศน์และภูมิปัญญายังรู้ของชาวพื้นเมืองโบราณส่งอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของคุณมิกกับคุณเจน เขาทั้งสองจึงนำภูมิปัญญาดังกล่าวมาบูรณาการกับวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาสะโยใหม่ออกมาเป็นหลักการออกแบบชุมชน - ความเบื่อหน่ายกับสภาพชุมชนแบบเดิมซึ่งขัดขวางสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนบ้านและการเล่นอย่างมีอิสระของเด็กทำให้ลูกค้าจำนวนมากซื้อบ้านโดยไม่สนใจการโฆษณาในวงการอสังหาริมทรัพย์ท้องถิ่น
ระบบสังคม	- นโยบายเร่งรัดการฟื้นฟูประเทศหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ส่งผลให้มีการขยายเมืองออกไปเพื่อปลูกบ้านสำหรับเหล่าทหารที่ต้องการสร้างครอบครัวหลังกลับ

ตารางที่ 4.49 (ต่อ)

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
	มาจากสงคราม ทำให้เบียดบังพื้นที่สีเขียวให้น้อยลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้งทำให้เกิดวัฒนธรรมบริโภคนิยมขนานใหญ่ที่ส่งผลให้การเผาพลาญทรัพยากรธรรมชาติและการสร้างมลภาวะอย่างไม่หยุดยั้ง ในขณะที่ปัญหาสังคมขาดการเหลียวแล ซึ่งไปกระตุ้นให้คุณมีคกับคุณเจนเกิดความตระหนักถึงปัญหาและต้องการสร้าง "ที่อยู่อาศัยที่ดีกว่า" - นโยบายส่งเสริมการศึกษาวิจัยและมาตรการด้านรักษาสิ่งแวดล้อมที่ออกมาจำนวนมากในช่วงปี 1963-1970 พร้อม ๆ กับการเกิดขึ้นขององค์กรเอกชนเพื่อสิ่งแวดล้อมขนาดใหญ่อีกหลายแห่งทำให้เกิดบรรยากาศที่เหมาะสมแก่การคิดสร้างสรรค์งานที่สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว - ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีการเลือกตั้ง ซึ่งรองรับความต้องการของประชาชนที่สนับสนุนนโยบายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ช่วยให้ตัวแทนของ "กลุ่มการวางแผนและการวิจัยที่ยิ่งใหญ่กว่าแห่งเมืองดอนนี" สามารถเข้าไปอยู่ในคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งเมืองและสนับสนุนให้โครงการชุมชนสหรัฐเกิดขึ้น - ความพร้อมทางเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ในระดับหนึ่ง ช่วยให้คุณมีคสามารถพัฒนาอุปกรณ์พร้อมระบบคอมพิวเตอร์สำหรับตรวจวัดและควบคุมการถ่ายเทอุณหภูมิ อีกทั้งได้ร่วมกับพี่ชายของคุณเจนในการออกแบบปรับปรุงแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์ที่จะติดตั้งบนหลังคา แล้วสามารถผลิตกันเองในที่ก่อสร้าง ให้ให้คุณภาพทันทานเท่าที่คุณมีคต้องการ - ระบบการระบายน้ำตามธรรมชาติที่ช่วยให้ชุมชนสหรัฐน้ำไม่ท่วมและยังช่วยลดซับน้ำฝนจากทะเลใกล้เคียง ส่งผลให้คุณมีคไม่ต้องนำหนังสือสัญญาค้าประกันมาใช้เลย ซึ่งหากไม่เป็นเช่นนั้น โครงการก็จะได้รับผลกระทบทางการเงิน - กระบวนการออกใบอนุญาตก่อสร้างที่ล่าช้าเป็นผลดี ช่วยให้คุณมีคและคุณเจนมีเวลาจัดการเรื่องการลงทุนก่อสร้างให้เพียงพอ - ภาวะเศรษฐกิจกำลังซบเซาจากวิกฤตการณ์น้ำมันส่งผลกระทบกับการขายบ้านโดยทั่วไป บ้านจำนวนมากอยู่ในระหว่างการลดราคา ประกอบกับดอกเบี้ยเงินกู้มีอัตราต่ำ ช่วยให้ลูกค้าที่ชื่นชอบแนวคิดของโครงการอยู่แล้วตัดสินใจซื้อขายขึ้น

นอกจากผลสรุปปัจจัยที่ช่วยให้โครงการเป็นผลสำเร็จจากการศึกษาภาพรวมของการพัฒนาโครงการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยยังได้ใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของชาวบ้านว่าปัจจัยใด หรือลักษณะใดของหมู่บ้านยั่งยืนชุมชนสหรัฐที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านมากที่สุด ซึ่งพบว่าปัจจัยในทุกด้านของจุลภาคมีผลต่อการตัดสินใจ และพบว่า "วิถีชีวิตของชุมชน" มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านมากที่สุดโดยมีจำนวนครั้งที่ได้รับการกล่าวถึงถึงทั้งห่างจากปัจจัยอื่น ๆ เป็นอย่างมาก รองลงมาเป็น "สวนผักผลไม้กินได้" "ชุมชนอนุรักษ์ธรรมชาติ" "การจัดสวนปลูกต้นไม้" และ "บ้านประหยัดพลังงาน" ที่มีผลเท่ากัน ดังตารางที่ 27 ในภาคผนวก ค. นั่นคือผู้ที่ซื้อบ้านได้ให้น้ำหนักที่ "กลุ่มชน" มากกว่า "ส่วนตัว" และให้น้ำหนักที่ "บรรยากาศความเป็นชุมชน" (ด้านสังคม) มากกว่า "การใช้ทรัพยากรในลักษณะที่มีประสิทธิภาพสูงกว่า" (ด้านสิ่งแวดล้อม) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคุณมิกและคุณเจนซึ่งระบุไว้ในหนังสือที่เขาเขียนขึ้นเมื่อปี 2000

4.3 บริบทในระดับบุคคลที่เอื้อต่อการพัฒนาโครงการ

ในส่วนที่ผ่านมา เราได้ทราบแล้วว่าโครงการนี้เป็นผลสืบเนื่องจากมีสัจธรรมของนักพัฒนาโครงการ ที่รับเอาแนวคิดที่จะต่อสู้ผลักดันให้เกิดความเป็นอยู่แบบยั่งยืนบนโลกนี้ไว้ข้างใต้ จากวัฒนธรรมยุคซิกซ์ตีส์ที่กำหนดเป็นเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนยั่งยืนสหรัฐ ดังนั้นเมื่อมีเหตุปัจจัยมาประกอบกันพร้อมสรรพ ชุมชนยั่งยืนแห่งนี้ก็สามารถเกิดขึ้นได้ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวจึงประกอบด้วยปัจจัยทั้งสี่ด้านซึ่งเป็นเหตุในระดับ "กลุ่ม" ที่ก่อให้เกิดชุมชนยั่งยืน

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนต่อไปนี้จึงเป็นการศึกษาเหตุในระดับ "บุคคล" โดยเน้นที่ "การเปลี่ยนกระบวนทัศน์" และ "จิตวิวัฒน์" ของผู้มีส่วนร่วม 3 ฝ่ายได้แก่ นักพัฒนาโครงการ สถาปนิก และผู้ซื้อบ้าน ในช่วงก่อนที่จะเริ่มเข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการ ซึ่งมีส่วนก่อให้เกิดชุมชนหมู่บ้านยั่งยืนเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อตอบคำถามว่าการเปลี่ยนกระบวนทัศน์และจิตวิวัฒน์เกิดขึ้นแล้วหรือไม่ มีความสัมพันธ์กันอย่างไร อยู่ในระดับพัฒนาการระดับไหน มีเหตุปัจจัยในความเป็นมาอย่างไร มีความสอดคล้องกันทั้งสามฝ่ายหรือไม่ และระดับพัฒนาการนั้นจะมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะที่เอื้อต่อความยั่งยืนของโครงการในลักษณะใด

กรณีศึกษานักพัฒนาโครงการ ผู้ช่วยสถาปนิกและเจ้าบ้านคนที่ 1: คุณเจน

หลังจากที่โครงการหมู่บ้านยั่งยืนสหรัฐก่อสร้างแล้วเสร็จ คุณเจนได้ไปก่อตั้งคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นด้านการอนุรักษ์และแหล่งพลังงานหมุนเวียน (Local Government Commission on Conservation and Renewable Energy Sources) ที่นครซานตาโมนิกา โดยดำรง

ตำแหน่งผู้อำนวยการบริหารของคณะกรรมการฯ เธอมาจนเธอมีอายุรวม 70 ปีแล้วในปัจจุบัน ตลอด 24 ปีที่ผ่านมา เธอมีผลงานที่สนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนมากมาย อาทิเช่น หลักการแอห์วَاه์นีย์ (Ahwahnee Principles) อันเป็นหลักการพัฒนาเมืองแบบไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ถูกนำไปปรับใช้เป็นนโยบายในเมืองกว่า 100 เมืองทั่วสหรัฐอเมริกา เธอร่วมเขียนหนังสือ 3 เล่มเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาที่ดินและการออกแบบอาคาร รวมทั้งคู่มือระดับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานกว่า 50 เล่มสำหรับเจ้าพนักงานท้องถิ่น นอกจากนี้ เธอยังเป็นผู้บรรยายพิเศษในการประชุมที่จัดขึ้นในสหรัฐอเมริกา เม็กซิโก แคนาดา และยุโรป อีกทั้งเป็นกรรมการบริหารให้กับอีกหลายองค์กร จนนิตยสารที่มีชื่อเสียงระดับโลกอย่างไทม์ (Time Magazine) ยังขนานนามเธอว่าเป็น "วีรสตรีของโลก" (Hero for the Planet)

ปัจจุบันสุขภาพสตรีอาวุโส รูปร่างผอมสูงผู้นี้ ยังคงพักอาศัยอยู่ในชุมชนสหรัฐนี้เอง ซึ่งหาได้ไม่ถนัดนักที่จะมีนักพัฒนาโครงการอาศัยอยู่ในโครงการที่ตนเองสร้างขึ้นเป็นเวลานานเช่นนี้ บ้านของเธอด้านที่มองเห็นจากถนน 3 ด้านหลบอยู่หลังต้นไม้ขนาดน้อยใหญ่จำนวนมาก ส่วนอีกด้านซึ่งเข้าถึงได้จากทางเดินในสวนสวนกลางนั้นเป็นสวนดอกไม้และผักหลายชนิดประกอบกัน เป็นสีสันสวยงาม ผู้วิจัยได้พบเธอครั้งแรกโดยบังเอิญขณะที่เดินสำรวจชุมชนชั้นต้น ก่อนที่จะไปปฏิบัติภารกิจการวิจัยในอีกหลาย ๆ รัฐแล้วกลับมาที่นี่อีกครั้งหนึ่ง เย็นวันนั้นเธอเพิ่งกลับจากเสร็จภารกิจข้างนอกและกำลังจะเดินเข้าบ้านพอดี ผู้วิจัยได้เข้าไปแนะนำตัวแล้วขอนัดสัมภาษณ์ในอีกเกือบ 2 เดือนข้างหน้าซึ่งเธอก็ตอบตกลงในทันที เมื่อถึงเวลานัดหมายซึ่งเป็นช่วงบ่ายของวันอาทิตย์ ผู้วิจัยจึงกลับมาพบเธอที่บ้านอีกครั้ง โดยเธอได้ต้อนรับผู้วิจัยในห้องโถงเอนกประสงค์เพดานสูง มีแสงสว่างทอดลงมาจากหลังคาโปร่งแสง มองออกไปเป็นนอกชานกึ่งกลางแจ้งและสวนหย่อมที่มีสีเขียวของตะไคร่น้ำบนรั้วไม้และต้นไม้ใหญ่เป็นฉากหลัง

เธอเล่าว่า เธอเกิดในเขตอ่าวซานฟรานซิสโก คุณพ่อเป็นวิศวกรไฟฟ้า คุณแม่เป็นแม่บ้าน ทั้งสองเป็นคนที่ค่อนข้างจะมีฐานะดีและไม่เคร่งศาสนามากนัก ครั้นอายุได้ 8-9 ปี เธอย้ายตามคุณพ่อคุณแม่มาอยู่ที่นครซานฟรานซิสโก ในช่วงทศวรรษที่ 1940 นครแห่งนี้ยังไม่รถยนต์วิ่งมากนัก เธอประทับใจละแวกบ้านที่อยู่ใกล้กับใจกลางเมืองขณะนั้นมาก เพราะเธอกับเพื่อนหลายคนที่อยู่ในละแวกเดียวกันสามารถเดินไปโรงหนัง ร้านไอศกรีม และโรงเรียนซึ่งระหว่างทางจะมีสวนสาธารณะขนาดใหญ่ที่สวยงามเป็นประจำ แต่เมื่อตอนที่เธออายุได้ 16 ปีนั้น เป็นช่วงที่เศรษฐกิจและการบริโภคของประเทศเติบโตมาก คุณพ่อคุณแม่ย้ายออกมาสร้างบ้านใหม่หลังใหญ่ชานเมืองที่ต้องใช้รถยนต์ส่วนตัวตลอดเวลา เธออาศัยอยู่ด้วยไม่นานก็ย้ายออกไปอยู่ในหอพักที่เมืองคอนนี้ระหว่างการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาชีววิทยาจุลภาค (microbiology) ด้วย

เหตุผลแบบมีมส์น้ำเงิน (ทำตามผู้ใหญ่บอก) ผสมสีส้ม (แสงหางานที่รายได้สูง) เพราะเธอเพียงเชื่อที่ป้าแนะนำว่าเรียนจบแล้วจะไปเป็นครูซึ่งเธอไม่อยากเป็น หรือจะไปทำงานด้านเทคโนโลยี การแพทย์ซึ่งเป็นงานที่หาง่ายและรายได้ดีก็ได้ หลังจากที่ได้เข้าเรียนได้ไม่นานเธอก็พบว่าเป็นการตัดสินใจที่ผิดมาก เพราะในการเรียนมีแต่การทดลองที่ซ้ำซากจำเจและปราศจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างสิ้นเชิง ถึงกระนั้น เธอก็อดทนเรียนจนจบแล้วย้ายไปอยู่กับคุณมิกทันที

ขณะนั้นเป็นช่วงเวลาที่การเคลื่อนไหวทางสังคมและสิ่งแวดล้อมแบบ "ชิคซ์ตี้" ของคนหนุ่มสาวกำลังก่อตัวขึ้นอย่างมีพลัง คุณมิกก็ยังคงเป็นนักศึกษาสถาปัตยกรรมในวิทยาลัยเทคนิคแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย (California State Polytechnic College) ที่เมืองซาน หลุยส์ โอบิสโป (San Luis Obispo) โดยมีคุณเจนทำงานหารายได้เพียงคนเดียว คุณเจนบอกว่าประสบการณ์ในช่วง 3 ปีที่ใช้ชีวิตแบบนักศึกษาและภรรยาของนักศึกษา ได้ส่งอิทธิพลให้เธอและคุณมิกเชื่อเป็นครั้งแรกว่า "ภาระหน้าที่ของเราในชีวิตนี้คือการออกแบบที่ว่างอันงดงามเพื่อการอยู่อาศัยของผู้คน" แต่นั่นก็ยังเป็นความเชื่อแบบมีมส์สีส้มที่ยึดถือความงามที่มนุษย์จะได้เสพเองเป็นหลัก เพราะงานออกแบบบ้านในช่วงที่เพิ่งสำเร็จการศึกษามาใหม่ ๆ ซึ่งรวมบ้านหลังแรกของ คุณมิกและคุณเจนเองในแถบนครซานฟรานซิสโก ก็ยังเป็นบ้านแนวโมเดิร์นที่ใช้หลังคาคอนกรีตแบนเรียบผืนกว้างประกอบกับหน้าต่างกระจกซึ่งหันไปยังทิศตะวันตก

ด้วยนิสัยของคุณมิกที่ชอบย้ายบ้านทุก 3 ปี วันหนึ่งเขาจึงต้องการย้ายไปเปิดบริษัทออกแบบและรับเหมาก่อสร้างที่นครซานฟรานซิสโก แต่คุณเจนเห็นว่าที่นั่นเป็นเมืองที่เติบโตมากจนเกินไปแล้วและเธอต้องการอยู่ในเมืองเล็ก ๆ แบบสบาย ๆ เป็นสังคมที่มีการศึกษาสูงอย่างเมืองดอนนี ทั้งคู่จึงเปลี่ยนมาตั้งหลักที่เมืองดอนนีแทน ซึ่งการตัดสินใจครั้งนั้นได้ทำให้ชีวิตของคนทั้งสองเปลี่ยนไปอย่างถาวร

เมื่อย้ายมาใหม่ ๆ ทั้งคู่ปลูกบ้านหลังที่สองซึ่งยังคงรูปแบบสถาปัตยกรรมโมเดิร์นไว้อย่างเหนียวแน่น และซื้อจักรยานไปไหนมาไหนเช่นเดียวกับชาวเมืองดอนนีทั้งหลาย ครั้งหนึ่งคุณเจนรู้สึกสนใจการออกแบบและต้องการช่วยงานบริษัทของคุณมิก แต่เมื่อได้ทบทวนอย่างถี่ถ้วนก็พบว่าตัวเธอเองไม่น่าจะเหมาะสม ประกอบกับเธอรู้สึกประทับใจมากกับหนังสือที่เธอได้อ่านตั้งแต่มีก่อนย้ายมาอยู่ที่เมืองดอนนี หนังสือเล่มนั้นกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น และเขียนโดยศาสตราจารย์โรเบิร์ต ซัมเมอร์ (Robert Sommer) ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาสิ่งแวดล้อม (Environmental Psychology) ซึ่งประจำอยู่ที่คณะจิตวิทยาในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย ณ เมืองดอนนีนี้เอง อีกทั้งศาสตราจารย์โรเบิร์ตยังเป็นสมาชิกกลุ่มบัณฑิตศึกษาด้านจิตวิทยา ดังนั้น คุณเจนจึงตัดสินใจใช้ภูมิหลังด้านจิตวิทยา

จุลภาค สมัยคร่ำครึศึกษาต่อระดับปริญญาโทสาขานิเวศวิทยาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ทันที และไล่เลี่ยกัน คุณมิกก็ไปลงเรียนนิเวศวิทยาในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ วิทยาเซตซาคราเมนโต้ (Sacramento State University) พร้อม ๆ กับมุ่งเอาปริญญาสาขาจิตวิทยาอีกด้วย โดยในปีแรก นอกจากจะได้เรียนรู้ถึงลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมต่อการพัฒนาจิตวิญญาณแห่งชุมชน (sense of community) แล้ว เขาทั้งสองยังได้เรียนรู้ปัญหาของโลกซึ่งทำให้จิตของเขาและเธอวิวัฒน์พันระดับวัตถุนิยม ซึ่งจะเห็นได้จากคำที่เธอบอกเล่าดังนี้

เราเรียนรู้ว่าบ้านอันสวยงามแต่บริโภคพลังงานอย่างสิ้นเปลืองที่เราสร้างขึ้นก่อนหน้านี้มันไม่ใช่สิ่งที่โลกต้องการ เราเรียนรู้ว่าระบบนิเวศของโลกไม่แข็งแรง การจัดสงนํ้ามันยังมีข้อจำกัด และพลังงานนิวเคลียร์ไม่ใช่คำตอบของความจำเป็นด้านพลังงานของสังคม เพราะมันไม่มีวิธีที่ปลอดภัยสำหรับการเก็บพวกกากแร่ทิ้ง เรายังรับรู้อีกว่าลักษณะการจัดผังชุมชนที่มีอยู่ดาษดื่นได้ทำลายจิตวิญญาณแห่งชุมชนให้อ่อนแอลงทีละน้อย...ไม่มีอีกแล้วที่การพัฒนาตามอัตราส่วนของมนุษย์จะเกื้อกูลให้เกิดความงามทางกายภาพ จิตวิญญาณแห่งชุมชน และการตั้งถิ่นฐานซึ่งความจำเป็นขั้นพื้นฐานได้รับการตอบสนองเหมือนอย่างในอดีต การเปลี่ยนแปลงให้เป็นเมืองร่วมกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างมากมาย ก่อให้เกิดสภาพสังคมและวิถีชีวิตที่ไม่แข็งแรงและตึงเครียดสำหรับคนแต่ละคน ขณะเดียวกัน วิถีชีวิตดังกล่าวยังกัดกร่อนระบบที่ค้ำจุนโลกทั้งหมดอย่างเป็นกระบวนการ

ฉะนั้นสิ่งแรกที่คุณเจนทำหลังจากสำเร็จปริญญาโทคือตัดใจจากการเรียนต่อในระดับปริญญาเอกแล้วร่วมกับคุณมิกและเพื่อน ๆ เริ่มคิดแผนการสร้างสรรค์วิถีสำหรับการอยู่อาศัยแบบยั่งยืนอย่างแท้จริงบนโลกใบนี้ทันที พร้อมทั้งร่วมกิจกรรมเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมกับ "กลุ่มการวางแผนและการวิจัยที่ยิ่งใหญ่กว่าแห่งเมืองดอนนี" เพื่อหาวิธีว่าเมืองดอนนีจะสามารถแสดงออกถึงความตระหนักในปัญหาของระบบนิเวศอันร้ายแรงที่ประเทศกำลังประสบอยู่ได้อย่างไร จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของการพัฒนาเมืองได้ตามที่กล่าวมาแล้ว

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปผลการประเมินระดับพัฒนาการของคุณเจน รวมทั้งปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์สู่มีมเหนือวัตถุนิยม (ส้ม น้ำเงิน แดง) ดังตารางที่ 4.50 และตารางที่ 4.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.50

การประเมินระดับพัฒนาการของนักพัฒนาโครงการ ผู้ช่วยสถาปนิก และเจ้าบ้านคนที่ 1 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
จิตสำนึก			
สังคม	ความ	เข้าใจว่าการเปลี่ยนแปลงให้เป็นเมืองร่วมกับการใช้เทคโนโลยีอย่างมากมาย ก่อให้เกิดสภาพสังคมและวิถีชีวิตที่ไม่แข็งแรงและตั้งเครียดสำหรับคนแต่ละคน ขณะเดียวกัน วิถีชีวิตดังกล่าวยังกีดกร่อนระบบที่ค้ำจุนโลกทั้งหมดอย่างเป็นกระบวนการ	life gets spoils, scan whole-earth impact
สิ่งแวดล้อม	ความ	เข้าใจว่าสิ่งมีชีวิตทุกชีวิตดำรงอยู่ได้ด้วยสายสัมพันธ์อันละเอียดอ่อนเป็นจำนวนมากกับสิ่งมีชีวิตทุกชนิด และกับสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต และตระหนักว่าความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเป็นไปทั้ง 2 ทางคือมนุษย์เป็นผู้กำหนดลักษณะสิ่งแวดล้อมและถูกกำหนดลักษณะโดยสิ่งแวดล้อม	synergy of all life, interconnected, fit into chain of being
ความตั้งใจ	ความ	ตั้งใจสร้างสรรค์วิถีสำหรับการอยู่อาศัยแบบยั่งยืนอย่างแท้จริงบนโลกใบนี้ โดยหวังแต่เพียงจะได้นำเอาประสบการณ์ที่จะได้รับมาเขียนเป็นหนังสือเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ถึงแนวทางการออกแบบและการพัฒนาชุมชนด้วยสายตาที่ยาวไกล ซึ่งอาจจะเป็นแรงบันดาลใจให้คนรุ่นหลังเกิดความต้องการที่จะหนีจากการพัฒนาแบบเดิม ๆ	sustainable world, plan for long range

ตารางที่ 4.50 (ต่อ)

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
พฤติกรรม			
อาชีพ	คราม	นักนิเวศวิทยาผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา สิ่งแวดล้อมผู้ซึ่งทำงานบูรณาการความเชื่อ พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และทางจิตวิทยา หลายประการ กับโลกทัศน์ จิตวิญญาณและ ภูมิปัญญาหยั่งรู้ของชาวพื้นเมืองโบราณเพื่อ ใช้สร้างชุมชนที่เป็นตัวอย่างแก่โลกสมัยใหม่	reintroduce spirit, blend feeling and technology, bring past to future
กิจกรรมอื่น ๆ	คราม	ร่วมกิจกรรมเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมกับ "กลุ่มการวางแผนและการวิจัยที่ยิ่งใหญ่กว่า แห่งเมืองดอนนี" เพื่อหาวิธีว่าเมืองดอนนีจะ สามารถแสดงออกถึงความตระหนักใน ปัญหาของระบบนิเวศอันร้ายแรงที่ประเทศ กำลังประสบอยู่ได้อย่างไร	responsible for complex issues, care as given, do something here
วัฒนธรรม			
ความสัมพันธ์ กับเพื่อนบ้าน	-	ไม่มีข้อมูลเพียงพอในการวิเคราะห์	-
วิถีชีวิต/กิจกรรม ทางสังคม	คราม	วิถีชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มเคลื่อนไหวทาง สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งกลุ่มนักวิชาการที่ มีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูโลก โดย หลายคนได้รับอิทธิพลทางความคิดจากโลก ทัศน์ จิตวิญญาณและภูมิปัญญาหยั่งรู้ของ ชาวพื้นเมืองโบราณ จึงต้องการนำอิทธิพลทาง ความคิดเหล่านั้นมาประยุกต์ในสังคมสมัยใหม่	restorationist, sustainable world, bring past to future

ตารางที่ 4.50 (ต่อ)

ด้าน	มี	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
ระบบสังคม และสิ่งแวดล้อม			
ระบบสังคม	คราม	มีชีวิตส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลข่าวสารหลากหลายด้าน เช่น โลกทัศน์ จิตวิญญาณและภูมิปัญญาหยั่งรู้ ของชาวพื้นเมืองโบราณ นิเวศวิทยา จิตวิทยา ศิลปะ สถาปัตยกรรม สังคมวิทยา การพัฒนาเมือง พลังงาน และเทคโนโลยี ที่ เน้นเรื่องความอยู่รอดของระบบชีวิตทั้งหมด	highly diversified, information rich, life system benefit
สิ่งแวดล้อม	เขียว	สภาพของเมืองตอนนี้มีลักษณะที่อนุรักษ์ พลังงานและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เข็มขัดสีเขียว รอบเมือง ต้นไม้ใหญ่ซึ่งถูกอนุรักษ์ไว้ระบบ ขยะรีไซเคิล ตลาดนัดเกษตรกร และระบบ ทางจักรยาน	environmental concern
	เหลือง	สภาพของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่ง เป็นวิทยาเขตที่มีการจัดการเรียนการสอน ครอบคลุมหลายด้านมากที่สุด ทำหน้าที่เป็น ฐานข้อมูลความรู้ให้กับเมือง	knowledge centered, diverse idea sources, information based

ตารางที่ 4.51

ปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์ของนักพัฒนาโครงการ ผู้ช่วยสถาปนิก และเจ้าบ้านคนที่ 1 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
จิต	การรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและสังคมของโลกเป็นแรงผลักดันให้เธอตั้งใจจากการ เรียนต่อในระดับปริญญาเอกแล้วร่วมกับคุณมิกและเพื่อน ๆ เริ่มคิดแผนการ สร้างสรรค์วิธีสำหรับการอยู่อาศัยแบบยั่งยืนอย่างแท้จริงบนโลกใบนี้ทันที

ตารางที่ 4.51 (ต่อ)

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
การกระทำ	การอ่านหนังสือของศาสตราจารย์โรเบิร์ต ชัมเมอร์ เป็นแรงบันดาลใจให้เธอ ศึกษาต่อด้านนิเวศวิทยาและจิตวิทยาสังแวดล้อม อันเป็นหนทางที่นำเธอไปสู่ การรับรู้ที่กล่าวมาข้างต้น
วัฒนธรรม	สภาพสังคมเป็นสังคมที่มีการศึกษาสูง ที่ยังรักษาความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย สงบ ง่าย ๆ มีบรรยากาศทั้งแบบทันสมัย แบบสังคมเกษตรกรรม และแบบอนุรักษ์ ธรรมชาติผสมผสานกัน ดึงดูดให้เธอมาปักหลักที่เมืองคอนนี่ จนเธอตัดสินใจ ศึกษาต่อด้านนิเวศวิทยาและจิตวิทยาสังแวดล้อม
สังคม และ สิ่งแวดล้อม	สภาพเมืองที่เติบโตมากจนเกินไปของนครซาคราเมนโต ทำให้เธอเกิดความรู้สึก เปรียบเทียบกับเมืองคอนนี่ที่มีมหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งทำ หน้าที่ผลิตบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมาช้านาน ทำให้เมืองคอนนี่มี บรรยากาศเป็นเมืองของผู้ที่มีการศึกษา อีกทั้งเป็นเลาหลักทาง เศรษฐกิจทำให้ประชาชนมีรายได้ที่มั่นคง เธอจึงตัดสินใจมาปักหลักที่ เมืองคอนนี่

กรณีศึกษาเข้าบ้านคนที่ 2: คุณนิซ

คุณนิซเป็นสุภาพสตรีผู้สูงวัยที่สุดคนหนึ่งของชุมชนเนื่องจากอายุเข้าใกล้ 80 ปีเต็มที แต่คุณนิซก็ยังแข็งแรงและแกร่งพอที่จะรับหน้าที่ประธานบริหารชุมชนอันกว้างใหญ่แห่งนี้มาจน
ย่างเข้าปีที่สองแล้ว บ้านของเธอเป็นบ้านขนาดค่อนข้างใหญ่ตั้งอยู่สุดซอยที่มีลักษณะเป็นลาน
กัลปพฤกษ์ปกคลุมติดกับสนามหญ้าผืนกว้างที่ใช้เป็นศูนย์กิจกรรมของชุมชน ช้าง ๆ ทางเดินเข้า
บ้านซึ่งมีต้นสนต้นใหญ่ปลูกให้ร่มเงาอยู่นั้น ได้รับการตกแต่งด้วยสวนหย่อมและบ่อน้ำพุขนาดเล็ก
ที่ได้รับการดูแลจากเจ้าของเป็นอย่างดี คุณนิซอาศัยอยู่ที่บ้านหลังนี้แต่เพียงผู้เดียวเนื่องจากสามีที่
ใช้ชีวิตร่วมกันมา 50 ปีเพิ่งจะเสียชีวิตไป ส่วนลูก ๆ ก็แยกย้ายกันไปตั้งครอบครัวที่อื่น

คุณนิซเดินออกมาเปิดประตูต้อนรับผู้วิจัยแล้วนำไปที่โต๊ะอาหารซึ่งมีคอมพิวเตอร์แบบ
โน้ตบุ๊กเปิดค้างอยู่ เธอคงเห็นสายตาอันฉงนของผู้วิจัย เธอจึงเฉลยว่ากำลังอ่านเรื่องราวของ
ประเทศไทยจากเว็บไซต์เพื่อเตรียมตัวสนทนากัน แล้วเธอก็จัดแจงปิดโปรแกรมและปิดเครื่องด้วย
อากัปกริยาคล่องแคล่ว ผู้วิจัยมองผ่านหน้าต่างออกไปชมทัศนียภาพอันสวยงามของสนามหญ้า

ผืนกว้างและทิวไม้อันเขียวชอุ่ม ตัดกับสีส้มจัดจ้านของดอกไม้ดอกจิ๋วซึ่งเธอปลูกเรียงรายไว้กับขอบหน้าต่าง เธอบอกว่าเธอไม่เคยอยู่ในเมืองเล็กอย่างเมืองตอนนี้มานานก่อน แต่ที่นี่ก็เป็นที่นี่ที่เธออาศัยอยู่มานานที่สุด และบ้านหลังนี้ก็เป็นบ้านที่สวยงามน่าอยู่กว่าบ้านทุกหลังที่เธอเคยอยู่มา เหตุที่เป็นเช่นนี้ส่วนหนึ่งก็เพราะสมัยเด็ก ๆ ครอบครัวของเธอย้ายบ้านบ่อย คุณพ่อของเธอจึงใช้ชีวิตเข้าบ้านตลอดจนกระทั่งเธอและน้องชายโตเป็นวัยรุ่นแล้วถึงได้อยู่เป็นหลักแหล่ง แต่ถึงกระนั้นบ้านทุกหลังก็มักจะอยู่บริเวณชานเมืองและต้องมีส่วนดอกไม้ เพราะทั้งคุณพ่อและคุณแม่เป็นนักปลูกดอกไม้มีอารมณ์ในยามว่างซึ่งส่งผลให้เธอรักการปลูกดอกไม้มาจนถึงทุกวันนี้ด้วย

นอกจากกิจกรรมการดูแลดอกไม้ท่ามกลางเหล่านกและผีเสื้อในสวนเป็นประจำ รวมทั้งการเล่นตุ๊กตาและเย็บปักถักร้อยเหมือนเด็กผู้หญิงทั่วไปแล้ว เธอยังได้ตกปลาที่ทะเลสาบสวยงามหลายแห่ง ได้ขี่จักรยาน เล่นสกีและเล่นน้ำแข็ง แต่ที่ดูจะพิเศษกว่าเด็กคนอื่น ๆ เห็นจะเป็นการศึกษาคัมภีร์ไบเบิลอย่างจริงจังตั้งแต่อายุประมาณ 10 ขวบ โดยมีคุณแม่เป็นผู้ให้การสนับสนุนอย่างใกล้ชิด เธอเล่าว่าสิ่งที่เธอสนใจเป็นคำสอนของนิกายหนึ่งในศาสนาที่มีความคล้ายคลึงกับหลักศาสนาตะวันออกอยู่มาก โดยเฉพาะหลักการเวียนว่ายตายเกิด เมื่อโตขึ้นอีกหน่อยเธอสนใจที่จะทำความเข้าใจหลักศาสนามากถึงขนาดเรียนรู้คำแปลของคัมภีร์ไบเบิลที่แตกต่างกันถึง 3 ชุดเลยทีเดียวเพื่อที่จะได้สร้างอุดมคติที่เหมาะสมที่สุดสำหรับตัวเอง ซึ่งเธอยังรู้สึกขอบคุณในสิ่งที่เธอได้ทำจนทุกวันนี้เพราะหลักคิดต่าง ๆ ทำให้เธอสามารถโต้แย้งกับคนที่มีความคิดตายตัวและตีความหมายของศาสนาผิด ๆ จำนวนมากที่พยายามจะโน้มน้าวให้เธอหลงเชื่อเช่นนั้นไปด้วย แต่สิ่งหนึ่งที่เธอไม่สามารถทำได้คือการโน้มน้าวให้สามีคล้อยตามหลักศาสนาที่เธอเชื่อ ทั้ง ๆ ที่ใช้ความพยายามมาโดยตลอดจนสามีเสียชีวิต เขาก็ยังไม่ยอมรับในสิ่งที่เธอเพียรอธิบาย เธอเล่าให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงความรู้สึกของเธอ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงมีมส์ดราม่าได้ว่า "ฉันเสียใจที่เขาไม่ยอมรับ เพราะฉันคิดว่าเขาจะเป็นคนที่มีความสุขกว่านั้นถ้าเขายอมรับซะ เขามีความเจ็บป่วยทางกายหลายอย่าง บางทีอาจจะเป็นเพราะฉันเติบโตมาด้วยแนวคิดแบบคริสเตียน ถ้าเธอดูแลความคิดของเธอ เธอก็จะไม่มีอาการเจ็บป่วยทางกายเหล่านั้นเลย"

ในวัยเด็ก นอกจากคุณน้าจะได้รับประสบการณ์อันสวยงามจากธรรมชาติมากมายดังที่กล่าวมาแล้ว เธอยังได้รับประสบการณ์อันเลวร้ายจากหายนะที่เกิดจากพายุฝุ่นในบริเวณแอ่งฝุ่น (Dust Bowl) ทางภาคกลางของประเทศเมื่อประมาณกลางทศวรรษที่ 1930 ตั้งแต่นั้นมาจนเติบโต เธอก็ได้รับรู้ข่าวคราวปัญหาของสิ่งแวดล้อมทางสื่อสิ่งพิมพ์มาอย่างต่อเนื่อง ผ่านช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งกระแสการทำลายสิ่งแวดล้อมโดยลัทธิบริโภคนิยมกำลังแพร่กระจายอย่างหนักทั่วประเทศ มาจนปี 1962 ที่แรงต่อต้านกระแสการทำลายสิ่งแวดล้อมนั้นกำลังก่อตัวขึ้นอย่าง

มันคง เธอกับสามีและลูกจึงสมัครเป็นสมาชิกของสโมสรซีเยระ (Sierra Club) เพื่อดำเนินกิจกรรมรักษารธรรมชาติทั่วประเทศ ด้วยเหตุผลที่สนใจเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นทุนเดิม ประกอบกับที่ย้ายบ้านมาอยู่ที่รัฐแคลิฟอร์เนียซึ่งมีภูเขาและธรรมชาติอยู่ในเขตอนุรักษ์ถึง 18 แห่งเธอจึงคิดว่าการพาลูกร่วมกิจกรรมเดินป่าและปีนเขากับทางสมาคมโดยเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อยน่าจะเหมาะกับฐานะของครอบครัว มากกว่าการพาลูกไปเที่ยวสวนสนุกชื้อก้องโลกอย่างดิสนีย์แลนด์ที่อยู่ในรัฐเดียวกันเป็นอันมาก การเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวรวมทั้งการอ่านข่าวสารของสมาคมเป็นประจำได้เปิดทางให้จิตของเธอวิวัฒน์ไปสู่มีมส์สึครวม จากการที่รับรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติอย่างกระจ่างแจ้งหลังจากที่เวลาผ่านไปไม่นาน ดังที่เธอได้สังเกตตัวเอง “ฉันรู้สึกที่เดียวว่าเราเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ เราไม่ได้อยู่เหนือธรรมชาติ เราอยู่ในโลกใบนี้ร่วมกับสัตว์อื่น ๆ อีกหลายจำพวก เราอาจจะได้รับพรให้มีความสามารถทางสมองที่ยิ่งใหญ่กว่า แต่นั่นไม่ได้ให้สิทธิที่จะคร่าชีวิตของสัตว์เหล่านั้นเลย”

ในช่วงเวลานั้นสามีของเธอเป็นอาจารย์ ส่วนเธอทำงานในบัณฑิตวิทยาลัยดูแลการรับนิสิตใหม่และให้คำปรึกษาแก่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐที่นครซานฟรานซิสโก เธอทั้งสองตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะทำกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เฉพาะกับทางสมาคมเท่านั้น จึงซื้อบ้านที่มีพื้นที่เล็ก ๆ ไว้ปลูกผักทานเอง พร้อมทั้งใช้เวลาว่างไปเป็นผู้นำกลุ่มลูกเสือและเนตรนารีออกช่วยเก็บขยะริมฝั่งแม่น้ำซานฟรานซิสโกได้บ้าง พาลูกเพื่อนบ้านที่พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาไปฝึกใช้ชีวิตและเรียนศิลปะในป่าบ้าง ตลอดจนเที่ยวขับรถไปรอบ ๆ เมืองเพื่อหาที่รับเศษกระดาษและโลหะไปรีไซเคิล จนอายุได้ประมาณ 45 ปี คือในราวปี 1973 ที่ความตื่นตัวเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เธอเริ่มรู้สึกได้ถึงเวลาแล้วที่เธอจะต้องเรียนให้จบปริญญาตรีบ้างหลังจากที่ได้ช่วยให้คนนับร้อยได้รับปริญญาในแต่ละปี เธอจึงเข้าเรียนในคณะรัฐศาสตร์ตามที่เธอเคยชอบตั้งแต่สมัยวัยรุ่นและยังเลือกเรียนเรื่องสิ่งแวดล้อมในการบริหารจัดการสาธารณะอีกด้วย เมื่อสำเร็จการศึกษาได้ปริญญาใบแรกในปี 1976 ย่านที่เธออาศัยอยู่เริ่มมีคนยากไร้เข้ามาอยู่มากขึ้นจนเริ่มรู้สึกว่าไม่ปลอดภัย โดยภาพรวมของนครซานฟรานซิสโกก็อยู่ในสภาพที่เสื่อมลงเป็นอย่างมาก ครั้นเธอและสามีได้อ่านบทความเกี่ยวกับหมู่บ้านสหรัฐในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จึงมาเยี่ยมชมโครงการและรู้สึกหลงเสน่ห์ของแนวคิดอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาก แต่ครั้งนั้นทั้งคู่ยังคิดว่าการเดินทางจะเป็นอุปสรรคในการทำงาน จึงยังไม่ตัดสินใจซื้อ จนกระทั่งได้อ่านบทความเกี่ยวกับหมู่บ้านอีกครั้งในนิตยสารระดับชาติแล้วกลับไปทำโครงการเป็นครั้งที่สอง พร้อมทั้งเปรียบเทียบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของเมืองตอนนี้กับเมืองซานฟรานซิสโก พวกเขาทั้งสองก็พบว่าหมู่บ้านที่นี้จะเป็ทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับครอบครัว

และยังได้มีส่วนสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้น พวกเขาจึงกลับไปดำเนินการกู้เงินจากต้นสังกัดมาตกลงกับคุณมิกในเริ่มสร้างบ้าน ทำให้คุณนิชและสามีกลายเป็นสมาชิกชุมชนรุ่นบุกเบิกซึ่งมีส่วนร่วมในการออกแบบสนามและก่อสร้างสระว่ายน้ำของโครงการจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปผลการประเมินระดับพัฒนาการของคุณนิช รวมทั้งปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์สู่มีมเหนือวัตถุนิยม (สัมผัส น้ำเงิน แดง) ดังตารางที่ 4.52 และตารางที่ 4.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.52

การประเมินระดับพัฒนาการของเจ้าบ้านคนที่ 2 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
จิตสำนึก			
สังคม	คราม	สนใจที่จะทำความเข้าใจหลักศาสนามากถึงขนาดเรียนรู้คำแปลของคัมภีร์ที่แตกต่างกันถึง 3 ชุดเพื่อที่จะได้สร้างอุดมคติที่เหมาะสมที่สุดสำหรับตัวเอง ซึ่งหลักคิดต่าง ๆ ทำให้เธอสามารถโต้แย้งกับคนที่มีความคิดตายตัวและตีความหมายของศาสนาผิด ๆ จำนวนมากที่พยายามจะโน้มน้าวให้เธอหลงเชื่อเช่นนั้นไปด้วย นอกจากนั้น เธอยังเข้าใจถึงความสัมพันธ์แบบอิงอาศัยต่อกันระหว่างกายกับจิต โดยเห็นว่าจิตเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความทุกข์ทางกายได้ ดังที่กล่าวว่า “ถ้าเธอดูแลความคิดของเธอ เธอก็จะไม่มี ความเจ็บป่วยทางกายเหล่านั้นเลย”	holistic, appreciates the spiritual side of things, deals with abstract and conceptual matters comfortably, question to doctrine
สิ่งแวดล้อม	คราม	รับรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติอย่างกระจ่างแจ้ง ดังที่เธอสังเกตตัวเอง “ฉันรู้สึกที่เดียวว่าเราเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ เราไม่ได้อยู่เหนือธรรมชาติ เราอยู่ในโลกใบนี้ร่วมกับสัตว์อื่น ๆ อีกหลายจำพวก เราอาจจะได้รับพรให้มีความสามารถทาง	multidimensional, linked

ตารางที่ 4.52 (ต่อ)

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
		สมองที่ยิ่งใหญ่กว่า แต่นั่นไม่ได้ให้สิทธิที่จะ คร่ำชีวิตของสัตว์เหล่านั้นเลย"	
ความตั้งใจ	คราม	จากความรู้สึกรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ จึงตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะทำกิจกรรม อนุรักษ์ธรรมชาติด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง	spiritually strong, think global act local, do something here
พฤติกรรม			
อาชีพ	ส้ม	ทำงานในบัณฑิตวิทยาลัยดูแลการรับนิสิต ใหม่ซึ่งการรับเข้านั้นพิจารณาคะแนนสอบใน ระบบมาตรฐานของประเทศ ที่เป็นการวัดผล ในเชิงประจักษ์ ส่วนการให้คำปรึกษาแก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ก็ต้องเป็นการ อธิบายโดยใช้หลักการเหตุผล	scientific method and quantification, rational
กิจกรรมอื่น ๆ	คราม	ทำกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่นปลูกผัก ทานเอง เป็นผู้นำกลุ่มลูกเสือและเนตรนารี ออกช่วยเก็บขยะริมฝั่งแม่น้ำ พาเด็ก ๆ ไปฝึก ใช้ชีวิตและเรียนศิลปะในป่า และรีไซเคิล จากความรู้สึกรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ จึงตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะทำกิจกรรม อนุรักษ์ธรรมชาติด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง	spiritually strong, think global act local, do something here
วัฒนธรรม			
ความสัมพันธ์ กับเพื่อนบ้าน	เขียว	การไปเป็นผู้นำกลุ่มลูกเสือและเนตรนารีออก ช่วยเก็บขยะริมฝั่งแม่น้ำ และการพาลูกเพื่อน บ้านที่พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาไปฝึกใช้ชีวิตและ เรียนศิลปะในป่า แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ ในละแวกบ้านที่สนิทสนมและเอื้อให้เกิดการ แบ่งปันประสบการณ์	sharing experience, neighborhood based

ตารางที่ 4.52 (ต่อ)

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
วิถีชีวิต/กิจกรรมทางสังคม	เขียว	เป็นสมาชิกสมาคมอนุรักษ์ธรรมชาติ มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	environmental concern
ระบบสังคม และสิ่งแวดล้อม			
ระบบสังคม	ล้ม	มีชีวิตส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาวิจัยในมหาวิทยาลัยสมัยใหม่ที่มีสาขาวิชาแยกย่อยตามความชำนาญ เน้นการเติบโตก้าวหน้าในอาชีพ วัดผลด้วยการคำนวณตัวเลข	experts, scientific method and quantification, rational, growth
สิ่งแวดล้อม	คราม	ใช้ชีวิตอยู่ในเมืองใหญ่ที่มีการพัฒนาให้ทันสมัย เน้นความเจริญรุ่งเรืองทางวัตถุ จนเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและสังคมทำให้เมืองตกอยู่ในสภาพที่เสื่อมลงเป็นอย่างมาก	modernization, material prosperity

ตารางที่ 4.53

ปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์ของเจ้าบ้านคนที่ 2 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
จิต	- จิตที่ใฝ่รู้ในหลักคำสอนของศาสนานำไปสู่การเรียนรู้คำแปลของคัมภีร์ไบเบิลที่แตกต่างกันถึง 3 ชุด - การรับรู้ข่าวคราวปัญหาของสิ่งแวดล้อมทางสื่อสิ่งพิมพ์มาอย่างต่อเนื่องทำให้เธอสนใจสมัครเป็นสมาชิกของสโมสรเขียวระ
การกระทำ	- การเรียนรู้คำแปลของคัมภีร์ไบเบิลที่แตกต่างกันถึง 3 ชุดทำให้เธอเข้าใจถึงความสัมพันธ์ที่มีผลต่อกันระหว่างกายกับจิต - การสมัครเป็นสมาชิกของสโมสรเขียวระทำให้เธอได้ทำความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติอย่างเป็นระบบเป็นครั้งแรก

ตารางที่ 4.53 (ต่อ)

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
วัฒนธรรม	- คำสอนในศาสนาทำให้เธอเกิดความสนใจใฝ่รู้เพื่อที่จะได้สร้างอุดมคติที่เหมาะสมที่สุดสำหรับตัวเอง - ลัทธิบริโภคนิยมก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมมากมายซึ่งเป็นที่แพร่หลายให้ประชาชนอย่างเธอรับรู้ทางสื่อสิ่งพิมพ์มาอย่างต่อเนื่อง
สังคม และสิ่งแวดล้อม	- ระบบการสื่อสาร กรณีนี้ได้แก่สื่อสิ่งพิมพ์ หรือเทคโนโลยีการพิมพ์ ช่วยให้เธอได้มีคัมภีร์ไบเบิลที่แตกต่างกันถึง 3 ชุดให้อ่าน และยังสามารถติดตามเรื่องราวปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง - ความเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยหลักที่ผลักดันให้เธอต้องการสมัครเป็นสมาชิกของสโมสรสีเขียว

กรณีศึกษาเจ้าบ้านคนที่ 3: คุณเคธี

เอกลักษณ์อย่างหนึ่งของบ้านจำนวนมากในชุมชนนี้คือตรอกทางเดินเข้าไปยังประตูบ้านที่อยู่ข้าง ๆ มักจะถูกพรางไว้ด้วยแนวต้นไม้หรือพุ่มไม้ขนาดใหญ่ บ้านของคุณเคธีก็เช่นกันที่แขกหน้าใหม่อย่างผู้วิจัยต้องอาศัยวิธีสังเกตป้ายเลขที่บ้านซึ่งเป็นไม้ปักอยู่กับพื้นดินริมถนนซอย

คุณเคธีเป็นสุภาพสตรีผู้กำลังจะย่างเข้าวัยอาวูโลด้วยอายุประมาณ 60 ปี สามีของเธอเป็นอาจารย์สอนวิชาการประมงอยู่ที่มหาวิทยาลัย ส่วนตัวเธอเองหารายได้จากการสร้างสรรค์ภาพที่เกี่ยวกับพืช (botanical illustration) ทั้งที่เป็นภาพถ่ายและภาพวาด อยู่กับบ้านเพื่อที่จะได้มีเวลาดูแลครอบครัว เมื่อมีโอกาสเธอยังใช้เวลาว่างไปเป็นมัคคุเทศก์อาสาสมัครที่พาเด็ก ๆ เกี่ยวชมการเจริญเติบโตของพืชพรรณท่ามกลางมวลหมู่คนและแมลงในสวนพฤกษชาติของมหาวิทยาลัย

คุณเคธีเกิดมาในช่วงที่สงครามโลกครั้งที่สองกำลังจะสิ้นสุด คุณพ่อของเธอเป็นวิศวกร คุณแม่เป็นอาสาสมัครทำงานให้กับองค์กรเพื่อสันติภาพของโลกองค์กรหนึ่งที่มีเครือข่ายอยู่ในหลายประเทศทั่วโลก ไม่ใช่แค่เพียงคุณแม่ของเธอเท่านั้น ญาติข้างแม่ของเธออย่างลุง ป้า และน้า ก็ทำงานให้กับองค์กรเดียวกันในประเทศนอร์เวย์ เยอรมัน และอื่น ๆ ตามแต่จะได้รับมอบหมาย ดังนั้น เหล่าพี่ น้องและลูกพี่ลูกน้องทั้งหลาย จนกระทั่งลูกชายของเธอเองจึงต่างได้เรียนในโรงเรียนนานาชาติที่จัดตั้งขึ้นโดยองค์กรแห่งนี้ในหลายประเทศทั่วโลกเช่นกัน และที่บ้านของเธอจึงมีโอกาสด้อนรับคนต่างชาติ ต่างวัฒนธรรมเป็นประจำตั้งแต่เธอเริ่มจำความได้

ทั้งคุณพ่อและคุณแม่ของเธอเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง มีฐานะค่อนข้างดี และได้รับการเลี้ยงดูมาภายใต้คำสอนของศาสนาคริสต์ลัทธิควเเกอร์ (Quaker) ซึ่งปฏิเสธหลักการแบบเทวนิยมของมีมส์น้ำเงิน พยายามสร้างความเท่าเทียมกันในสังคม และเชื่อในศักยภาพของมนุษย์ที่สามารถพัฒนาจากภายใน เพราะเชื่อว่าพระเจ้าทรงดำรงอยู่ภายในคนทุกคน แต่คุณพ่อของเธอไม่ได้รับอิทธิพลจากลัทธิควเเกอร์แม้แต่หน่อย อีกทั้งต่อต้านศาสนาที่จัดตั้งขึ้นทั้งหมด ส่วนคุณแม่ของเธอผู้ซึ่งมีนิสัยชอบเรียนรู้ประสบการณ์หลาย ๆ ด้านก่อนตัดสินใจ ก็ได้เข้าร่วมปฏิบัติศาสนกิจของคริสต์ศาสนาหลายนิกาย ก่อนจะมาจบลงที่นิกายโปรเตสแตนต์ ด้วยความต้องการให้อิสระเสรีในการตัดสินใจและมีโลกทัศน์ที่กว้างขวาง คุณแม่จึงหวังให้ลูก ๆ ไปลองเข้าร่วมปฏิบัติศาสนกิจของคริสต์ศาสนาหลายนิกาย ก่อนจะเลือกเดินตามแนวทางใดแนวทางหนึ่งเช่นกัน แต่คุณครูก็ทำให้คุณแม่ผิดหวังเพราะตอนอายุ 10 ปีเธอก็เลือกไปเข้าโบสถ์แห่งหนึ่งตามเพื่อนบ้าน โดยยังไม่ทันได้ลองทำอย่างที่คุณแม่ต้องการ ด้วยเหตุที่เธอชอบการร้องเพลงในโบสถ์แห่งนั้นเป็นอย่างมาก เธอไปโบสถ์ได้อีกเพียง 6 ปี ก็พบกับสามิผู้ซึ่งไม่ชอบโบสถ์เอาจาก ๆ ดังนั้น เธอจำต้องเลิกเข้าโบสถ์ตั้งแต่นั้นมา ถึงกระนั้น ช่วงเวลาดังกล่าวก็ไม่สูญเปล่าเสียทีเดียว เพราะเธอถือว่าเธอได้รับความทรงจำทั้งที่ดีและที่น่ากระอักกระอ่วน ความทรงจำทั้งที่ดีคือภาพอันบริสุทธิ์ของพระเยซู การรักเด็ก และการหันแก้มอีกข้างหนึ่งไปให้เพื่อนบ้านตบด้วยหากขัดแย้งกัน เพื่อพยายามอยู่อย่างเข้าใจเพื่อนบ้านผู้นั้นให้ได้ ส่วนความทรงจำที่น่ากระอักกระอ่วนก็คือการต้องทนฟังคำสอนให้เชื่อในพระเจ้าผู้สร้างโลก หรือพระเยซูเป็นพระบุตรผู้เดียวของพระเจ้า และต้องทนสายตาของครอบครัวซึ่งมักจะมองจ้องจนเธอสงสัยว่าเธอแปลกประหลาดตรงไหน

ความรู้สึกกระอักกระอ่วนที่ได้จากโบสถ์ดังกล่าวแตกต่างโดยสิ้นเชิงเมื่อเปรียบเทียบกับความรู้สึกอันแสนวิเศษที่เธอสัมผัสได้ขณะที่อยู่ท่ามกลางสายลม แสงอาทิตย์ ดอกไม้และป่า เพราะความรักธรรมชาติเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เธอได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่วัยเด็ก เริ่มตั้งแต่คุณตาผู้ซึ่งเป็นครูใหญ่ของโรงเรียนมัธยมที่มักจะพานักเรียน ซึ่งรวมถึงคุณแม่ของเธอและพี่น้อง ไปทำกิจกรรมค่ายอยู่เสมอท่ามกลางความงดงามของธรรมชาติ เมื่อครั้งที่คุณพ่อคุณแม่เพิ่งจะย้ายมาอยู่ในเมืองใกล้ ๆ กับนครซานฟรานซิสโก ตอนนั้นเธอยังเล็กมาก คุณแม่ได้ไปเรียนรู้วิธีการทำสวนในภาคพื้นแคลิฟอร์เนียจากคุณครูชาวเยอรมันคนหนึ่ง ซึ่งภายหลังสนิทกับครอบครัวของเธอมาก คุณครูผู้นี้มักชวนเด็ก ๆ ไปเดินเล่นที่ชายหาดอันสวยงาม และป่าใกล้บ้านที่เต็มไปด้วยต้นไม้และสัตว์ขนาดเล็ก โดยด้วยความสนุกกับการได้เรียนรู้สิ่งแปลกใหม่ตามประสาเด็ก เธอจึงหันมาสังเกตการเจริญเติบโตของพืชเล็ก ๆ ระหว่างการเดินทางไปโรงเรียนพร้อมกับตั้งคำถามว่าพุ่มนี้เจ้าพืชเหล่านั้นจะมีหน้าตาเป็นอย่างไรเป็นประจำ คุณครูท่านนั้นมักจะสนทนาเรื่องของคุณแม่และ

ธรรมชาติกับคุณแม่มือของเธออย่างจริงจัง โดยมีเด็ก ๆ นั่งล้อมวงรับประทานอาหารกลางวันฟังอยู่ด้วย แต่บทเรียนที่คุณครูสอนเด็ก ๆ โดยตรงก็คือการให้ระลึกอยู่เสมอว่า ทุกชีวิตล้วนมีค่า สมควรแก่การถนอมรักษาไว้ด้วยความห่วงแหน

เรื่องราวข้างต้นจึงเป็นแรงบันดาลใจให้คุณเคธีเรียนต่อในสาขาพฤกษศาสตร์ แต่เรียนได้เพียง 2 ปี เธอก็แต่งงานและมีลูก ประกอบกับมองไม่เห็นว่าจะนำความรู้ด้านพฤกษศาสตร์ไปประกอบอาชีพอย่างไรได้ เธอจึงลาออกมาเลี้ยงลูก แต่ก็ยังไม่ทิ้งความรู้ด้านพฤกษศาสตร์เสียทีเดียว เพราะเธอยังลองไปทำงานในหัตถ์ทดลองเกี่ยวกับโรคพืช ซึ่งทำให้เธอมั่นใจว่าเธอไม่ชอบงานทางวิทยาศาสตร์อย่างแน่นอน แต่ด้วยความใคร่รู้จักเรื่องราวของประเทศแถบเอเชียมากขึ้น เพราะสงสัยมาตั้งแต่เรียนมัธยมแล้วว่าเหตุใดสหรัฐฯ จึงต้องไปทำสงครามในประเทศลาวกับเวียดนาม และเหตุใดชาวจีนมาครอบครองสหรัฐฯ ได้ ในขณะที่เธอไม่รู้ด้วยซ้ำว่าประเทศตะวันออกเหล่านี้ตั้งอยู่ที่ไหน ดังนั้น เธอจึงกลับไปเรียนในหลักสูตรการศึกษาวัฒนธรรมจีน ประวัติศาสตร์จีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นระยะเวลา 1 ปี ก่อนที่เธอจะติดตามสามีผู้ซึ่งจะไปทำงานกับองค์การความร่วมมือด้านสันติภาพที่ประเทศชิลี

ที่นั่นเธอได้รับประสบการณ์ตรงในเรื่องการใช้ชีวิตแบบมีศีลหลายประการ เริ่มตั้งแต่การเรียนรู้ให้อยู่อย่างกลมกลืนกับชาวพื้นเมือง ซึ่งทำให้เธอต้องไปเรียนภาษาสเปน และฝึกอบรมความตระหนักทางวัฒนธรรมเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตแบบเอาใจเขามาใส่ใจเราได้ จากนั้นเธอก็ได้อยู่ใกล้ชิดกับผู้ที่มิชชันนารีต่ำต้อยเป็นครั้งแรก เพราะได้ไปช่วยงานที่สถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า ขณะที่สามีไปสอนเรื่องการทำประมงให้กับชาวบ้าน เธอยังได้สังเกตว่าเด็ก ๆ พื้นเมืองที่มาเล่นกับลูกชายวัย 3 ขวบของเธอไม่ใช่มีเฉพาะเด็กที่มีอายุไล่เลี่ยกัน แต่เด็กพื้นเมืองเหล่านั้นยกโขยงกันมาทุกวัยไม่ว่าจะเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้อง ทุกคนเล่นด้วยกันได้ ทำให้เธอตระหนักว่า ความร่วมมือกันสามารถให้ความสุขได้มากกว่าการใช้ชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ของชาวอเมริกันทั้งหลายมาก

คุณเคธีและครอบครัวกลับมายังสหรัฐฯ โดยตัดสินใจมาตั้งรกรากที่เมืองดอนนีในปี 1972 ซึ่งเป็นเวลาที่มีการเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมกำลังดำเนินไปอย่างเข้มข้น ขณะนั้นเธอมีอายุเพียง 27 ปี แต่สิ่งที่เธอได้พบเห็นและรับรู้จากการเคลื่อนไหว ซึ่งรวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมในวันของโลกที่จัดในช่วงเวลานั้นได้กระตุ้นให้เธอทบทวนถึงค่านิยมทางจิตสำนึกและประสบการณ์ที่ผ่านมา ทั้งการใช้ชีวิตในธรรมชาติ การไปโบสถ์ของคริสต์ศาสนา การเรียนรู้ปรัชญาตะวันออก และการอยู่กับชาวพื้นเมืองในชิลี สิ่งเหล่านี้ทำให้ความคิดของเธอตกผลึกพร้อมกับจิตและกระบวนทัศน์ที่วิวัฒน์ไปสู่ระดับเหนือตน ดังที่เธอเล่าว่า

ความปessimistic ที่เกิดจากการรู้คุณค่าของธรรมชาติและ ความงามของความกลมกลืนแบบหยินกับหยางช่วยให้เกิดความเข้าใจ ฉันรู้สึกจริง ๆ ว่าธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญที่สุดและเราจำเป็นต้องปกป้องรักษาธรรมชาติ เรามีโลกอยู่เพียงใบเดียว ผู้คนต่างตกอยู่ในอันตราย เหมือนกับหลายสิ่งในธรรมชาติก็ตกอยู่ในอันตราย เพราะโลกเล็กมาก สิ่งที่เราพลั้งที่สุดซึ่งมีผลต่อฉันก็คือแนวคิดที่ว่า 'เราจำเป็นต้องทำงานร่วมกับธรรมชาติ' ธรรมชาติไม่ได้มีไว้ให้เราใช้แบบไม่ยั้งคิด ชาวคริสต์จำนวนมากรู้สึกว่าพระเจ้าสร้างสวรรค์และโลก แล้วท่านก็กระหน่ำใส่สิ่งต่าง ๆ ทั้งหลายที่เห็นกันอยู่ลงมายังโลก จากนั้นก็สั่งให้มนุษย์ใช้ซะทั้งหมด ฉันค่อย ๆ รู้ว่าฉันไม่ชอบความคิดที่ว่ามนุษย์เกิดมาเป็นคนบาป นั่นเป็นทัศนคติในแง่ร้ายมาก ๆ ที่ต้องคอยเฝ้าวิงวอนพระเจ้าให้คิดถึงฉันในแง่ดีอยู่ตลอดเวลา ฉันกลับคิดว่าฉันดีพอ แล้วก็ทำอย่างที่ดีคนอื่นทำ ฉันไม่ชอบความคิดแบบตาต่อตาด้วย แบบที่ถ้าเธอร้ายมาฉันก็ร้ายตอบให้มันเสมอกัน เพราะมันไม่ได้ช่วยอะไรเลย ฉันไม่ชอบศาสนาที่บอกว่า 'เธอต้องทำตามแนวทางของเรา ห้ามทำตามแนวทางอื่น'...ฉันชอบความเป็นหนึ่งเดียว

และนั่นคือสัมมาทิฐิที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้เธอต้องการทำสิ่งที่ดีกว่าให้กับโลก ดังนั้น เธอจึงเริ่มเก็บขยะแยกประเภทเพื่อนำไปรีไซเคิล และใช้รถจักรยานเพื่อแสดงออกถึงการต่อต้านรถยนต์ ที่เป็นการตัดสินใจครั้งใหญ่ก็คือการซื้อบ้านที่ชุมชนสหรัฐนี้เองในปี 1977 เพราะในย่านบ้านหลังเดิมส่วนมากจะเป็นบ้านเช่าที่มีคนย้ายเข้าออกเป็นประจำ ทำให้บริเวณบ้านเหล่านั้นขาดการเหลียวแล ส่วนตัวบ้านของเธอเองก็มีคุณภาพแย่และไม่มีชีวิตชีวาเอามาก ๆ ดังนั้น เธอจึงได้โอกาสตอบสนองความตั้งใจทำสิ่งที่ดีกว่าให้กับโลกมากขึ้น เธอบอกว่าการอยู่ในชุมชนที่มีการจัดผังเช่นนี้ยังจะเป็นการบังคับกลาย ๆ ให้ฝึกฝนและเรียนรู้การใช้ชีวิตแบบร่วมมือใกล้ชิด กับทั้งเป็นมิตรต่อเพื่อนบ้านมากขึ้นด้วย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปผลการประเมินระดับพัฒนาการของคุณเครือ รวมทั้งปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์สู่มีมเหนือวัตถุนิยม (ส้ม น้ำเงิน แดง) ดังตารางที่ 4.54 และตารางที่ 4.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.54

การประเมินระดับพัฒนาการของเจ้าบ้านคนที่ 3 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
<u>จิตสำนึก</u>			
สังคม	คราม	เข้าใจว่าเรามีโลกอยู่แค่โลกเดียว ผู้คนต่างตกอยู่ในอันตราย เหมือนกับหลายสิ่งในธรรมชาติ ก็ตกอยู่ในอันตราย เพราะโลกเล็กมาก นอกจากนี้ ยังตั้งคำถามกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างมากมาย เช่นที่ว่า "ชาวคริสต์จำนวนมาก รู้สึกว่าพระเจ้าสร้างสวรรค์และโลก แล้วท่านก็กระหน่ำใส่สิ่งต่าง ๆ ทั้งหลายที่เห็นกันอยู่ลงมายังโลก จากนั้นก็สั่งให้มนุษย์ใช้ชะทั้งหมด"	holistic thinking, scan the macro, questioning dimension to doctrine
สิ่งแวดล้อม	คราม	เข้าใจถึงความปลัมปิติที่เกิดจากการรู้คุณค่าของธรรมชาติและความงามของความกลมกลืนแบบหยินกับหยาง ชอบความเป็นทั้งหมด และรู้สึกว่าธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญที่สุด จึงจำเป็นต้องทำงานร่วมกับธรรมชาติ	everything connects to everything else, as a whole
ความตั้งใจ	คราม	ใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมา ทำสิ่งที่ดีกว่าให้กับโลก และฝึกฝนเรียนรู้การใช้ชีวิตแบบร่วมมือใกล้ชิด กับทั้งเป็นมิตรต่อเพื่อนบ้านมากขึ้น	experiential, think global act local, not isolationist
<u>พฤติกรรม</u>			
อาชีพ	เขียว	ทำงานดูแลเด็กกำพร้าโดยมีเป้าหมายที่การสร้างสันติภาพ ด้วยการเรียนรู้ให้อยู่อย่างกลมกลืนกับชาวพื้นเมือง และฝึกอบรมความตระหนักทางวัฒนธรรมเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตแบบเอาใจเขามาใส่ใจเรา	restore harmony, nature as model, blend feelings & tech, intuitive thinking

ตารางที่ 4.54 (ต่อ)

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
กิจวัตรอื่น ๆ	เชียว	เก็บขยะแยกประเภทเพื่อนำไปรีไซเคิล และใช้รถจักรยานเพื่อแสดงออกถึงการต่อต้านรถยนต์	environmental concern
วัฒนธรรม			
ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน	ล้ม	ใช้ชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ ตามแบบฉบับของชาวอเมริกันทั้งหลาย เนื่องจากเพื่อนบ้านย้ายเข้าย้ายออกบ่อย	individualism prevails
วิถีชีวิต/กิจกรรมทางสังคม	เชียว	ร่วมในการเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม โดยเก็บขยะแยกประเภทเพื่อนำไปรีไซเคิล และใช้รถจักรยานเพื่อแสดงออกถึงการต่อต้านรถยนต์	environmental concern
ระบบสังคม และสิ่งแวดล้อม			
ระบบสังคม	ล้ม	มีชีวิตร่วมใหญ่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจและกฎหมายโดยทั่วไปที่เป็นลักษณะสังคมทุนนิยมอุตสาหกรรมของเมืองตอนนี้	capitalism, industrial
สิ่งแวดล้อม	แดง เชียว	สิ่งแวดล้อมบริเวณบ้านในละแวกขาดการเหลียวแล ส่วนตัวบ้านของเธอเองก็มีคุณภาพแย่และไม่มีชีวิตชีวาเอามาก ๆ ขณะที่สิ่งแวดล้อมโดยรวมของเมืองตอนนี้มีลักษณะที่อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมได้แก่ เข็มขัดสีเขียวรอบเมือง ต้นไม้ใหญ่ซึ่งถูกอนุรักษ์ไว้ระบบขยะรีไซเคิล ตลาดนัดเกษตรกร และระบบทางจักรยาน	ignored, environmental concern

ตารางที่ 4.55

ปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์ของเจ้าบ้านคนที่ 3 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
จิต	การเห็นและรับรู้จากการเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมได้กระตุ้นให้เธอทบทวนถึงความทรงจำและประสบการณ์ที่ผ่านมา ทั้งการใช้ชีวิตในธรรมชาติ การไปโบสถ์ของคริสต์ศาสนา การเรียนรู้ปรัชญาตะวันออก และการอยู่กับชาวพื้นเมืองในซัส สิ่งเหล่านี้ทำให้ความคิดของเธอตกผลึก
การกระทำ	การมาตั้งรกรากที่เมืองดอนนี ทำให้ได้เข้าร่วมในการเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมในวันของโลก อันนำไปสู่การทบทวนถึงความทรงจำและประสบการณ์ที่ผ่านมา
วัฒนธรรม	การใช้ชีวิตในธรรมชาติ การไปโบสถ์ของคริสต์ศาสนา การเรียนรู้ปรัชญาตะวันออก และการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายของชาวพื้นเมืองในซัส สิ่งเหล่านี้ทำให้ความคิดของเธอตกผลึก
สังคม และสิ่งแวดล้อม	ธรรมชาติแวดล้อมในวัยเด็กที่ประกอบด้วยชายหาดอันสวยงาม และป่าใกล้บ้านที่เต็มไปด้วยต้นไม้และสัตว์ขนาดเล็กน้อยใหญ่เป็นความประทับใจซึ่งช่วยให้เธอรักธรรมชาติมาตั้งแต่เด็ก

กรณีศึกษาเจ้าบ้านคนที่ 4: คุณโจน

คุณโจนเป็นสถาปนิกเจ้าของบ้านที่มีเอกลักษณ์ที่สุดและหายากที่สุดในชุมชนนี้ เนื่องจากตัวบ้านทั้งหมดอยู่ภายใต้เนินดินที่มีพืชเล็ก ๆ ปกคลุม ทำหน้าที่เป็นฉนวนธรรมชาติอย่างดีเยี่ยม ช่องสี่เหลี่ยมผืนใหญ่ดูเป็นเงามืดที่มองเห็นจากสวนผักหลังบ้าน ก็เหมือนจะเป็นถ้ามากกว่าบริเวณที่เจ้าของออกแบบให้เป็นช่องถ่ายเทอากาศ แน่นอนว่าช่องแสงธรรมชาติด้านบนถ้าไม่ป็นเนินดินนี้ขึ้นไปคงจะไม่มีใครเห็นเป็นแน่ ส่วนทางเดินคดเคี้ยวซึ่งจะนำไปถึงชานหน้าบ้านที่มีสวนหย่อมเล็ก ๆ จัดอยู่ด้วยนั้น ก็ถูกบังไว้ด้วยต้นไม้ใหญ่น้อยหลากหลาย

เมื่อถึงเวลานัดหมาย ผู้วิจัยได้เดินผ่านต้นไม้เหล่านั้นเข้าไป พบคุณโจนกำลังนั่งเขียนแบบอยู่ในห้องทำงานขนาดย่อมติดกับชานหน้าบ้านนั่นเอง ที่ผนังห้องด้านหนึ่งมีชั้นหนังสือปรากฏหนังสือเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมสีเขียว การออกแบบอาคารประหยัดพลังงาน และชุมชนยั่งยืนหลายเล่ม อากาศภายในบ้านเย็นสบายกำลังดีโดยไม่ต้องใช้เครื่องทำความเย็นทั้ง ๆ ที่แดด

ภายนอกบ้านนั้นกำลังร้อนระอุ คุณโจนออกตัวว่ามีนัดด่วนต้องไปเสนอแบบอาคารอาคารพักอาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยที่มีสหกรณ์แห่งหนึ่งเป็นเจ้าของ ซึ่งถือเป็นประเภทงานหลัก ๆ ที่เขาได้รับออกแบบอยู่แล้ว นอกเหนือจากงานพัฒนาเมืองแบบยั่งยืนในโครงการต่าง ๆ ของเมืองดอนนี่ที่เขาเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นระยะ ๆ ดังนั้น เราจึงมีเวลาสนทนากันไม่มาก แต่ก็พอประมวลประวัติชีวิตของเขาได้ว่าเขาเติบโตขึ้นมาในชุมชนเก่าแก่ขนาดย่อมที่รัฐคอนเนตทิคัต รัฐเล็ก ๆ ทางชายฝั่งตะวันออกของประเทศ สมัยนั้น คือช่วงทศวรรษที่ 1950 เขารู้จักคนในละแวกไม่มากนัก แต่ก็รู้จักเพื่อนบ้านข้างเคียงกันเป็นอย่างดีเพราะอยู่กันมาหลายชั่วอายุคน เขารักที่จะไปวิ่งเล่นและใช้เวลาว่างส่วนมากอยู่ในป่าละเมาะแถวบ้านนั่นเอง

ครั้นอายุได้ 14 ปีเขาย้ายมาอยู่ในเมืองเล็ก ๆ ทางตอนใต้ของรัฐแคลิฟอร์เนีย บ้านใหม่ของเขาไม่มีป่าอีกต่อไป แต่ก็อยู่ห่างจากทะเลในระยะใกล้พอที่เขาจะขับรถไปเที่ยวได้เองบ่อย ๆ ช่วงนั้นเขาเริ่มสนใจที่จะสร้างสิ่งนั้นสิ่งนี้ และชอบทั้งลักษณะการเรียนรู้หลากหลายวิชาและการออกแบบที่ผสมผสานระหว่างศิลปะกับเทคโนโลยี เขาจึงเลือกเรียนต่อในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เมื่อคิดถึงป่า เขาก็จะสะพายเป้ออกเดินทางไปใช้ชีวิตในป่าบนภูเขาสูงเป็นกิจวัตร การเป็นนิสิตสถาปัตยกรรมในยุคซิกซ์ตีส์ที่การเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างเข้มข้น ทำให้เขาได้ใกล้ชิดกับอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการวิจัยด้านพลังงานแสงอาทิตย์ การได้รับประสบการณ์ตรงจากปรากฏการณ์ทางสังคมและผู้ที่ใกล้ชิดดังกล่าว จึงส่งผลให้จิตและกระบวนทัศน์ของเขาวิวัฒน์ไปสู่ระดับเหนือตน เป็นมีมส์เขียวที่มีความห่วงใยสิ่งแวดล้อมและมีที่เลื่องที่ื่องการเสาะหาความรู้ที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถมองภาพรวมได้อย่างแจ่มชัดแล้วนำไปสู่ความสามารถที่จะแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอันสลับซับซ้อน ดังนั้น การทำงานเป็นสถาปนิกฝึกหัดที่ได้แต่นั่งออกแบบตัวอาคารแต่เพียงอย่างเดียวจึงกลายเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย ยิ่งอ่านหนังสือของเอียน แมคฮาร์ก (Ian McHarg) เรื่อง "ออกแบบด้วยธรรมชาติ" (Design with Nature) ที่อธิบายการออกแบบผังเมืองบนพื้นฐานของระบบนิเวศ และการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งชี้ให้เห็นทางเลือกมากมายสำหรับการออกแบบผังที่จะช่วยให้เขารับกับงานซึ่งมีขอบเขตกว้างขวางมากขึ้นได้ เขาจึงไม่ลังเลที่จะศึกษาต่อในชั้นปริญญาโทที่เน้นการวิจัยด้านการวางแผนสิ่งแวดล้อมในทันที

ในปี 1976 เขาย้ายมาอยู่ที่เมืองดอนนี่และทำงานในบริษัทที่ดำเนินงานวิจัยการวางแผนและออกแบบเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม โครงการที่เขาได้รับผิดชอบอยู่เป็นงานศึกษาวิจัยการวางแผนและวางกลยุทธ์สำหรับการออกแบบชุมชนยั่งยืน ซึ่งจะต้องพิจารณาบริบททางเศรษฐกิจและสังคม ในฐานะที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างแยกไม่ออก เมื่อเขารู้ข่าวการก่อสร้างของโครงการหมู่บ้านสหรัฐ จึงถือโอกาสมาซื้อที่ดินเพื่อ

ออกแบบและก่อสร้างบ้านในอุดมคติของเขาเอง พร้อมทั้งศึกษาบรรยากาศความเป็นชุมชนซึ่งจะเป็นประสบการณ์ตรงที่ช่วยให้เขาสามารถผลิตผลงานวิจัยดังกล่าวได้อย่างมีคุณภาพ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปผลการประเมินระดับพัฒนาการของคุณโจน รวมทั้งปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์สู่มีมเหนือวัตถุนิยม (ส้ม น้ำเงิน แดง) ดังตารางที่ 4.56 และตารางที่ 4.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.56

การประเมินระดับพัฒนาการของเจ้าบ้านคนที่ 4 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
<u>จิตสำนึก</u>			
สังคม	เหลือง	ตระหนักว่าบริบททางเศรษฐกิจและสังคม เกี่ยวพันกับการอนุรักษ์พลังงานและ สิ่งแวดล้อมอย่างแยกไม่ออก	integrative structures
สิ่งแวดล้อม	เขียว	มีความห่วงใยปัญหาสิ่งแวดล้อม และเข้าใจ ดีว่าที่มาของปัญหาส่วนหนึ่งคือความไม่รู้ เกี่ยวกับระบบนิเวศในการออกแบบเมือง	environmental concern
ความตั้งใจ	เหลือง	ต้องการเสาะหาความรู้ที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถมองภาพรวมได้อย่างแจ่ม ชัดแล้วนำไปสู่ความสามารถที่จะแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมอันสลับซับซ้อน	seeks to learn more, diverse idea sources, big picture views
<u>พฤติกรรม</u>			
อาชีพ	เหลือง	ทำงานศึกษาวิจัยเพื่อสร้างชุมชนอนุรักษ์ พลังงานพื้นฐานของระบบนิเวศ ให้ สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจซึ่งหลายคน มองว่าเป็นเรื่องที่ขัดกัน โดยใช้ความรู้ศิลปะ นิเวศวิทยา การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และอื่น ๆ มากมาย	appropriate tech, integrated systems, resolve paradoxes, appreciates variability
กิจกรรมอื่น ๆ	-	ไม่มีข้อมูลเพียงพอในการวิเคราะห์	-

ตารางที่ 4.56 (ต่อ)

ด้าน	มี	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
<u>วัฒนธรรม</u>			
ความสัมพันธ์ กับเพื่อนบ้าน	-	ไม่มีข้อมูลเพียงพอในการวิเคราะห์	-
วิถีชีวิต/กิจกรรม ทางสังคม	เหลือ	วิถีชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในแวดวงผู้ที่มีความรู้ หลาย ๆ ด้าน ใช้ชีวิตอย่างสมณะที่ส่งผล กระทบต่อระบบนิเวศน้อยที่สุด ซึ่งสะท้อน ออกมาในผลงานออกแบบบ้านของเขาเอง	knowledge centered, minimalist
<u>ระบบสังคม และสิ่งแวดล้อม</u>			
ระบบสังคม	เหลือ	มีวิถีชีวิตส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลข่าวสารหลากหลายด้าน เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น นิเวศวิทยา ศิลปะ สถาปัตยกรรม การพัฒนาเมือง พลังงาน และเทคโนโลยี ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	knowledge centered, information base
สิ่งแวดล้อม	เขียว	สภาพของเมืองตอนนี้มีลักษณะที่อนุรักษ์ พลังงานและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เข็มขัดสีเขียว รอบเมือง ต้นไม้ใหญ่ซึ่งถูกอนุรักษ์ไว้ ระบบขยะรีไซเคิล ตลาดนัดเกษตรกร และ ระบบทางจักรยาน	environmental concern
	เหลือ	สภาพของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ แคลิฟอร์เนีย ซึ่งเป็นวิทยาเขตที่มีการ จัดการเรียนการสอนครอบคลุมหลาย ด้านมากที่สุด ทำหน้าที่เป็นฐานข้อมูล ความรู้ให้กับเมือง	knowledge centered, diverse idea sources, information based

ตารางที่ 4.57

ปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์ของเจ้าบ้านคนที่ 4 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
จิต	ประสบการณ์ในวัยเด็ก เช่นความรักที่จะไปเล่นอยู่ในป่าละเมาะ และความสนใจที่จะสร้างสิ่งนั้นสิ่งนี้ การรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมเป็นแรงผลักดันให้เขาศึกษาต่อทางสถาปัตยกรรมและใกล้ชิดกับอาจารย์กับอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการวิจัยด้านพลังงานแสงอาทิตย์
การกระทำ	การอ่าน การดู และการฟังเรื่องราวความเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการทำงานกับกับอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการวิจัยด้านพลังงานแสงอาทิตย์ ส่งผลให้จิตและกระบวนทัศน์ของเขาวิวัฒน์ไปสู่ระดับเหนือตน เป็นมีมส์สีเขียวที่มีความห่วงใยสิ่งแวดล้อมและมีที่เลื่องที่ื่องการเสาะหาความรู้ที่หลากหลายมากขึ้น
วัฒนธรรม	วัฒนธรรมยุคดิจิทัลที่รวมถึงการเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมส่งผลให้เกิดการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
สังคม และสิ่งแวดล้อม	สภาพป่าละเมาะแถวบ้านและป่าบนภูเขาสูงที่เขาเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางธรรมชาติทำให้เขารักธรรมชาติ อันเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เขามีความห่วงใยปัญหาสิ่งแวดล้อม

กรณีศึกษาเจ้าบ้านคนที่ 5: คุณดานิล่า

คุณดานิล่าและสามีซื้อบ้านหลังใหญ่สี่มุมแห่งหนึ่งเมื่อปี 1982 ขณะนั้นเธออายุเพียง 23 ปีและมีลูกชายคนแรกอายุได้ 2 ขวบ บ้านหลังนี้ตั้งอยู่สุดซอยที่มีลักษณะเป็นลานกัลปพฤกษ์วงกลมติดกับสนามหญ้าผืนกว้างที่ใช้เป็นศูนย์กิจกรรมของชุมชน ถึงแสงแดดที่สนามหญ้าจะร้อนจัด แต่ต้นไม้ใหญ่ที่ปลูกไว้ทั้งด้านหน้าและด้านหลังบ้านก็ช่วยบรรเทาความร้อนลงได้มาก บริเวณพื้นที่สี่เหลี่ยมเล็ก ๆ ซึ่งเป็นทางเข้าบ้านหลบอยู่หลังแนวต้นไม้ใหญ่และตกแต่งด้วยสวนหย่อมสวยงามน่าดู เช่นเดียวกับสุภาพสตรีเจ้าของบ้านผู้มีบุคลิกลักษณะอ่อนวัยกว่าความเป็นจริงที่เธอมีบุตรชายสองคนเรียนสำเร็จชั้นปริญญาตรีไปเรียบร้อยแล้ว และตัวเธอก็ยังกำลังเผชิญกับโรคภัยซึ่งทำให้ช่วงเวลานี้เป็นช่วงที่ยากลำบากที่สุดของชีวิต เธอเคยทำงานด้านการพัฒนาสังคมที่เกี่ยวกับการสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว การลดช่องว่างทางการศึกษา และการเข้าถึงระบบสวัสดิการของรัฐอย่างเท่าเทียมกันของผู้ด้อยโอกาส ก่อนที่จะต้องลาออกมาด้วยปัญหาทางสุขภาพ เธอจึงใช้เวลาว่างทำงานอยู่ในคณะกรรมการบริหารชุมชนแห่งนี้

เรานั่งสนทนากันที่โต๊ะอาหารในบริเวณห้องโถงสูงระดับ 2 ชั้น เมื่อทอดสายตาดูออกไปนอกบ้านก็จะเห็นทัศนียภาพอันสวยงามของสนามหญ้าผืนกว้างและทิวไม้อันเขียวชอุ่ม เธอเล่าว่าเธอรู้จักชุมชนแห่งนี้ในราวปี 1981 เนื่องจากสามีของเธอทำงานอยู่กับคณะกรรมการพลังงานที่นครซคราเมนโต และมีโอกาสเข้ามารับประทานอาหารเช้าจึงเกิดความสนใจแนวคิดเรื่องการลดการพึ่งพาระบบสาธารณูปโภคสาธารณะ การรีไซเคิล การปลูกผักผลไม้เอง และบรรยากาศความเป็นชุมชนของที่นี่มาก อีกประมาณหนึ่งปีเศษถัดมาเมื่อทั้งคู่เริ่มมองหาซื้อบ้านของตัวเองพร้อมกับคิดว่าต้องการย้ายมาอยู่ที่เมืองตอนนี้เพื่ออนาคตทางการศึกษาที่ดีกว่าของลูก เป็นเวลาเดียวกับที่บ้านหลังนี้ประกาศขาย ทั้งคู่จึงตกลงซื้อจากเจ้าของเดิมทันที เธอเล่าว่าแรงบันดาลใจหลัก ๆ ที่ทำให้เธอชอบลักษณะของชุมชนดังกล่าวข้างต้นล้วนมาจากความทรงจำสมัยเด็ก ๆ

คุณพ่อคุณแม่ของเธอสืบเชื้อสายมาจากชาวสเปนที่อพยพมาตั้งรกรากในบริเวณตอนกลางของประเทศเมื่อราว 100 ปีก่อน ขณะที่ท่านทั้งสองเป็นหนุ่มสาวได้เดินทางมายังรัฐแคลิฟอร์เนีย และได้เช่าพื้นที่ผืนใหญ่จากทางราชการในเขตชนบทเพื่อประกอบกิจการเลี้ยงแกะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ดินได้ให้คำแนะนำสำหรับการอนุรักษ์ธรรมชาติอันทรงคุณค่าให้เหมาะสมกับการเลี้ยงสัตว์ได้อย่างยาวนานหลายอย่างให้กับคุณพ่อ เมื่อเธอและพี่น้องโตพอที่จะช่วยเหลืองานได้ คุณพ่อจึงถ่ายทอดความรู้เหล่านั้นให้ และมอบหมายให้ช่วยงานจำนวนมากจนเธอไม่มีเวลาที่จะออกไปสัมผัสกับการใช้ชีวิตสมัยใหม่ในเมืองอย่างเด็ก ๆ ในสังคมสมัยใหม่ทั่วไปได้ทำกัน

ชีวิตความเป็นอยู่ในบ้านที่แสนสบายและมีลักษณะเรียบง่าย ในท้องทุ่งอันกว้างใหญ่ที่ใกล้ชิดกับป่า มีผักผลไม้ที่ปลูกไว้กินเองอย่างอุดมสมบูรณ์ มีเพื่อนบ้านที่มีครอบครัวประกอบกิจการปศุสัตว์เช่นกันทำให้พวกเขาสามารถไปวิ่งเล่นด้วยกันได้อย่างสนุก ประกอบกับเธอได้พบเห็นย่านที่อยู่อาศัยของคนจนใกล้ ๆ บ้านเป็นประจำ ทำให้เธอรู้สึกว่าชีวิตของเธอมีความสุขอย่างพอเพียงแล้วและไม่รู้สึกเดือดร้อนเลยกับการที่คุณพ่อไม่ซื้อโทรทัศน์มาไว้ดู เพราะเหตุที่ท่านไม่เชื่อในวัฒนธรรมการบริโภคที่แผ่มาจากรายการต่าง ๆ และอาจจะเป็นเพราะแนวคิดต่อต้านวัฒนธรรมการบริโภคนี้ด้วย จึงทำให้เธอและพี่น้องแทบจะไม่รู้จักการใช้เงินและไม่เคยมีข้าวของเครื่องใช้เกินกว่าความจำเป็น นอกจากนั้น เธอยังคิดว่าการอยู่ห่างไกลจากระบบสาธารณูปโภค โดยเฉพาะระบบกำจัดของเสียและขยะ ทำให้ครอบครัวของเธอต้องมีความระมัดระวังไม่ใช้น้ำ และไม่ใช้สิ่งของต่าง ๆ แบบทิ้งขว้างแล้วกลายเป็นของเหลือทิ้งโดยเปล่าประโยชน์ ดังนั้น เมื่อเธอได้เข้าไปเรียนที่โรงเรียนมัธยมในเมืองซึ่งมีลูกหลาน “ผู้ดี” เรียนอยู่จำนวนจาก เธอจึงได้รับความกระอักกระอ่วนใจอยู่เสมอเมื่อใคร ๆ รู้ว่าเธออยู่ในเขตชนบทใกล้กับย่านที่อยู่อาศัยของคนจน แต่เธอก็ไม่สนใจ มีอยู่ครั้งหนึ่งเธอตอบลูกหลาน “ผู้ดี” พวกนั้นกลับไปว่า “ฉันชอบที่ที่ฉันอยู่มาก เพราะฉันรู้ว่าฉันมีมากเท่า ๆ กับที่พวกเขามีนั่นแหละ เพียงแต่ว่ามีในรูปแบบต่างกันเท่านั้นเอง” เธอบอกด้วยว่า “พวกนั้นช่างไม่เจียมตัวเพราะพวกนั้นไม่รู้แม้กระทั่งว่า แถว ๆ บ้านตัวเองก็มีคนจนผู้หิวโหยอยู่ด้วย”

ไม่ใช่ว่าเธอจะพึงพอใจกับทุกอย่างรอบตัวไปเสียทั้งหมด มีอยู่เรื่องหนึ่งที่เธอทนไม่ได้ คือความเคร่งครัดในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเป็นอย่างมากของคุณพ่อคุณแม่ ที่บังคับให้ เธอต้องไปสวดมนต์ที่โบสถ์ทุกเช้าก่อนไปโรงเรียน และมีข้อปฏิบัติแบบเข้มงวดและตายตัวจำนวนมาก เธออดทนอยู่ในสภาพนี้จนอายุได้ 16 ปี ก็ปฏิเสธแนวทางนี้เกือบจะโดยสิ้นเชิง เธอบอกว่า "ฉันไม่ต้องการไปโบสถ์อีกต่อไป ฉันจะไปเป็นบางครั้ง แต่สำหรับตัวฉันแล้ว ฉันจะหาแนวทางด้าน จิตวิญญาณที่แตกต่างด้วยตัวฉันเอง" ซึ่งสิ่งแรกที่เธอทำก็คือไปเข้าชั้นฝึกปฏิบัติโยคะอย่างจริงจัง แทนที่จะฝึกแต่เป็นบางครั้งอย่างที่คุณแม่ของเธอฝึกอยู่

เนื่องจากคุณพ่อคุณแม่ยังมีความเชื่อแบบเก่า ๆ ที่ว่าลูกสาวไม่ต้องเรียนสูง หากไม่ ต้องการที่จะไปเป็นครู พยาบาล แพทย์ หรือทนายความ ท่านจึงให้เธอเข้าเรียนในวิทยาลัยสาย วิชาชีพ ใจเธอนั้นต้องการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์หรือการตลาดเนื่องจากเป็นวิชาที่จะได้เรียนรู้และ คำนึงการเกี่ยวกับความคิดของคนโดยเฉพาะ แต่เธอก็ไปเลือกวิชาเอกธุรกิจแทนเพราะวิชาธุรกิจ มีความยืดหยุ่นสูงกว่าและเป็นอะไรที่กว้าง ๆ มากกว่า ซึ่งเธอหวังว่าจะทำให้คุณพ่อคุณแม่พอใจ ได้ อย่างไรก็ตาม เธอได้หยุดการเรียนไว้เพียงปีที่ 2 เนื่องจากไปแต่งงานและมีลูกคนแรก จนกระทั่ง เธอคลอดลูกคนที่สองหลังจากอยู่ที่ชุมชนสหรัฐมาได้สามปี เธอจึงกลับไปเรียนต่อจนสำเร็จ บริบูรณ์ในด้านการพัฒนาสังคมแทน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปผลการประเมินระดับพัฒนาการของคุณ ดานิล่า รวมทั้งปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์สู่มีมเหนือวัตถุนิยม (ล้ม น้ำเงิน แดง) ดังตารางที่ 4.58 และตารางที่ 4.59 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.58

การประเมินระดับพัฒนาการของเจ้าบ้านคนที่ 5 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
จิตสำนึก			
สังคม	เขียว	ตระหนักถึงความเป็นจริงและยอมรับอย่าง เป็นธรรมชาติว่าในสังคมใด ๆ ย่อมมีทั้งคน รวยและคนจนผู้หิวโหยรวมอยู่ปะปนกัน	sensitive to broader human condition

ตารางที่ 4.58 (ต่อ)

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
สิ่งแวดล้อม	เขียว	มีความรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความเข้าใจวิธีการอนุรักษ์ธรรมชาติอันทรงคุณค่าให้เหมาะสมกับการเลี้ยงสัตว์ได้อย่างยาวนานหลายอย่าง	preservation
ความตั้งใจ	เขียว	ตั้งใจค้นหาหาแนวทางด้านจิตวิญญาณที่แตกต่างด้วยตัวเอง	explore inner self, refresh spirituality
	เหลือง	ตั้งใจระมัดระวังไม่ใช้น้ำ และไม่ใช้สิ่งของต่าง ๆ แบบทิ้งขว้างแล้วกลายเป็นของเหลือทิ้งโดยเปล่าประโยชน์ และไม่หลงไปกับวัฒนธรรมบริโภคนิยมที่กำลังแพร่ขยายเป็นอันมากในสังคมที่แวดล้อมเธออยู่	minimal impacts, highly principled
พฤติกรรม			
อาชีพ	ส้ม	เป็นนักศึกษาเรียนวิชาเอกด้านธุรกิจเพราะวิชาธุรกิจมีความยืดหยุ่นสูงกว่าและเป็นอะไรที่กว้าง ๆ มากกว่า	pragmatic
กิจวัตรอื่น ๆ	เหลือง	ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ไม่เคยมีข้าวของเครื่องใช้เกินกว่าความจำเป็น และไม่ใช้สิ่งของต่าง ๆ แบบทิ้งขว้างแล้วกลายเป็นของเหลือทิ้งโดยเปล่าประโยชน์	self sufficient, minimalist
วัฒนธรรม			
ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน	น้ำเงิน	มีความสัมพันธ์ที่ดีกับมีเพื่อนบ้านในละแวกที่ครอบครัวประกอบกิจการปศุสัตว์เช่นกัน	value neighborhood
วิถีชีวิต/กิจกรรมทางสังคม	น้ำเงิน	วิถีชีวิตแบบสังคมเกษตรกรรม คุณพ่อคุณแม่ยังมีความคิดอนุรักษ์นิยมในแง่ของความเคร่งครัดในหลักศาสนาที่ตายตัว กับมีความเชื่อแบบเก่า ๆ ที่ว่าลูกสาวไม่ต้องเรียนสูง	only one right way, agrarian

ตารางที่ 4.58 (ต่อ)

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
	เหลือ	ชีวิตความเป็นอยู่มีลักษณะเรียบง่าย เป็นอิสระอย่างที่เป็น มีผักผลไม้ที่ปลูกไว้กินเองอย่างอุดมสมบูรณ์ และมีความระมัดระวังในการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดให้เกิดประโยชน์สูงสุด	self sufficient, freedom just to be, does more with less
ระบบสังคม และสิ่งแวดล้อม			
ระบบสังคม	ล้ม	มีชีวิตส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาและเศรษฐกิจแบบทุนนิยมอุตสาหกรรมเมื่อเข้าเรียนในเมือง	industrial capitalism
สิ่งแวดล้อม	น้ำเงิน	เขตชนบทที่มีสภาพแวดล้อมเป็นพื้นที่เกษตรกรรม คือท้องทุ่งเลี้ยงแกะ ใกล้ชิดกับป่า มีผักผลไม้ที่ปลูกไว้กินเอง	agrarian

ตารางที่ 4.59

ปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์ของเจ้าบ้านคนที่ 5 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
จิต	- การรับรู้คำสั่งสอนและวิถีปฏิบัติของคุณพ่อคุณแม่ ทำให้เธอมีจิตสำนึกรักชาติและพอเพียง - ความรู้สึกบีบคั้นที่ได้รับจากคำสอนในศาสนาที่มีข้อปฏิบัติแบบเข้มงวดและตายตัวจำนวนมาก ทำให้เธอตัดสินใจหาแนวทางด้านจิตวิญญาณที่แตกต่างด้วยตัวเอง
การกระทำ	- การประพฤติตนตามคำสั่งสอนและวิถีปฏิบัติของคุณพ่อคุณแม่ ทำให้เธอมีความคุ้นเคยและเกิดจิตสำนึกพอเพียงโดยธรรมชาติ - ไปสวดมนต์ที่โบสถ์ทุกเช้าก่อนไปโรงเรียน ทำให้เกิดความรู้สึกบีบคั้นที่ได้รับจากคำสอนในศาสนาที่มีข้อปฏิบัติแบบเข้มงวดและตายตัวจำนวนมาก ทำให้เธอตัดสินใจหาแนวทางด้านจิตวิญญาณที่แตกต่างด้วยตัวเอง

ตารางที่ 4.59 (ต่อ)

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
วัฒนธรรม	- วัฒนธรรมชนบทชีวิตที่มีความเป็นอยู่ท่ามกลางทุ่งหญ้าแบบสบาย ๆ และมีลักษณะเรียบง่าย ประกอบกับการต่อต้านวัฒนธรรมบริโภคนิยมของพ่อแม่ ทำให้เธอเคยชินกับการใช้ชีวิตแบบพอเพียงและอนุรักษ์ธรรมชาติ - ระบบศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่เคร่งครัด บีบคั้นให้เธอตัดสินใจหาแนวทางด้านจิตวิญญาณที่แตกต่างด้วยตัวเอง เริ่มต้นด้วยการฝึกโยคะเป็นประจำ
สังคม และสิ่งแวดล้อม	- การอยู่ห่างไกลจากระบบสาธารณูปโภค โดยเฉพาะระบบกำจัดของเสียและขยะ ทำให้ครอบครัวของเธอต้องมีความระมัดระวังไม่ใช้น้ำ และไม่ใช้สิ่งของต่าง ๆ แบบทิ้งขว้างแล้วกลายเป็นของเหลือทิ้งโดยเปล่าประโยชน์ - ห้องทุ่งอันกว้างใหญ่ที่ใกล้ชิดกับป่า พืชผักผลไม้ที่อุดมสมบูรณ์ บ้านเพื่อนที่อยู่ในระยะทางไม่ไกลนัก ประกอบกับย่านที่อยู่อาศัยของคนจนใกล้ ๆ บ้าน ทำให้เธอรู้สึกว่าชีวิตของเธอมีความสุขอย่างพอเพียงแล้ว

กรณีศึกษาเจ้าบ้านคนที่ 6: คุณแทน

คุณแทนเป็นสุภาพบุรุษวัยกลางคน ตัวใหญ่ เสียงดัง และดูมีความมั่นใจในตัวเองสูงมากโดยเฉพาะเวลาพูดจา ผิดกับภรรยาที่มีรูปร่างแบบบาง พูดน้อย และดูอ่อนอ่อนผ่อนตามมาก เราทั้งสามสนทนากันในห้องรับแขกที่ดูเหมือนเพิ่งจะตกแต่งเสร็จใหม่ ๆ “ในสไตล์โมเดิร์น” ที่เน้นผนังเรียบสีขาว ติดกับเฟอร์นิเจอร์หนังแท้สีดำชุดใหญ่ซึ่งมีที่นั่งอันนุ่มสบาย ล้ำแสงธรรมชาติที่สาดส่องจากหลังคาโปร่งแสงลงมากกระทบรูปวาดขนาดใหญ่ที่ผนังสร้างความงามให้พื้นที่ภายในบ้านได้เป็นอย่างดี ส่วนสวนด้านหลังบ้านนั้นก็เป็นสวนและแนวพุ่มไม้เขียวชอุ่มที่สูงจนสามารถบดบังสายตาคนภายนอก ต้นไม้เหล่านั้นได้รับการดูแลอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย คุณแทนบอกว่าเขาไม่ชอบมีสนามหญ้าเอามาก ๆ เพราะตอนเด็ก ๆ เขาถูกใช้ให้ตัดหญ้ารอบบ้านที่ละหลายชั่วโมง เมื่อมีบ้านเป็นของตัวเองเขาจึงไม่ต้องการสนามหญ้าอีกต่อไป

เขาเพิ่งจะขายกิจการบริษัทวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์ทางการแพทย์ พร้อมทั้งปลดเกษียณตัวเองเพราะเขาคิดว่าเขารวยพอแล้ว และไม่ต้องการวิ่งตามการแข่งขันทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของตลาดอย่างรวดเร็วอีกต่อไป ขณะนี้เขาจึงอยู่ระหว่างการวางแผนเดินทางท่องเที่ยว รวมทั้งการมองหาที่ดินแปลงสวยเพื่อปลูกบ้านหลังที่สองเพื่อใช้เป็นบ้านตากอากาศ

บ้านหลังแรกที่เขาอยู่อาศัยอยู่ที่รัฐเพนซิลวาเนีย ทางตะวันออกของประเทศ เนื่องจากโดยรอบบ้านมีแต่ป่า เขาจึงต้องทำหน้าที่ตัดหญ้าดังที่กล่าวแล้วเพื่อไม่ให้ป่ารุกเข้ามาใกล้บ้าน ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับบ้านนั้นเขาไม่ได้กล่าวถึง บ้านหลังนั้นมีขนาดใหญ่มากด้วยเหตุที่มีห้องนอนถึง 50 ห้อง เพราะเป็นที่ที่ครอบครัวของเขาให้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมจนมีฐานะร่ำรวย ครั้นอายุได้ 11 ขวบ ครอบครัวของเขาย้ายเขามาอยู่ใกล้เมืองมากขึ้น ซึ่งทำให้เขาได้รู้จักความเป็นชุมชนเป็นครั้งแรกและได้เล่นกับเด็กคนอื่นอีกเยอะแยะอย่างสนุกสนาน บางครั้งที่คุณพ่อของเขามีเวลาว่างซึ่งไม่บ่อยนัก เขาก็ได้ติดตามไปตกปลาและล่าสัตว์เล็ก ๆ ที่เมืองห่างไกลจากบ้านหลายแห่ง

คุณพ่อของเขาสำเร็จการศึกษาด้านเคมี คุณแม่สำเร็จการศึกษาด้านชีววิทยาจุลภาค ส่วนตัวเขาเองเลือกศึกษาด้านชีววิทยาเพราะรู้สึก่วิชาเคมียากเกินไปและวิชาชีววิทยาน่าสนใจกว่า เมื่อสำเร็จการศึกษา เขาทำงานในบริษัทที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการแพทย์ของคุณพ่อที่เพิ่งเปิดใหม่หลังจากที่ธุรกิจเดิมล้มละลายซึ่งทำให้ครอบครัวของเขาตกอยู่ในฐานะขาดทุนอยู่พักใหญ่ เขาทำงานได้ระยะหนึ่งก็พบกับภรรยาซึ่งทำงานในวงการเดียวกัน ทั้งสองตกลงใจที่จะมาตั้งรกรากใหม่ในแถบรัฐแคลิฟอร์เนียเนื่องจากชอบอากาศกับลักษณะชายฝั่งของมหาสมุทรแปซิฟิก และเลือกมาอยู่ที่เมืองดอนนีเนื่องจากมีลักษณะคล้ายคลึงกับเมืองที่เขาอาศัยในวัยเยาว์ แต่ดูเหมือนชีวิตชีวิตรอบคอบกว่าทั้งร้านค้าและผู้คน โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ที่เมืองนี้ดึงดูดความสนใจเขามาก ที่นี้ เขาเริ่มด้วยการซื้อหุ้นของบริษัทวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์ทางการแพทย์ในปี 1981 แล้วศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจ ด้วยสาเหตุที่เขาบอกกับผู้วิจัยคือ “ผมชอบสร้างอะไรที่เป็นธุรกิจ ดำเนินธุรกิจ สร้างเงิน ผมชอบสั่งงานคน แต่ไม่ชอบให้ใครมาสั่งผม ผมชอบคนทำงาน ชอบบอกให้คนทำนั่นทำนั่น” ผู้วิจัยจึงถามต่อว่า “คนส่วนใหญ่ก็ทำตามเหอครับ” เขาพยักหน้าและตอบว่า “เราเป็นคนเ็นต์เช็คจ่ายเงิน นั่นแหละทำไมเราต้องทำ”

คุณแทนท์เลือกซื้อบ้านที่ชุมชนสหรัฐหลังจากที่ได้เปรียบเทียบกับชุมชนอื่นอีกหลายแห่ง แล้วพบว่าเขาชอบภูมิสถาปัตยกรรม ชอบความสวยงามของบริเวณที่เพาะปลูก ความงามอย่างเป็นธรรมชาติของต้นไม้จำนวนมากที่แวดล้อมตัวเขาอยู่ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทั้งหมดที่นี้ผสมกัน โดยไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของความยั่งยืน ดังที่เขากล่าวว่า “ผมไม่สนใจเกี่ยวกับความยั่งยืน มันเป็นเรื่องสูญเปล่า ผมสนใจที่จะมองออกไปนอกหน้าต่าง เห็นใบไม้สีเขียว ทิวทัศน์ที่น่าสนใจว่าเรื่องยั่งยืนอย่างการตัดต้นไม้หรือเผาป่า ผมสามารถตัดต้นไม้มาสร้างบ้านของผม ฉะนั้นมันไม่น่าสนใจ” อย่างไรก็ตาม ชีวิตของเขาไม่ได้ตัดขาดจากวิถีแบบยั่งยืนเสียทีเดียว เพราะเมื่อครั้งที่เขาย้ายมาอยู่ที่เมืองดอนนีใหม่ ๆ เขามักขี่จักรยานไปมหาวิทยาลัยเพื่อออกกำลังกายและชื่นชมกับธรรมชาติของเมือง นอกจากนั้น เขายังแยกขยะรีไซเคิล เมื่อทางเทศบาลเมืองแจกจ่ายถังรองรับขยะประเภท

ต่าง ๆ มาให้ เพราะ “มันเป็นเรื่องธรรมดา คนส่วนใหญ่ทำ มันง่ายกว่าที่จะเอาหนังสือพิมพ์กับขวดแก้วใส่ลงไป ป๋อยครั้งที่ผมเอาพลาสติกใส่ลงไปด้วย แล้วคนเก็บขยะก็จะโมโหผมมาก คือมันง่ายที่จะเอาอะไร ๆ ใส่ลงไปในถังนั้น สรุปว่าเรารักการรีไซเคิล”

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปผลการประเมินระดับพัฒนาการของคุณแทน ดังตารางที่ 4.60 แต่ไม่สามารถสรุปได้ว่าเขามีจิตวิวัฒน์สู่มีมเหนือวัตถุนิยม (ส้ม น้ำเงิน แดง) ผู้วิจัยจึงไม่แสดงตารางที่รวบรวมปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์ในขั้นตอนนี้

ตารางที่ 4.60
การประเมินระดับพัฒนาการของเจ้าบ้านคนที่ 6 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
จิตสำนึก			
สังคม	แดง	ชอบสั่งงานคน แต่ไม่ชอบให้ใครมาสั่ง ชอบบอกให้คนทำนี้ทำนั้น	aggressive, tough-one dictates
	ส้ม	ชอบสร้างอะไรที่เป็นธุรกิจ ดำเนินธุรกิจที่สร้างเงินได้มาก	leverage influence
สิ่งแวดล้อม	แดง	ทำลายธรรมชาติได้หากต้องการโดยไม่รู้ลึกผิด ดังที่เขากล่าวว่า “ผมไม่สนใจเกี่ยวกับความยั่งยืน มันเป็นเรื่องสูญเปล่า ผมสนใจที่จะมองออกไปนอกหน้าต่าง เห็นใบไม้สีเขียว ทิวทัศน์ที่น่าสนใจกว่าเรื่องยั่งยืนอย่างการตัดต้นไม้ปรี๊ดเผาป่า ผมสามารถตัดต้นไม้มาสร้างบ้านของผม ฉะนั้นมันไม่น่าสนใจ”	unrestrained by guilt
ความตั้งใจ	ส้ม	ซื้อบ้านที่ชุมชนสหรัฐหลังจากที่ได้เปรียบเทียบกับชุมชนอื่นอีกหลายแห่งเพื่อให้ได้บ้านที่ถูกใจที่สุด	option for best
พฤติกรรม			
อาชีพ	ส้ม	เป็นหุ้นส่วนบริษัทวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์ทางการแพทย์ ที่ต้องแข่งขันทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของตลาดอย่างรวดเร็ว	high tech, competitive

ตารางที่ 4.60 (ต่อ)

ด้าน	มี	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
กิจวัตรอื่น ๆ	แดง น้ำเงิน	ที่จักรยานไปมหาวิทยาลัยเพื่อออกกำลังกาย และชื่นชมกับธรรมชาติของเมือง รวมทั้งแยกขยะรีไซเคิล เพราะทำงานง่าย ทางทำให้ทำและใคร ๆ ก็ทำ	fast and easy, truth from authority, everybody does
วัฒนธรรม			
ความสัมพันธ์ กับเพื่อนบ้าน	-	ไม่มีข้อมูลเพียงพอในการวิเคราะห์	-
วิถีชีวิต/กิจกรรม ทางสังคม	ส้ม	มีวิถีชีวิตในวงการธุรกิจเพื่อแข่งขันแสวงหา ความสำเร็จทางวัตถุ	competition always, seeks material things
ระบบสังคม และสิ่งแวดล้อม			
ระบบสังคม	ส้ม	มีชีวิตส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจ ทุนนิยม และเทคโนโลยีทางการแพทย์	capitalism, high tech
สิ่งแวดล้อม	เขียว	สภาพของเมืองตอนนี้มีลักษณะที่อนุรักษ์ พลังงานและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เข็มขัดสีเขียวรอบเมือง ต้นไม้ใหญ่ซึ่งถูกอนุรักษ์ไว้ ระบบขยะรีไซเคิล ตลาดนัดเกษตรกร และ ระบบทางจักรยาน	environmental concern
	เหลือง	สภาพของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ แคลิฟอร์เนีย ซึ่งเป็นวิทยาเขตที่มีการ จัดการเรียนการสอนครอบคลุมหลาย ด้านมากที่สุด ทำหน้าที่เป็นฐานข้อมูล ความรู้ให้กับเมือง	knowledge centered, diverse idea sources, information based

กรณีศึกษาเจ้าบ้านคนที่ 7: คุณลิซ

บ้านของคุณลิซ อยู่ถัดจากบ้านของคุณนีซ (เจ้าบ้านคนที่ 1) มาสองหลัง คืออยู่เกือบสุดซอยที่มีลักษณะเป็นลานกัลปพฤกษ์วงกลม บ้านของเธออยู่ในระหว่างการต่อเติม จึงมีวัสดุก่อสร้างและแผงไม้ฉัดปิดบังหน้าบ้านเกือบเต็ม เหลือแต่เพียงหน้าจั่วหลังคาที่โผล่ให้เห็นอยู่

ระหว่างกลางต้นไม้ใหญ่ซึ่งให้ร่มเงาอยู่หน้าบ้าน ผู้วิจัยจึงเดินอ้อมไปยังด้านหลังบ้านในเวลา
หลังจากเลิกงานแล้ว พบเรือนั่งรออยู่ที่โต๊ะไม้สี่เหลี่ยมกลางชานบ้านที่โอบล้อมด้วยไม้ผลหลาย
อย่าง ใกล้เคียง ๆ ชานนั้นมีเด็กชายที่เป็นลูกบุญธรรมของเธอวิ่งเล่นอยู่ ส่วนในบ้านผู้วิจัยยังเห็นมีคน
อีก 2-3 คน นับว่าบ้านนี้อยู่กันอย่างคึกคักกว่าบ้านหลังอื่นที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์มา

เธอเป็นสุภาพสตรีรูปร่างเล็ก วัยกลางคน ผมสีน้ำตาลเข้มของเธอตัดสั้น เข้ากับท่าทางที่กระฉับกระเฉง และชุดกางเกงขาลั้นเลื้อยียดคอกลมแบบใส่อยู่บ้านสบาย ๆ เธอทำงานเป็นผู้บริหารงานกองทุนการศึกษาให้กับมหาวิทยาลัยที่เมืองดอนนีมา 15 ปีแล้ว แต่เพิ่งจะซื้อบ้านหลังนี้เมื่อปี 1998 ด้วยเหตุผลหลักคือเธอต้องการให้ลูกชายคนเดียวได้เติบโตในสภาพแวดล้อมที่ดีกว่า คืออบอุ่น ปลอดภัย และมีอิสรภาพในการใช้ชีวิตมากกว่าที่บ้านในชุมชนเดิมซึ่งมีรั้วรอบขอบชิด และถนนที่ไม่สู้จะปลอดภัยนักสำหรับการวิ่งเล่นของเด็กที่กำลังโต ส่วนเหตุผลรองลงมาก็คือการได้มีชีวิตชีวาที่รักสิ่งแวดลอมเพิ่มเติมจากที่เธอปฏิบัติอยู่แล้ว

ในเวลาที่ผู้วิจัยพบกับเธอนั้น เธอยังรับหน้าที่เป็นกรรมการบริหารชุมชนแห่งนี้ด้วย เมื่อประกอบกับภาระอันหนักอึ้งที่ทำงาน การดูแลต่อเติมบ้าน และการดูแลลูกชายในฐานะแม่เลี้ยงเดี่ยว ผู้วิจัยจึงรู้สึกซาบซึ้งมากที่เธอยังภักดีสนทนากับผู้วิจัยเป็นเวลานาน

เธอเกิดและเติบโตในเมืองเล็ก ๆ ห่างจากนครชานฟรานซิสโกไม่มากนัก ผู้คนในเมืองส่วนใหญ่ประกอบกิจการธุรกิจ แต่ส่วนมากเป็นธุรกิจบริการที่ไม่ต้องอาศัยการแข่งขันมาก เช่น คุณพ่อของเธอเป็นทนายความ ครอบครัวที่อยู่ใกล้กันก็มีพยาบาล ช่างซ่อมรถ และนักสร้างภาพยนตร์อิสระเป็นต้น ทำให้เป็นชีวิตในเมืองแบบไม่เร่งรีบ และยังรักษาบรรยากาศความเป็นชุมชนของชนชั้นกลางที่มีความปลอดภัย เด็ก ๆ เกือบทุกบ้านวิ่งเล่นด้วยกัน และสิ่งแวดล้อมสดชื่นสวยงามตามสภาพเมืองชายฝั่งทะเลเอาไว้ได้เป็นอย่างดี

คุณพ่อคุณแม่เลี้ยงดูเธอมาอย่างเปิดกว้างโดยให้อิสระและสนับสนุนให้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ หลายสิ่งหลายอย่าง ในขณะที่ไม่ทิ้งเรื่องการแสดงความเคารพและการวางตัวในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น จนเธอรู้สึกว่าการได้รับความรู้สึกที่เป็นอิสระ หรือความรู้สึกแบบเด็ก ๆ ที่สามารถเล่นอย่างที่ต้องการเล่นโดยไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์อันเข้มงวดอยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ เธอจึงสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสโมสรกีฬาของโรงเรียนตั้งแต่เล็กจนโต และกลายเป็นเด็กที่ช่างสงสัย ถึงเบื้องหลังทางความคิดที่คนทำอย่างนั้นอย่างนี้เป็นเพราะเหตุอันใด ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้วิชาจิตวิทยาในฐานะวิชาเลือกของนักเรียนชั้นมัธยม และสาขาวิชาจิตวิทยาในฐานะวิชาเอกของนิสิตปริญญาตรีอย่างเธอ รวมทั้งความสนใจที่จะทำงานเกี่ยวกับเด็ก ในอีกไม่กี่ปีถัดมา

คำสอนของคุณพ่อคุณแม่ การเรียนและค้นคว้าในวิชาศาสนาเล็ก ๆ น้อย ๆ ตั้งแต่ชั้นมัธยม ประกอบกับการได้เรียนรู้ถึงกระบวนการคิดของมนุษย์จากวิชาจิตวิทยา ส่งผลให้จิตและ

โลกทัศน์ของเธอวิวัฒน์ไปสู่มีมส์เขียวอันเป็นจิตที่หวงโยและเข้าใจต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น ดังที่เธอเล่าถึงมุมมองของเธอในช่วงที่เรียนอยู่ว่า

มันไม่ได้มีหนทางอยู่เพียงทางเดียว ไม่มีคำตอบที่ถูกต้อง แต่ละคนล้วนตอบสนองต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ ไม่เหมือนกันเพราะมันเกี่ยวข้องกับภูมิหลังของคนคนนั้น ฉันอาจจะมองไม่เหมือนกับทางที่เธอมอง...ฉันคิดว่าการปฏิบัติของฉันที่มีต่อคนอื่นก็คือพยายามแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ ด้วยความเคารพ และยุติธรรม

ด้วยความต้องการนำความรู้ทางทฤษฎีไปปฏิบัติได้จริง เธอจึงศึกษาวิชาจิตวิทยาที่ปรึกษาในระดับปริญญาโทจนสำเร็จ แล้วไปทำงานเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในโรงเรียนประถมที่รัฐโคโลราโด ด้วยเหตุผลของมีมส์เขียวเช่นกัน

ฉันคิดว่าเด็กทุกคนควรได้รับการศึกษา และฉันรู้สึกว่ามีเด็กจำนวนไม่มากนักที่ได้ไปโรงเรียนของรัฐและพวกเขาไม่สามารถที่จะได้รับประโยชน์จากการศึกษาเพราะความยากจน ยาเสพติดที่บ้าน และสถานภาพทางบ้านเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่เอื้ออำนวย ฉันจึงคิดว่าการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมของรัฐควรจะต้องเกิดขึ้นเพื่อที่จะได้ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กเหล่านั้น

แต่เธอก็ทำงานเป็นที่ปรึกษาได้ไม่นานเนื่องจากเธอได้รับรู้เรื่องราวของเด็ก ๆ ซึ่งสะท้อนอารมณ์ของเธอเป็นอย่างยิ่ง ทำให้เธอไม่สามารถใช้ชีวิตท่ามกลางเรื่องราวที่โศกเศร้าเหล่านั้นได้ต่อไป เธอจึงย้ายกลับมาศึกษาด้านการบริหารการศึกษาจนได้รับปริญญาโทอีกหนึ่งใบ แล้วเข้าทำงานด้านกิจการและที่พักอาศัยของนิสิตที่มหาวิทยาลัยแห่งนครซานฟรานซิสโก (University of San Francisco) ซึ่งทำให้เธอได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมให้เกิดความสมดุล แต่เธอทำงานนั้นได้เพียง 5 ปีก็ต้องย้ายมาทำงานให้กับมหาวิทยาลัยที่เมืองดอนนีในปี 1989 อันเป็นเหตุให้เธอได้ประสบการณ์ชีวิตใหม่อีก 3 เรื่องที่ส่งให้จิตของเธอวิวัฒน์ไปสู่ขั้นถัดไป

เรื่องแรกก็คือการได้มาอยู่ใกล้ชิดกับน้องสาวที่อยู่อาศัยในชุมชนสหรัฐ ขณะนั้นคุณลิซได้ซื้อบ้านเหมือน ๆ กับบ้านที่สร้างขายกันโดยทั่วไป ส่วนน้องสาวของเธอซึ่งทำงานให้กับองค์กรพัฒนาเอกชนเดินทางไป ๆ มา ๆ ระหว่างชุมชนทางเลื้อกแห่งหนึ่งในประเทศศรีลังกากับชุมชนสหรัฐ ทำให้เธอได้สัมผัสกับบรรยากาศความเป็นชุมชนและการอนุรักษ์ธรรมชาติของชุมชน และได้พูดคุยกับเพื่อนของน้องสาวและตัวน้องสาวเอง ในเรื่องเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ ระบบความเชื่อของชนเผ่าอเมริกันพื้นถิ่น รวมทั้งปรัชญาศาสนาตะวันออกอย่างพุทธและเต๋าอยู่เนื่อง ๆ

เรื่องที่สอง ด้วยความคิดว่าการได้เลี้ยงดูเด็กเป็นสิ่งที่มีความสูงยิ่งในชีวิต เธอจึงรับเด็กชายมาเลี้ยงดูเป็นลูกบุญธรรม แต่หลังจากนั้นเรื่องที่สามก็แทรกเข้ามา ได้แก่ภาระงานที่

มหาวิทยาลัยซึ่งเพิ่มขึ้นพร้อมทั้งทุกสิ่งรอบตัวอย่าง ข้อมูลข่าวสารที่เคลื่อนไหวเร็วขึ้นเรื่อย ๆ จนบันทึกคุณภาพชีวิตของ “คุณแม่เลี้ยงเดี่ยว” อย่างเธอเป็นอย่างมาก ทั้งสามเรื่องนี้ส่งผลให้เธอมีจิตที่เติบโตขึ้นและมองชีวิตอย่างเข้าใจมากขึ้น ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้

...เดี๋ยวนี้ความกดดันมีมากขึ้นโดยทั่วไป การศึกษาสร้างความเครียดให้กับเด็กมากขึ้น ถ้าเด็กไม่ได้ทำสิ่งนี้แสดงว่าเขาไม่ได้อยู่ในเส้นทางที่ถูกต้อง ฉันคิดมากเรื่องสังคม เมื่อฉันเติบโต ฉันได้รับความกดดันมากกว่าที่พ่อแม่ของฉันเคยได้รับมาก มีโฆษณาในทีวีว่าคุณรู้สึกเครียด คุณควรกินยา แล้วไม่คิดเกี่ยวกับการลดการทำงานหนักลง หรือไม่คิดถึงการนอนหลับที่ดีขึ้นบ้างหรอก แล้วตอนนี้ฉันก็มีปัญหาโรคกระเพาะจากความเครียดเหมือนกับเพื่อนอีกหลายคน โดยรวมแล้วจึงเป็นอะไรที่ผิดไปหมด หลายอย่างก็มาจากทุนนิยมและความรู้สึกว่าคุณนั้นสิ่งนี้จะต้องสำเร็จ ฉะนั้น ไม่ว่าจะตั้งใจหรือไม่ก็ตาม เราจำเป็นต้องกลับมาสู่ความธรรมดาแล้วก็มีความสุขกับสิ่งรอบตัว และมีชีวิตที่เต็มเต็มมากขึ้น คุณต้องมีชีวิตด้านจิตวิญญาณ สุขภาพร่างกาย และหน้าที่การงาน ต้องทำทุกด้านให้สมดุล

...ฉันเชื่อในปรัชญาที่สอนให้พยายามอยู่อย่างกลมกลืน อย่างพอเหมาะ และไปไปตามกระแสที่ลื่นไหล ไม่ต่อต้านทุก ๆ สิ่ง ต่อต้านจนเกิดสงคราม ความคิดควรจะคล้าย ๆ นั้ อยู่ท่ามกลางกระแสที่ลื่นไหลตามธรรมชาติและพิจารณาสิ่งแวดล้อมรอบตัว

...อีเมลเนี่ยเป็นสิ่งที่แย่ที่สุดที่คิดค้นกันขึ้นมา แน่ละฉันใช้อีเมล แต่ฉันว่าเทคโนโลยีต้องสมดุลกับจริยธรรมและปรัชญา เราเฝ้าแต่วิ่งไล่ของพวกนี้ แล้วบ่อยครั้งที่เราใช้เทคโนโลยีในทางที่ไม่จำเป็นว่าจะใช้ทางดีที่สุดสำหรับระยะยาว บางครั้งเราไม่ทำให้สมดุลโดยเฉพาะที่วิทยาศาสตร์ก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ เราน่าจะเรียนรู้และใช้สิ่งที่ดีที่สุดในระยะยาวสำหรับพวกเราเองและสำหรับโลก ฉันว่าเทคโนโลยีในสภาพแวดล้อมทุนนิยม ได้บดขยี้ทุกอย่าง และไม่มีใครคิดให้ตลอดรอดฝั่งว่ามันกำลังทำอะไรเรา ทำอะไรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมและผู้คน

...ฉันคิดว่าฉันตระหนักเรื่องสิ่งแวดล้อมมากกว่าพ่อกับแม่ เพราะมีความรู้มากขึ้น เพียงแต่มีความรู้สึกโดยรวมว่าเรายังดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมได้ไม่ตึงนัก น่าจะทำได้ดีกว่านี้ จำเป็นต้องทำสิ่งที่ถูกต้องให้กับสิ่งแวดล้อม มันเป็นเรื่องของกายกับจิตที่ไม่รวมเป็นหนึ่งเดียวกัน เรายังมีรถ 2 คันในครอบครัว แล้วมักจะขับรถทั้งสองคันไป

ทำงานที่อยู่แคมมหาวิทยาลัย มันน่าหัวเราะ ฉันอยากจะมียอดเพียงคันเดียวไว้เดิน
ทางไกล กับอีกคันเป็นรถไฟฟ้าเอาไว้ไปโน่นมานี่ใกล้ ๆ แต่ฝันยังไม่ถึง
...เรื่องเงิน ฉันก็ต้องการมีพอที่จะอยู่ได้สบายแต่ไม่ต้องมีเป็นต้น ฉันต้องการมีเงิน
พอสำหรับบ้านที่เหมาะสมและได้ท่องเที่ยวบ้าง ฉันไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมียาก
จนล้น รถคันใหม่ทุกปี หรือมีเสื้อผ้าใหม่ใช้เป็นประจำ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปผลการประเมินระดับพัฒนาการของคุณ
ลีซ รวมทั้งปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์สู่มีมเหนือวัตถุนิยม (ส้ม น้ำเงิน แดง) ดังตารางที่ 4.61 และ
ตารางที่ 4.62 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.61
การประเมินระดับพัฒนาการของเจ้าบ้านคนที่ 7 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
จิตสำนึก			
สังคม	เขียว	สนใจศึกษาเรื่องราวภายในตัวตนของมนุษย์	seek inner self
	เหลือง	มองเห็นถึงความกดดันที่เกิดขึ้น โดยทั่วไป เห็นว่าเทคโนโลยีใน สภาพแวดล้อมทุนนิยม ได้บดขยี้ทุกอย่าง และไม่มีใครคิดให้ตลอดรอดฝั่งว่ามันกำลัง ทำอะไรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมและผู้คน	big picture views of living systems
	คราม	เห็นว่าเทคโนโลยีต้องสมดุลกับจริยธรรมและ ปรัชญา เราใช้เทคโนโลยีในทางที่ไม่ใช่ทางดี ที่ดีที่สุดสำหรับระยะยาว ไม่ทำให้สมดุล จึง ควรเรียนรู้และทำให้ดีที่สุดในระยะยาว สำหรับพวกเราเองและสำหรับโลก	find grand balance, plan for long range, global awareness

ตารางที่ 4.61 (ต่อ)

ด้าน	มีม	กรณีตัวอย่าง	คำไขในเกลียวพลวัตร
สิ่งแวดล้อม	เหลือ	เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ในแง่ที่ต้องอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน อย่างพอเหมาะ และเป็นไปตามกระแสที่ลื่นไหลตามธรรมชาติ	natural flows
	ครม	เข้าใจว่าปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นเรื่องของกายกับจิตที่ไม่รวมเป็นหนึ่งเดียวกัน	holistic
ความตั้งใจ	เหลือ	พยายามอยู่อย่างกลมกลืน อย่างพอเหมาะ และเป็นไปตามกระแสที่ลื่นไหลตามธรรมชาติ ตั้งใจกลับมาสู่ความธรรมดาที่มีความสุขกับสิ่งรอบตัวและมีชีวิตที่เต็มเต็ม เรื่องเงินฉันก็ต้องการมีพอที่จะอยู่ได้สบาย แต่ไม่ต้องมีเป็นต้น ฉันต้องการมีพอสำหรับบ้านที่เหมาะสมและได้ท่องเที่ยวบ้าง ฉันไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมียากจนล้น	natural flows, live fully, self sufficient, do not need much
	ครม	ต้องการใช้ชีวิตด้านจิตวิญญาณ สุขภาพร่างกาย และหน้าที่การงาน ให้สมดุล	holistic
พฤติกรรม			
อาชีพ	เขียว	ทำงานเป็นผู้บริหารงานกองทุนการศึกษาซึ่งเป็นการช่วยเหลือให้คนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน	equality, spread resources
กิจวัตรอื่น ๆ	ล้ม	มักจะขับรถไปทำงานที่อยู่แคมมหาวิทยาลัย	material consuming
	เหลือ	ซื้อข้าวของเครื่องใช้ตามความจำเป็นและพอดี	self sufficient
	ครม	พูดคุยกับเพื่อนของน้องสาวและตัวน้องสาวเอง ในเรื่องเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ ระบบความเชื่อของชนเผ่าอเมริกันพื้นถิ่น รวมทั้งปรัชญาศาสนาตะวันออกอย่างพุทธและเต๋าอยู่เนื่อง ๆ	bring past to life

ตารางที่ 4.61 (ต่อ)

วัฒนธรรม			
ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน	-	ไม่มีข้อมูลเพียงพอในการวิเคราะห์	-
วิถีชีวิต/กิจกรรมทางสังคม	เที่ยว	มีวิถีชีวิตที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม โดยให้โอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง	social development
ระบบสังคม และสิ่งแวดล้อม			
ระบบสังคม	เที่ยว	มีชีวิตส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับระบบกฎหมาย การศึกษา และการบริหารจัดการเพื่อเปิดโอกาสให้คนทุกคนได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน	equality
สิ่งแวดล้อม	ลัม	อาศัยอยู่ในละแวกชุมชนแบบสมัยใหม่เดิม ซึ่งมีรั้วรอบขอบชิดและถนนที่ไม่ผู้จะปลอดภัยนักสำหรับการวิ่งเล่นของเด็ก	modernity, individualism prevail
	เที่ยว	สภาพของเมืองตอนนี้มีลักษณะที่อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เข็มขัดสีเขียวรอบเมือง ต้นไม้ใหญ่ซึ่งถูกอนุรักษ์ไว้ ระบบขยะรีไซเคิล ตลาดนัดเกษตรกร และระบบทางจักรยาน	environmental concern
	เหลือ	สภาพของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นวิทยาเขตที่มีการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมหลายด้านมากที่สุด ทำหน้าที่เป็นฐานข้อมูลความรู้ให้กับเมือง	knowledge centered, diverse idea sources, information based

ตารางที่ 4.62

ปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์ของเจ้าบ้านคนที่ 7 ชุมชนสหรัฐ

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
จิต	ความสงสัยถึงเบื้องหลังทางความคิดที่คนทำอย่างนั้นอย่างนี้เป็นเพราะเหตุอันใด ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้วิชาจิตวิทยาในฐานะวิชาเลือกของนักเรียนชั้นมัธยม และสาขาวิชาจิตวิทยาในฐานะวิชาเอกของนิสิตปริญญาตรี

ตารางที่ 4.62 (ต่อ)

ด้าน	กรณีตัวอย่าง
การกระทำ	การสอนสิ่งของคุณพ่อคุณแม่ การเรียนและค้นคว้าในวิชาศาสนาเล็ก ๆ น้อย ๆ ตั้งแต่ชั้นมัธยม ประกอบกับการเรียนรู้ถึงกระบวนการคิดของมนุษย์จากวิชาจิตวิทยา ส่งผลให้จิตและโลกทัศน์ของเธอวิวัฒน์ไปสู่มีสืเขียวอันเป็นจิตที่ห่วงใยและเข้าใจต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น
วัฒนธรรม	ระบบความเชื่อของชนเผ่าอเมริกันพื้นถิ่น รวมทั้งปรัชญาศาสนาตะวันออกอย่างพุทธและเต๋า ส่งผลให้เธอมีจิตที่เติบโตขึ้นและมองชีวิตอย่างเข้าใจมากขึ้น
สังคม และ สิ่งแวดล้อม	ระบบการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยก่อให้เกิดภาระงานที่หนักหน่วงมากขึ้น พร้อมทั้งทุกสิ่งรอบตัวอย่างข้อมูลข่าวสารที่เคลื่อนไหวเร็วขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้เธอรู้สึกกดดันและพยายามคิดหาทางออกให้ชีวิต

ปกติเพื่อให้ได้ภาพกว้างของบริบทในระดับบุคคลที่เอื้อต่อการพัฒนาโครงการอสังหาริมทรัพย์แบบยั่งยืน ผู้วิจัยจะศึกษาข้อมูลในเชิงปริมาณเพิ่มเติมซึ่งจะนำไปสู่การสรุปผลการประเมินระดับพัฒนาการ รวมทั้งปัจจัยที่ช่วยให้เกิดจิตวิวัฒน์สู่ระดับเหนือวัตถุนิยมของผู้ซื้อบ้านก่อนที่จะเริ่มเข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการ แต่เนื่องจากเจ้าบ้านทั้ง 21 คนที่ตอบแบบสอบถามมา ไม่มีผู้ใดที่อยู่อาศัยในชุมชนมาตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1970 อันเป็นช่วงเวลาที่โครงการส่วนใหญ่ก่อสร้างแล้วเสร็จเลย ผู้วิจัยจึงใช้วิธีประมวลผลจากคำสัมภาษณ์เจ้าบ้าน 4 คน (รวมทั้งนักพัฒนาโครงการในฐานะเจ้าบ้าน) ซึ่งอาศัยในชุมชนมาตั้งแต่ช่วงดังกล่าว ในฐานะที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบกับงานวิจัยชุมชนสหรัฐที่มีผู้ทำไว้ก่อนหน้านี้หลายฉบับ พบข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังนี้

- ...การเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมเพิ่งจะเริ่มขึ้น และผู้คนตั้งใจอุทิศตนเพื่อที่นี่
- ...ที่นี่เป็นโครงการที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวสูงมาก มันดึงดูดความสนใจจากบรรดานักเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมได้จริง ๆ
- ...เราอยู่ที่นี่กับแนวคิดเหล่านี้ และเราก็ผูกพันกับมัน
- ...ฉันชอบพลังของคนอื่น ๆ ที่ฉันพบ พวกเขาเป็นมิตรและไม่มีพิธีรีตอง
- ...ความรู้สึกถึงความเป็นชุมชนแข็งแกร่งมากในช่วงแรก ความเป็นนักเคลื่อนไหวก็มาก ความมีส่วนร่วมก็มากจากผู้คนที่อาศัยอยู่ที่นี่
- ...เทคโนโลยีแสงอาทิตย์เป็นอะไรที่ใหม่ในช่วงเวลานั้น และตัวแทนอสังหาริมทรัพย์ท้องถิ่นรู้ไม่มากเกี่ยวกับเทคโนโลยีแสงอาทิตย์และเชื่อมั่นในเทคโนโลยีนี้น้อย

พวกเขามักจะขัดขวางผู้ซื้อโดยการสอบถามว่าโครงการเราเป็นลักษณะโครงการนำร่อง แต่บ้านในชุมชนสหรัฐก็ยังขายได้ถึงแม้จะถูกโจมตีโดยตัวแทนอสังหาริมทรัพย์และอยู่ในช่วงสภาวะเศรษฐกิจซบเซา

...พวกเขามักคิดว่าโครงการเราบ้า ๆ บอ ๆ โชคดีที่ผู้คน (ลูกค้า) ไม่ได้ใส่ใจอย่างจริงจัง
...การเปลี่ยนแปลงของชุมชนจากชุมชน "ฮิปปี" ในช่วงเวลาแรกเป็นหนึ่งในชุมชนที่น่าอยู่่มากที่สุดในปัจจุบัน

...เขา (คุณมิก) มีอิทธิพลมากในการสนับสนุนให้ผู้คนที่ทำอะไรที่เป็นการทดลองมากขึ้น ช่วยพวกเขาสร้างความคิดให้เป็นจริง นั่นเป็นตัวช่วยให้นวัตกรรมเกิดขึ้นได้

...จำนวนเจ้าบ้านในสัดส่วนที่สูงมากอยู่ที่นั่นในฐานะที่เป็นการทดลอง

...ผมกำลังพูดคุยอยู่กับผู้บริหารระดับสูงของบริษัทญี่ปุ่นผู้ออกแบบและก่อสร้างสนามบินนานาชาติกันไช กลุ่มแก๊งค์มีเกียรติกลุ่มนี้ตัดสินใจมาเยี่ยมเยือนชุมชนสหรัฐ ในฐานะที่ผมเป็นผู้อยู่อาศัยมานาน เป็นศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัย นักออกแบบ และนักวิจัยด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยตัวเอง ผมรับหน้าที่บริการด้วยความยินดีเป็นอย่างยิ่ง

...นี่เป็นที่แรกที่ผมเคยอยู่มาที่ผมรู้จักเพื่อนบ้านและผู้คนที่อยู่ห่างออกไปถึง 3 ขอย ผมมาได้รู้จักพวกเขาเป็นอย่างดี จริง ๆ แล้วผมคิดว่าลักษณะด้านสังคมของชุมชนพิสูจน์ว่าประสบความสำเร็จมากกว่าด้านพลังงาน พลังงานทำให้สถานที่ที่มีชื่อเสียงขึ้นมา และแน่นอนว่าประเด็นทางสังคม

...ความรู้สึกถึงความเป็นชุมชนดูเหมือนว่าจะเป็นอะไรที่ชาวชุมชนชอบมากที่สุดเกี่ยวกับชุมชนสหรัฐ

จากข้อมูลที่ย่างอิงข้างต้น สามารถวิเคราะห์ได้ทันทีว่าเจ้าบ้านในช่วงเริ่มต้นโครงการมีคุณสมบัติของมีมส์น้ำเงิน สีเขียว หรือไม่เช่นนั้นนั้นก็สครามอย่างเด่นชัดมาก เนื่องจากมีมเหล่านี้ให้ความสำคัญกับกลุ่มมากกว่าความเป็นส่วนตัว ส่วนมีมสีแดง สีส้ม และสีเหลืองจะให้ความสำคัญกับความเป็นส่วนตัวมากกว่า อย่างไรก็ตาม เราสามารถตัดมีมสีน้ำเงินออกไปได้เพราะมีมสีน้ำเงินชอบสิ่งแวดล้อมที่เป็นระเบียบ สมบูรณ์แบบ ชอบความตายตัว อนุรักษ์นิยม ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง และการทดลองใด ๆ โดยเฉพาะผู้คนที่มีความเชื่อที่จะซื้อบ้านในโครงการนี้ได้ หากเป็นมีมสีน้ำเงิน โดยมากแล้วจะไม่สามารถอยู่ร่วมกับชนชั้นอื่นเพราะค่อนข้างจะเจ้าชู้เจ้าอย่าง ในขณะที่มีมสีเขียวและสครามจะทุ่มเททำงานเพื่อสังคม ชอบความเรียบง่าย และความเป็นจริงตามธรรมชาติ เมื่อพิจารณาประกอบกับความเป็น "ฮิปปี" และการได้รับอิทธิพลสูงมากจากการ

เคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมในยุคนั้น ย่อมเชื่อได้ว่าเจ้าบ้านในช่วงแรกมีลักษณะมีมศีลธรรมโดดเด่น อยู่ไม่น้อย ดังที่เห็นจากลักษณะของเจ้าบ้าน 3 คนที่ให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ในเชิงลึก

จากการวิเคราะห์ดังกล่าว จึงสรุปภาพกว้างของบริบทในระดับบุคคลที่เอื้อต่อการพัฒนาโครงการสงฆ์ธรรมปฏิบัติแบบยั่งยืนได้ว่า

ด้านจิตสำนึก มีลักษณะที่วิวัฒนาการไปถึงมีศีลและศีลธรรม

ด้านพฤติกรรม ไม่มีข้อมูลเชิงปริมาณที่บ่งชี้ถึงกิจวัตรของผู้ซื้อบ้านในภาพกว้าง แต่อาจพิจารณาพฤติกรรมที่แต่ละคนมาเลือกซื้อบ้านในชุมชนนี้ จากการสัมภาษณ์และเอกสารซึ่งระบุวัตถุประสงค์การซื้อบ้านของคนส่วนมาก ว่าบางส่วนต้องการรับผิดชอบสิ่งแวดล้อมด้วยการประหยัดพลังงาน บางส่วนต้องการหนีจากความเบื่อหน่ายกับสภาพชุมชนแบบเดิมซึ่งขัดขวางสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนบ้านและการเล่นอย่างมีอิสระของเด็ก พฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมการสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการสนับสนุนการสร้างชุมชนยั่งยืน อันเป็นลักษณะเด่นของมีมที่อยู่เหนือวัตถุนิยมทั้งศีลและศีลธรรม

ด้านวัฒนธรรมและสังคม ไม่มีข้อมูลเชิงปริมาณที่บ่งชี้ถึงลักษณะงานของผู้ซื้อบ้านในภาพกว้าง แต่อาจพิจารณาข้อมูลจากการสัมภาษณ์และเอกสารซึ่งระบุว่าคนส่วนมากทำงานที่มหาวิทยาลัยและที่นครราชสีมาได้ อีกทั้งมีชาวชุมชนจำนวนหนึ่งเข้าพื้นที่สำนักงานเพื่อการทำธุรกิจบริการด้านต่าง ๆ อาทิเช่น หนายความ จิตแพทย์ การเงินและการบัญชี การดูแลรักษาสุขภาพ และองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น ดังนั้น ลักษณะเด่นทางวัฒนธรรมและสังคมจึงเป็นไปได้ทั้งแบบมีศีล มีศีลธรรม และศีลธรรม โดยมีศีลธรรมน่าจะเด่นน้อยกว่ามีศีลธรรมเนื่องจากมีผู้ซื้อบ้านจำนวนมากเป็นนักเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม และเด่นน้อยกว่าศีลธรรมเนื่องจากมีผู้ซื้อบ้านจำนวนมากทำงานในมหาวิทยาลัยที่เมืองดอนนี้ซึ่งเป็นแหล่งรวมข้อมูลความรู้ความหลากหลายทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมองโลกในภาพกว้าง การเกษตรอินทรีย์ และการสงวนรักษาทรัพยากร

จากข้อมูลข้างต้น อาจสรุปในเบื้องต้นได้ว่าผู้ซื้อบ้าน สถาปนิก และนักพัฒนาโครงการมีพัฒนาการไปในทิศทางเดียวกัน คือมีจิตวิวัฒนาการและการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ไปอยู่ในระดับเหนือวัตถุนิยมทุกด้าน

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่ช่วยทำให้เกิดจิตวิวัฒนาการระดับเหนือวัตถุนิยมในกลุ่มผู้ซื้อบ้านที่ตอบแบบสอบถามไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากเจ้าบ้านทั้ง 21 คนที่ตอบแบบสอบถามมา ไม่มีผู้ใดที่อยู่อาศัยในชุมชนมาตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นโครงการดังที่กล่าวแล้ว แต่ผู้วิจัยใคร่ขอชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่ช่วยทำให้เกิดจิตวิวัฒนาการจากข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกอีกครั้งว่า เงื่อนไขปัจจัยของชีวิตตั้งแต่

วัยเยาว์จนถึงวัยผู้ใหญ่ทั้ง 4 ด้านหลักของชีวิตล้วนมีความสัมพันธ์กับจิตวิวัฒน์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสำเร็จและคุณลักษณะความยั่งยืนของโครงการ

4.4 คุณภาพความยั่งยืนของชุมชนและการเปลี่ยนแปลง

เนื้อหาในตอนนี้เป็นการศึกษาคุณภาพความยั่งยืนของชุมชนและการเปลี่ยนแปลงจากเมื่อแรกเริ่มมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อที่จะสามารถตอบได้ว่าระดับจิตหรือมีมมีความสัมพันธ์กับระดับความยั่งยืนของชุมชนอย่างไร เมื่อเวลาผ่านไปความยั่งยืนจะเปลี่ยนไปในลักษณะใด มีเหตุปัจจัยใดในสภาพแวดล้อมของชุมชนที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และหากเกิดปัญหาซึ่งจะบ่อนทำลายความยั่งยืนของชุมชน จะมีวิธีแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไรซึ่งจะทำให้รักษาความยั่งยืนไว้ได้อย่างยาวนาน ทั้งนี้โดยวิธีการศึกษาแบบคุณภาพ และปริมาณ แล้วแสดงผลการวิเคราะห์ระดับพัฒนาการทุกด้านของจตุรภาคดังเช่นตอนที่ผ่านมา

4.4.1 การดำเนินการหลังจากส่งมอบงาน

คุณมิกให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชาวบ้านเป็นอย่างมาก เขาได้จดทะเบียนจัดตั้งสมาคมเจ้าบ้านชุมชนสหรัฐ (Homeowners Association) ซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่เป็นเจ้าบ้าน 5 คนเป็นผู้ดำเนินการหลักตั้งแต่ช่วงที่เริ่มก่อสร้างโครงการแน่นอนว่าทั้งคุณมิกและคุณเจนเป็นคณะกรรมการในชุดก่อตั้งด้วยเพราะทั้งสองก็ปลูกบ้านเพื่ออยู่อาศัยเอง โดยมีภารกิจชิ้นแรก ๆ ได้แก่การบริหารจัดการเงินทุนที่คุณมิกแบ่งมาจากรายได้การขายบ้านเพื่อใช้ในการก่อสร้างและตกแต่งพื้นที่ส่วนกลาง เมื่อโครงการสร้างเสร็จในปี 1982 สมาคมฯ ได้จัดทำคู่มือเจ้าบ้าน ซึ่งประกอบด้วยประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน แนวคิดการออกแบบ ส่วนประกอบของบ้าน รายละเอียดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้รวมทั้งคู่มือใช้การงานและการดูแลรักษา การให้บริการสาธารณูปโภค ระเบียบหมู่บ้าน คำแนะนำวิถีชีวิต งานประเพณี และปรัชญาของชุมชน นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งคณะกรรมการดูแลงานสถาปัตยกรรมที่ทำหน้าที่ดูแล ตรวจสอบ และให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงบ้านและพื้นที่สาธารณะ คณะอนุกรรมการการเกษตรที่ดูแลการปลูกพืช การควบคุมการใช้สารเคมี สหกรณ์อาหารปลอดสารพิษ และผลประโยชน์จากการขายผักผลไม้ของสมาชิก รวมทั้งบริษัทลูกที่ทำหน้าที่ดูแลผลประโยชน์ที่เกิดจากพื้นที่อพาทเมนต์สำนักงานให้เช่า ภัตตาคาร และอื่น ๆ แล้วนำผลประโยชน์เหล่านั้นมาสนับสนุนการบริหารจัดการชุมชนของคณะกรรมการชุดใหญ่ จึงทำให้ยอดเงินค่าธรรมเนียมที่จะต้องเก็บจากลูกบ้านลดลงได้มาก ซึ่งคณะกรรมการต่างก็ได้จัดทำคู่มือการดำเนินการและระเบียบมอบให้แก่เจ้าบ้าน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งคู่มือการปรับปรุงบ้านและการใช้พื้นที่สาธารณะนั้น มีการอธิบายด้วยรูปภาพอย่างละเอียด เพื่อที่จะสามารถรักษาลักษณะความเป็นชุมชนยั่งยืนได้อย่างยาวนาน

โดยทั่วไปชาวอเมริกันมักจะรู้สึกไม่มีอำนาจในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ความรู้สึกนี้เห็นได้จากความเฉื่อยชาเมื่อประสบกับปัญหาส่วนบุคคลเฉพาะหน้าเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในสังคม ฉะนั้นโดยการกำหนดนโยบายระดับชุมชนก็จะช่วยให้ชาวชุมชนมีมาตรการที่ดูแลความผาสุกของชีวิตได้อย่างใกล้ชิดมากขึ้น ชาวชุมชนทุกคนถือว่าเป็นสมาชิกของสมาคมฯ พื้นที่ที่เข้ามาอยู่อาศัย และจะต้องลงนามรับทราบระเบียบต่าง ๆ สมาคมฯ ใช้ระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมที่สนับสนุนให้ทุกคนมีส่วนในการแสดงความคิดเห็น และลงคะแนนเสียงในการตัดสินใจเรื่องราวทุกเรื่องของชุมชน แนวทางเช่นนี้จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ชาวชุมชนควบคุมการบริหารจัดการของคณะกรรมการฯ ได้โดยตรง ทั้งนี้ คณะกรรมการไม่ได้รับค่าตอบแทนใด ๆ และทำงานอยู่ในวาระ 2 ปี

คุณมิกและคุณเจนได้ประเมินคุณภาพการออกแบบและก่อสร้างหลังจากที่เสร็จสิ้นโครงการได้ไม่นาน และสรุปผลว่าแนวคิดที่เป็นนวัตกรรมของพวกเขาเกิดขึ้นจริงได้เกือบทั้งหมดทั้งในเรื่องของการสร้างบรรยากาศความเป็นชุมชนและการลดการใช้ทรัพยากร จะมีก็แต่เฉพาะ 2 เรื่องไม่บรรลุเป้าหมาย เรื่องแรกคือระบบน้ำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายสาธารณะสุขของเขต แต่เมื่อการก่อสร้างชุมชนสหรัฐเสร็จได้ไม่นาน รัฐแคลิฟอร์เนียก็นำกฎหมายใหม่มาใช้ซึ่งระบุอย่างชัดเจนว่า ให้ฝ่ายสาธารณะสุขของเขตยอมให้มีการนำน้ำเสียมาใช้ใหม่ได้ อีกเรื่องหนึ่งคือ บ้านของผู้มีรายได้น้อยสร้างได้ไม่ครบตามจำนวนที่กะเกณฑ์ไว้ เนื่องจากธนาคารขนาดเล็กแห่งหนึ่งที่เคยให้เงินกู้สำหรับก่อสร้างบ้านผู้มีรายได้น้อยถูกควบรวมกิจการกับธนาคารขนาดใหญ่ ดังนั้น ถึงแม้ในทางการเงิน ชุมชนสหรัฐจะประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมากคือผู้ถือหุ้น 13 คนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนถึงกว่าร้อยละยี่สิบต่อปี แต่คุณมิกก็ต้องนำเงินบางส่วนไปอุดหนุนให้ผู้มีรายได้น้อยและคนงานก่อสร้างสามารถมีบ้านอยู่ในชุมชนด้วยกันได้จนสำเร็จ ส่วนเงินที่เหลือเขาจึงนำไปพัฒนานวัตกรรมยั่งยืนเพิ่มเติมดังที่กล่าวไปแล้ว กับนำไปเป็นทุนดำเนินงานกวดขันการของชุมชนด้วยตัวเอง โดยเน้นการขายอาหารพื้นเมืองแคลิฟอร์เนียในราคาประหยัด จึงทำให้ชาวชุมชนนิยมมารับประทานอาหารกันมากจนภัตตาคารนี้กลายเป็นแหล่งพบปะที่สำคัญแห่งหนึ่งของชุมชน

ชุมชนยังประสบผลสำเร็จในแง่ของการเป็นต้นแบบที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายเรื่อง ความสำเร็จของชุมชนทำให้เมืองดอนนี่ลดมาตรฐานความกว้างของถนน โครงการบ้านจัดสรรอื่น ๆ ในเมืองดอนนี่ก็นำเอาลักษณะการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ของชุมชนไปใช้ รัฐบาล

กลางได้ให้เงินทุนก้อนเล็ก ๆ มาสนับสนุนการออกเทศบัญญัติการใช้พลังงานฉบับใหม่ในเมือง
ดอนนี โดยระบุชัดเจนว่าควรมีการจัดแนวที่ดินและบ้านให้เป็นไปตามลักษณะของชุมชนสหรัฐ
เทศบัญญัติยังจำกัดพื้นที่ของผนังบ้านที่เป็นกระจกและกำหนดมาตรฐานของระบบฉนวน ซึ่งใน
ที่สหรัฐแคลิฟอร์เนียก็นำเทศบัญญัตินี้ไปใช้เป็นแนวทางการกำหนดกฎหมายอาคาร อันเป็นผลมา
จากคำชี้แจงที่ชัดเจนของคุณมิกกับคุณเจน และผู้ผลิระบบพลังงานแสงอาทิตย์ในเมืองดอนนี

เนื่องจากคุณเจนได้รับแรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์ของเธอเองในเมืองดอนนี
และชุมชนสหรัฐ ประกอบกับได้รับการชักชวนโดยผู้บริหารในนครซาคราเมนโต เธอจึงดำเนินการ
ก่อตั้งคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นด้านการอนุรักษ์และแหล่งพลังงานหมุนเวียน (Local
Government Commission on Conservation and Renewable Energy Sources) ซึ่งเป็นองค์กร
ที่ไม่แสวงหาผลกำไร ปรัชญาของคณะกรรมการ ที่นำมาจากเมืองดอนนีคือการอนุรักษ์พลังงาน
จะประสบผลสำเร็จสูงสุดหากมีการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น โดยไม่ต้องรอลำโพงจากส่วนกลาง
คณะกรรมการฯ เป็นที่รวมของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับเลือกจากหลายชุมชนมาแบ่งปันประสบการณ์และ
ความรู้ความชำนาญ รวมทั้งสร้างความกระตือรือร้น ด้วยเหตุนี้เทศบัญญัติพลังงานส่วนท้องถิ่น
หลายรูปแบบจึงถูกนำไปใช้ทั่วไปในรัฐแคลิฟอร์เนีย อย่างไรก็ตาม การออกแบบและปรัชญาของ
ชุมชนสหรัฐด้านอื่น ๆ ไม่ได้เป็นที่แพร่หลายและไม่ได้รับการยอมรับอย่างรวดเร็วนัก

ในช่วงปีแรก ๆ มีผู้มาเยือนชุมชนนับพันคนต่อปี ซึ่งมีทั้งสถาปนิก วิศวกร นักออกแบบ
ผัง นักการเมือง และบุคคลที่มีชื่อเสียงของประเทศ ทำให้มีผลการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผล
ความสำเร็จของการพัฒนาชุมชนโดยกลุ่มคณะต่าง ๆ เผยแพร่อย่างต่อเนื่อง ทั้งที่เป็นรายงาน
เอกสาร หนังสือ ตำราวิชาการ บทความ และข้อมูลในเว็บไซต์ ผลงานวิจัยในช่วงนั้น ระบุว่า
ปริมาณการใช้ก๊าซธรรมชาติเพื่อทำความร้อนลดลงถึงร้อยละ 25-80 อันเป็นผลจากการใช้แผงเก็บ
พลังงานแสงอาทิตย์ ฉนวนประสิทธิภาพสูง และกระจกสองชั้น ผู้อยู่อาศัยทั้งเด็กและผู้ใหญ่ต่างพึง
พอใจบรรยากาศของชุมชน การทำการเกษตร พื้นที่ทำกิจกรรมซึ่งรวมถึงถนนที่แคบและคดเคี้ยว
นั้น รวมทั้งการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติ การมีความใกล้ชิดกับเพื่อนบ้านมากขึ้นก็ได้รับการ
กล่าวถึงในลำดับต้น ๆ ถึงแม้ว่าหลายคนจะต้องปรับตัวมากและมีข้อโต้แย้งจนต้องร่วมกัน
แก้ปัญหาในกลุ่มย่อย แต่ผู้คนเหล่านั้นต่างคิดว่าเป็นบทเรียนที่ดีให้กับชีวิต

เมื่อถามถึงคุณมิกกับคุณเจน ทุกคนต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าสองคนนี้ให้การดูแลเป็น
อย่างดีในทุกเรื่อง ช่วยแก้ปัญหา เป็นกันเอง และที่สำคัญคือการที่ทั้งสองพักอาศัยอยู่ที่ชุมชนด้วย ทำ
ให้ชาวชุมชนรู้สึกขอบคุณเป็นอย่างมาก แต่แน่นอนว่าในการออกแบบจะต้องมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ซึ่ง

จะพบชัดเจนได้เมื่ออาคารถูกใช้งานไประยะหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจะได้นำเสนอข้อบกพร่องเหล่านี้ในตอนถัดไป ภายใต้หัวข้อ "คุณภาพความยั่งยืนของชุมชนในปัจจุบัน" (ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม)

4.4.2 คุณภาพความยั่งยืนของชุมชนเมื่อแรกเริ่ม

ด้านจิตวิญญาณ จากการประมวลข้อมูลเชิงคุณภาพในตอนที่แล้วสรุปได้ว่าความยั่งยืนด้านจิตวิญญาณของชุมชนมีลักษณะโดดเด่นที่สุดเป็นแบบมีมัสยิดและสิคราม คือโดยพื้นฐานของมีมัสยิดทั้งสองจะชอบให้ความสำคัญกับกลุ่มมากกว่าความเป็นส่วนตัว ทูมทำงานเพื่อสังคม ยอมรับความหลากหลาย ชอบความเรียบง่ายและความเป็นจริงตามธรรมชาติ รวมทั้งตระหนักว่าปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ต้องร่วมกันแก้ไขอย่างเร่งด่วน แต่มีสิครามจะมีความกว้างและลึกมากขึ้นในแง่ของความสามารถมองโลกอย่างเป็นระบบโยงใย สลับซับซ้อน ความพยายามหลอมรวมกายกับจิตให้เป็นหนึ่งเดียว และสร้างตัวอย่างการช่วยเหลือฟื้นฟูโลกในระดับท้องถิ่น

ด้านพฤติกรรม จากการประมวลข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และเอกสารสรุปได้ว่า ชาวชุมชนสามารถใช้ชีวิตอย่างใกล้ชิดกับเพื่อนบ้านที่มีความแตกต่างทางภูมิหลังและสถานภาพทางเศรษฐกิจได้ดี ใช้เวลาว่างจากหน้าที่การงานมาร่วมกันทำงานเพื่อสร้างความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นปึกแผ่น และความมั่นคงของชุมชน ค่อย ๆ พุดคุยแก้ปัญหาการอยู่อาศัยร่วมกันในกลุ่มย่อย ช่วยกันเป็นหูเป็นตาดูแลความปลอดภัย ช่วยกันดูแลเด็ก ๆ สอนให้เด็ก ๆ เข้าใจคุณค่าของธรรมชาติ รวมทั้งแสดงความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้เทคโนโลยีประหยัดพลังงาน การรีไซเคิลขยะ การทำสวนปลอดสารพิษ และการอยู่อย่างไม่ฟุ้งเฟ้อ พฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมการสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการสนับสนุนการสร้างชุมชนยั่งยืน อันเป็นลักษณะเด่นของมีมัสยิดที่อนุวัตนิยมทั้งสี่เชื้อสาย สี่เหลือง และสิคราม

ด้านวัฒนธรรม ความยั่งยืนด้านวัฒนธรรมพิจารณาจากการที่แต่ละบุคคลมีค่านิยมดังที่อธิบายไว้แล้วในลักษณะความยั่งยืนด้านจิตวิญญาณ และการที่แต่ละบุคคลมีวิถีชีวิตดังที่อธิบายไว้แล้วในลักษณะความยั่งยืนด้านพฤติกรรม ดังนั้น เมื่อพิจารณาในภาพกว้างว่าชุมชนก็คือกลุ่มของบุคคลที่มาอยู่อาศัยร่วมกัน คนเหล่านี้จึงมีค่านิยมและวิถีชีวิตร่วมกัน เรียกได้ว่ามีวัฒนธรรมร่วมกันเป็นแบบมีมัสยิด สี่เหลือง และสิคราม

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ความยั่งยืนด้านสังคมพิจารณาจากการสัมภาษณ์และเอกสารสรุปได้ว่ามีลักษณะเด่นเป็นมีมัสยิด เห็นได้จากเรื่องแรกคือการบริหารชุมชนสนับสนุนให้ทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันในการตัดสินใจที่พยายามให้เป็นเอกฉันท์มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อที่จะได้มาซึ่งความผาสุกของชุมชนร่วมกัน เรื่องที่สองคือการจัดสรรผลผลิตที่เป็นผักผลไม้

เหลือจากการบริโภคของครอบครัวหรือชุมชนก็นำไปขาย เรื่องที่สามคือระเบียบชุมชนมีไว้เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศความเป็นชุมชนอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ยังมีลักษณะระบบเศรษฐกิจแบบสี่เหลี่ยมที่สะท้อนผ่านความสามารถพึ่งพาตนเองได้ระดับหนึ่งทั้งด้านการลดการพึ่งพาทรัพยากรของเมือง และการหารายได้เข้ามาสู่ชุมชนผ่านธุรกิจที่ให้บริการแก่บุคคลภายนอก

สำหรับความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมพิจารณาจากผลของการออกแบบแนวยั่งยืนที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อความยั่งยืนจำนวนมาก แสดงว่าชุมชนมีความจำเป็นน้อยที่จะต้องพึ่งพาอาหาร พลังงานและน้ำจากแหล่งสาธารณะ อีกทั้งสามารถจัดมลภาวะทั้งทางน้ำ อากาศ และดินได้ภายในโครงการเองอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นชุมชนที่พึ่งพาตัวเองซึ่งจัดเป็นสิ่งแวดล้อมในลักษณะมีสี่เหลี่ยมที่มีความเข้มข้นมากกว่าชุมชนดัดซ์

คุณภาพความยั่งยืนโดยรวมของชุมชนเมื่อแรกเริ่ม จึงอยู่ในระดับสีเขียว สี่เหลี่ยม และสี่คราม ซึ่งมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับระดับจิตเจลิย ฉะนั้นจึงสามารถยืนยันความเชื่อพื้นฐานที่ว่าคุณภาพของความยั่งยืนขึ้นอยู่กับคุณภาพของจิตวิญญาน โดยในกรณีศึกษานี้ พัฒนาการทางจิตวิญญานของนักพัฒนาโครงการและสถาปนิกที่อยู่ในระดับสี่ครามได้ทำให้คุณลักษณะสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อความยั่งยืนหรือคุณภาพการออกแบบแนวยั่งยืนมีความสมบูรณ์มากถึงระดับสี่เหลี่ยม ขณะที่พัฒนาการทางจิตวิญญานของสมาชิกชุมชนเองที่มีลักษณะเด่นแบบมีสีเขียวและสี่ครามก็ได้สนับสนุนให้ความยั่งยืนด้านวัฒนธรรมและสังคมมีคุณภาพระดับสูงด้วย

4.4.3 คุณภาพความยั่งยืนของชุมชนในปัจจุบัน

ด้านจิตวิญญาน จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับจิตวิวัฒน์พบว่าเจ้าบ้านผู้ให้สัมภาษณ์ 1 คนมีการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิญญานที่สนับสนุนความยั่งยืนมากขึ้น กล่าวคือคุณโจน จากเดิมที่เข้าใจแบบมีสีเขียวว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมมีที่มาของปัญหาส่วนหนึ่งคือความไม่รู้เกี่ยวกับระบบนิเวศในการออกแบบเมือง แต่เมื่อได้เรียนรู้ด้านปรัชญามากขึ้น เขาก็เริ่มเข้าใจว่าแท้จริงแล้วปัญหานั้นเป็นปัญหาการแยกส่วนกันระหว่างกายกับจิต ปัจจุบันเขาจึงมีจิตสำนึกองค์รวมแบบมีสี่คราม นอกจากนี้ยังพบว่า จิตสำนึกของชาวชุมชนทั้งด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมีน้อยลงแต่ยังไม่ถึงขั้นเลวร้ายมากนัก ผลการค้นพบจึงสอดคล้องกับข้อมูลจากการประมวลผลทางสถิติ ซึ่งบ่งชี้ถึงคุณลักษณะทางจิตวิญญานของชาวชุมชนในปัจจุบันที่สะท้อนผ่านการมองโลกและความรู้สึก ว่ายังคงมีลักษณะเด่นที่สุดเป็นมีสีเขียวและสี่เหลี่ยมตามลำดับ ด้วยค่าเฉลี่ยที่อยู่ในเกณฑ์สูง ดังตารางที่ 28 ในภาคผนวก ค. นั้นหมายถึงชาวชุมชนตระหนักว่า โลกควรเป็นที่ที่ทุกคนอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความเอื้ออาทรต่อกัน แต่ลัทธิวัตถุนิยมทำให้คนไม่ใส่ใจกัน และตระหนักด้วย

ว่าโคกเต็มไปด้วยระบบชีวิตและธรรมชาติที่กำลังเผชิญกับสภาวะวิกฤต จึงรู้สึกว่าหากบริเวณ
น้อยลงก็น่าจะทำให้ชีวิตมีความสุขขึ้นได้

ด้านพฤติกรรม ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกบ่งชี้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์ 3 คนมีพฤติกรรม
ที่สนับสนุนความยั่งยืนมากขึ้น ดังต่อไปนี้

คนแรกคือคุณนิช หลังจากปลดเกษียณจากงานที่มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นงานวัดผลการ
สอบในเชิงประจักษ์แบบมีมิสส์แล้ว และสามีที่อยู่ร่วมกันมากกว่า 50 ปีได้เสียชีวิตลง ล่าสุดเมื่อ
อายุกว่า 70 ปีเธอใช้เวลาว่างไปศึกษาเรื่องการวิเคราะห์บุคลิกภาพ ในโครงการการเรียนรู้ของ
ผู้สูงอายุที่มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแบบมีมิสส์เหลืออีกทั้งเธอยังเป็น
ประธานบริหารชุมชนด้วยความตั้งใจตอบแทนให้กับชุมชนและช่วยพยุงรักษาโลกที่บอบบางเอาไว้
ในทางอ้อม ปัจจุบันเธอจึงมีพฤติกรรมคิดระดับโลกทำในท้องถิ่นแบบมีมิสส์ครบ

คนที่สองคือคุณเครือ หลังจากที่ไม่ได้ทำงานดูแลเด็กกำพร้าแบบมีมิสส์เขียวแล้ว เธอได้ไป
ศึกษาต่อในหลักสูตรการสร้างสรรค์ภาพที่เกี่ยวกับพืช ซึ่งต้องบูรณาการความรู้ด้านพฤกษศาสตร์
ศิลปะ และการถ่ายภาพ อันเป็นความรู้ทางกายภาพ จิต และเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน แล้วออกมา
ทำงานอยู่กับบ้านเพื่อจะได้มีเวลาดูแลครอบครัว อีกทั้งใช้เวลาว่างไปเป็นมัคคุเทศก์อาสาสมัครที่
พาเด็ก ๆ เที่ยวชมธรรมชาติในสวนพฤกษชาติของมหาวิทยาลัย ปัจจุบันเธอจึงมีพฤติกรรมบูรณาการ
และให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้อย่างสนุกของเด็กแบบมีมิสส์เหลือ

คนที่สามคือคุณดานิลา หลังจากที่ได้ศึกษาด้านธุรกิจซึ่งเป็นความรู้แบบมีมิสส์แล้ว
ด้วยความตระหนักว่าอันที่แท้จริง เธอสนใจงานที่เกี่ยวกับมนุษย์และสังคม เธอจึงไปศึกษาต่อใน
หลักสูตรการพัฒนาสังคม แล้วทำงานเกี่ยวกับการสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว การลด
ช่องว่างทางการศึกษา และการเข้าถึงระบบสวัสดิการของรัฐอย่างเท่าเทียมกันของผู้ด้อยโอกาส
ก่อนที่จะต้องลาออกด้วยปัญหาทางสุขภาพ มาทำงานอยู่ในคณะกรรมการบริหารชุมชน ปัจจุบัน
เธอจึงมีพฤติกรรมส่งเสริมความยั่งยืนของสังคมและสิ่งแวดล้อมแบบมีมิสส์เขียว

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตบ่งชี้ด้วยว่าพฤติกรรมของชาวชุมชน
หลายคนมีลักษณะไม่ส่งเสริมความยั่งยืน เช่น การปล่อยให้บ้านเป็นบ้านร้าง การปล่อยปละ
ละเลยบ้านและบริเวณให้รกรุงรังทั้งที่ยังอาศัยอยู่ การจอดรถยนต์ในที่ที่ไม่ควรจอด การเข้าร่วม
กิจกรรมสาธารณะน้อยลง การปลูกพืชด้วยตัวเองน้อยลงหรือแม้กระทั่งไม่ดูแลแปลงสวนของ
ตนเองเลย รวมทั้งการปิดกั้นแนวสวนหลังบ้านไม่ให้เชื่อมโยงกับพื้นที่สวนส่วนกลางอีกต่อไป
พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนบ่อนทำลายความยั่งยืนของชุมชนในลักษณะของมีมิสส์ส้มหรือสีแดงที่มี
ความเห็นแก่ตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม และเห็นแก่การสะสมวัตถุมากกว่าความพอเพียง

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมดังกล่าวยังถือว่าเป็นสัดส่วนไม่สูงนักเมื่อเปรียบเทียบกับภาพรวมของชาวชุมชนทั้งหมด อย่างน้อยผู้ที่ตอบแบบสอบถามมาก็ยังมีพฤติกรรมที่สนับสนุนความยั่งยืนอยู่มาก ดังผลการค้นพบจากการประมวลผลทางสถิติ ซึ่งบ่งชี้ถึงคุณลักษณะทางพฤติกรรมของชุมชนในปัจจุบันที่สะท้อนผ่านการดูแลสุขภาพและการใช้จ่ายให้สอย ว่ายังคงมีลักษณะเด่นที่สุดเป็นมีมัสีเหลืองและสีเขียวตามลำดับ ด้วยค่าเฉลี่ยที่อยู่ในเกณฑ์สูง ดังตารางที่ 28 ในภาคผนวก ค. นั้นหมายถึงชาวชุมชนกลุ่มหนึ่งใส่ใจดูแลสุขภาพร่างกายและจิตใจเป็นอย่างดีและมีพฤติกรรมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านการใช้จ่ายให้สอยที่ได้ประโยชน์คุ้มค่า

ด้านวัฒนธรรม ข้อมูลจากการประมวลผลทางสถิติสะท้อนผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้านและการทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของเจ้าบ้านบ่งชี้ความโดดเด่นของมีมัสีเหลืองด้วยค่าเฉลี่ยที่อยู่ในเกณฑ์สูง ติดตามด้วยมีมัสีเขียวและสีน้ำเงินตามลำดับด้วยค่าเฉลี่ยที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง นั้นหมายถึงชาวชุมชนกลุ่มหนึ่งมีค่านิยมเชิงสังคมที่เน้นการแสดงออกถึงความรอบรู้ความเป็นกันเองและความเป็นมิตรที่ดี ผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการสร้างสรรค์สังคมและการแบ่งปันอาหารอย่างสม่ำเสมอ ชาวชุมชนกลุ่มนี้ยังมีค่านิยมเชิงสิ่งแวดล้อมที่เน้นการส่งเสริมให้เด็ก ๆ เรียนรู้ถึงความเชื่อมโยงกันของชีวิตบนโลกนี้ในภาพกว้าง เน้นการดำเนินชีวิตในลักษณะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการรักษาบริเวณบ้านให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ดังนั้นเมื่อพิจารณาร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกต ถือได้ว่าชาวชุมชนกลุ่มนี้เป็นตัวแทนของคนส่วนใหญ่ในชุมชนที่พยายามรักษาวัฒนธรรมของชุมชนให้มีลักษณะยั่งยืนต่อไป

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลจากการประมวลผลทางสถิติสะท้อนผ่านลักษณะการบริหารจัดการชุมชนและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของเจ้าบ้านบ่งชี้ว่าคุณลักษณะของมีมัสีเหลืองและสีเขียวใกล้เคียงกันด้วยค่าเฉลี่ยที่อยู่ในเกณฑ์สูง นั้นหมายถึงข้อมูลข่าวสารที่ไหลเวียนอยู่ในชุมชนจำนวนมากเป็นข่าวสารประเภทที่มีการมองต่างมุม ซึ่งได้รับการนำเสนอทั้งหมดอย่างมีคุณค่าและไม่บิดเบือน ประกอบกับข่าวสารที่จะช่วยสร้างความรักความอบอุ่นในสังคมได้ และหมายถึงการบริหารจัดการชุมชนพยายามดึงคนเข้ามาร่วมในการตัดสินใจแบบเป็นเอกฉันท์ ซึ่งจะคำนึงถึงจิตใจผู้คนเป็นสำคัญ อีกทั้งดำเนินการโดยปรับเปลี่ยนวิธีการและผู้นำได้ตามความสามารถและความเหมาะสม

สำหรับความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาจากข้อมูลเชิงคุณภาพทั้งเอกสาร ผลการสัมภาษณ์และคำตอบในแบบสอบถามส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิดซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยของชุมชนในช่วงที่ผ่านมา พบว่าชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและแปลงปลูกพืชผลทางการเกษตรมากขึ้นมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเมื่อตอนที่ชุมชนสร้างเสร็จใหม่ ๆ เนื่องจาก

โครงการได้ปลูกสร้างขึ้นในบริเวณไร่มะเขือเทศ ที่สภาพพื้นที่ไม่มีความร่มเย็นและไม่มีความหลากหลายทางชีวภาพเลย ตัวอาคารหรือกลุ่มอาคารเองก็มีความงามและสนองต่อประโยชน์ใช้สอย อีกทั้งมีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเต็มประสิทธิภาพตามที่ได้รับการออกแบบไว้ แต่ในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมา ความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและแปลงปลูกพืชผลทางการเกษตรลดน้อยลง สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เริ่มเสื่อมสภาพไปตามกาลเวลาบ้าง ไม่สนองต่อประโยชน์ใช้สอยที่เปลี่ยนไปบ้าง ประกอบกับการมีมลภาวะทางอากาศมากขึ้นและอุณหภูมิสูงขึ้นซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วทั้งรัฐแคลิฟอร์เนีย จึงทำให้มีการปรับปรุงหรือต่อเติมบ้าน ที่หลายกรณีรวมถึงการติดตั้งเครื่องปรับอากาศและการก่อสร้างที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในขณะที่บ้านหลายหลังไม่ได้รับการดูแลจนเกิดเป็นสภาพที่ทรุดโทรม อย่างไรก็ดีตาม ชาวชุมชนจำนวนมากก็ยังเห็นว่าคุณภาพของบ้านยังคงทำหน้าที่ประหยัดพลังงานและน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความสบายดังที่เคยเป็นมา โดยสิ่งแวดล้อมก็ยังเป็นที่น่าพอใจ เช่นในเรื่องของความสะอาด ความสวยงามของสภาพแวดล้อม และการอนุรักษ์ธรรมชาติ ส่วนคนภายนอกชุมชนเองก็ยังมองว่าชุมชนนี้มีสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่อาศัยเป็นอย่างมาก จึงส่งผลให้ราคาซื้อขายบ้านในชุมชนนี้อยู่ในระดับราคาที่สูงกว่าบ้านในชุมชนอื่นและเติบโตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้จากการเดินสำรวจของผู้วิจัยเอง ยืนยันได้ว่าการรักษารูปลักษณ์และสภาพแวดล้อมโดยรวมยังคงอยู่ในสภาพค่อนข้างดี โดยเฉพาะเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพนั้นมีความสมบูรณ์ค่อนข้างมาก จึงสรุปว่าความยั่งยืนด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมของชุมชนยังคงอยู่ในระดับดีเหลือ

คุณภาพความยั่งยืนโดยรวมของชุมชนในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยของมิติสิ่งแวดล้อมและสีเขียวด้วยค่าเฉลี่ยที่อยู่ในเกณฑ์สูง ดังตารางที่ 29 ในภาคผนวก ค. ซึ่งมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับระดับจิตเฉลี่ย โดยมีระดับนัยสำคัญ .05 ดังตารางที่ 30 ในภาคผนวก ค. ฉะนั้นจึงสามารถยืนยันความเชื่อพื้นฐานที่ว่าคุณภาพของความยั่งยืนขึ้นอยู่กับคุณภาพของจิตวิญญาณ โดยในกรณีศึกษานี้พัฒนาการทางจิตวิญญาณของสมาชิกชุมชนเองที่อยู่ในระดับดีเหลือและสีเขียวก็ได้สนับสนุนให้ความยั่งยืนทางพฤติกรรม รวมทั้งทางระบบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดีเหลือกับสีเขียวด้วย

4.4.4 ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง ปัญหาของชุมชน และการแก้ไข

ปัจจัยพื้นฐานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและปัญหาของชุมชนคือความน่าอยู่ของเมืองตอนนี้ ประกอบกับลักษณะทางกายภาพของชุมชนสหรัฐที่โดดเด่นจนไม่สามารถหาได้ในชุมชนอื่น ไม่ว่าจะเป็นความสวยงามของสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุมถึงความสมบูรณ์ของระบบนิเวศและลักษณะภูมิทัศน์ ความสมบูรณ์ของสวนผลไม้ พื้นที่โล่งและพื้นที่ส่วนกลางขนาดกว้างใหญ่

เหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ และบ้านประหยัดพลังงาน ลักษณะดังกล่าวทำให้ชุมชนสหรัฐกลายเป็นที่ที่ใครก็ต้องการเข้ามาอยู่อาศัย ซึ่งส่งผลให้ราคาบ้านที่ซื้อขายกันในตลาดมีราคาสูงมาก ตัวอย่างเช่น คุณลิซซื้อบ้านเมื่อปี 1998 ในราคา 250,000 เหรียญ แต่บ้านใกล้เคียงกันที่ประกาศขายในปี 2004 มีราคาสูงถึง 700,000 เหรียญ ดังนั้น ถึงแม้ชุมชนจะมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับที่ยั่งยืน แต่ปัจจุบันก็ได้เกิดปัญหาที่กีดกร่อนความยั่งยืนในหลาย ๆ ด้าน

ด้านจิตวิญญาณ เนื่องจากชุมชนมีอายุยาวนานถึงเกือบ 30 ปี ชาวชุมชนผู้ที่มีจิตสำนึกสิ่งแวดล้อมและสังคมแบบมีมืสเซียและสึครามอย่างแท้จริง ซึ่งอยู่อาศัยมาตั้งแต่แรกต่างก็เข้าสู่วัยชรา จึงเสียชีวิตลงไปบ้าง และโยกย้ายกันไปอยู่กับลูกหลานหรือบ้านคนชราบ้าง หลายคนมีเหตุจำเป็นอื่น ๆ ทั้งเรื่องหน้าที่การงาน และเรื่องของครอบครัวที่ทำให้ต้องย้ายออกไปอย่างตัวคุณมิกเองที่แยกทางกับคุณเจนแล้วออกไปอาศัยอยู่ภายนอกชุมชน และคุณเจนที่มีภารกิจไปสร้างสรรคความยั่งยืนที่อื่นลั่นมือจนแทบจะไม่มีเวลาพำนักอยู่ที่ชุมชน ทำให้สัดส่วนของชาวชุมชนดั้งเดิมที่ยังอาศัยอยู่มีจำนวนน้อยมาก สำหรับผู้ที่ย้ายเข้ามาใหม่นั้น พวกเขาทุกคนไม่ได้สัมผัสกับประสบการณ์บุกเบิกชุมชนด้วยตัวเอง พวกเขาจึงไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนมากเท่าชาวชุมชนรุ่นแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จิตของผู้มาใหม่หลายคนยังไม่วิวัฒน์ขั้นระดับที่ยึดมั่นในตน จึงสนใจเฉพาะลักษณะทางกายภาพที่โดดเด่นของโครงการดังที่กล่าวมา ตัวอย่างเช่นคุณเนทที่มีลักษณะยึดมั่นในตัวตนสูงมากแบบมีมืสสีแดง ก็ยังย้ายเข้ามาเพราะชื่นชมในความงามของโครงการ ซึ่งส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่ยั่งยืนขึ้นหลายประเภทดังที่จะอธิบายในหัวข้อถัดไป

ด้านพฤติกรรม พฤติกรรมที่มีลักษณะไม่ส่งเสริมความยั่งยืนของชาวชุมชนหลายคนซึ่งเกิดจากคุณภาพจิตที่ยังยึดมั่นในตน มีดังนี้

- การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะน้อยลง เป็นผลจากจิตที่ยึดติดในผลประโยชน์ส่วนตนเท่านั้น หากไม่มีปัญหาที่กระทบต่อตัวเองโดยเฉพาะก็จะไม่ไปเข้าร่วมประชุมเลย หรือจิตที่กังวลอยู่กับงานประจำของตนจึงทำให้รู้สึกว่าไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนได้

- การปลูกพืชด้วยตัวเองน้อยลงหรือแม้กระทั่งไม่ดูแลแปลงสวนของตนเองเลยเป็นผลจากจิตที่ยึดติดในความสบายและการใช้เงินซึ่งง่ายกว่าการลงมือปลูกด้วยตัวเอง หรือจิตที่กังวลอยู่กับงานประจำของตนจึงทำให้รู้สึกว่า การปลูกพืชด้วยตัวเองจะทำให้เสียเวลาทำงานหลัก

- การปล่อยให้บ้านเป็นบ้านร้างที่สภาพทรุดโทรม มีเศษขยะและวัชพืชปกคลุม โดยไม่ปล่อยให้ผู้อื่นเข้ามาเช่าหรือซื้อต่อ เป็นผลจากจิตที่ไม่ตระหนักถึงความสูญเสียเปล่าของทรัพยากร หรือจิตที่ยึดมั่นว่าทรัพย์สินอันมีค่านี้เป็นของตน หากขายไปแล้วจะไม่สามารถซื้อคืนได้อีก หรือจิตที่ผูกพันกับภารกิจของตนจนกระทั่งลืมไปว่าทรัพย์สินอันมีค่านี้ถูกทอดทิ้งร้างเอาไว้เป็นต้น

- การปล่อยปละละเลยบ้านและบริเวณให้รกรุงรังทั้งที่อาศัยอยู่ เป็นผลจากจิตที่ไม่ตระหนักถึงสุขภาพของตนเองและเพื่อนบ้าน หรือจิตที่ไม่สนใจการเสื่อมสภาพของทรัพยากร ด้วยเหตุที่จิตนั้นไปสนใจสิ่งที่จะทำให้ตนมีความสุขหรือมีความมั่นคงในชีวิตมากกว่าการดูแลให้บ้านเป็นระเบียบเรียบร้อย

- การเก็บของจนล้นออกมาภายนอกหรือใช้ที่จอดรถเป็นที่เก็บของ รวมทั้งรถเก่าที่หมดสภาพก็ยังเก็บไว้ เป็นผลจากจิตที่นิยมการซื้อวัตถุสิ่งของโดยไม่ยั้งคิด เมื่อซื้อมาแล้วไม่ได้ใช้หรือจะใช้จนหมดสภาพก็ตามที่ จิตที่ยึดติดว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้เป็นของตนก็ก่อให้เกิดความเสียหายไม่ต้องการนำไปทิ้งหรือบริจาค หรือจิตที่ไม่ใส่ใจเป็นธุระเนื่องจากของสิ่งนั้นทิ้งยากกำจัดยาก จึงเกิดสภาพที่หลายคนบอกว่า “บ้านมีที่เก็บของไม่พอ” และ “ทั้งบ้านและที่ดินเล็กเกินไป”

- การจอดรถยนต์ในที่ที่ไม่ควรจอด เป็นผลจากจิตที่ยึดติดในความสะดวกสบายของตน ดังนั้นจึงคิดจอดกันตามสะดวก ประกอบกับจิตที่ยึดติดกับรถยนต์จนทำให้ไม่เห็นความสำคัญของรถจักรยานรวมทั้งเส้นทางที่ผู้ออกแบบจัดไว้ให้ และจิตที่มักมากในวัตถุจึงใช้ที่จอดรถยนต์เป็นที่เก็บของแล้วจอดรถไว้ข้างถนนแทน จึงเกิดสภาพที่หลายคนบอกว่า “ชุมชนมีที่จอดรถไม่พอ”

- การปิดกั้นแนวสวนหลังบ้านไม่ให้เชื่อมโยงกับพื้นที่สวนสวนกลางอีกต่อไป เป็นผลจากจิตที่ยึดติดในความเป็นส่วนตัว หรือจิตที่ยึดมั่นในความคิดของตนและความพึงพอใจของตน จนเกิดความไม่พอใจระหว่างเพื่อนบ้านด้วยกัน จึงเกิดสภาพที่หลายคนบอกว่า “ขาดความเป็นส่วนตัว” ถึงขั้นต้องปิดสวนหลังบ้าน ทั้งที่แต่ละบ้านก็จะได้รับการออกแบบให้มีสวนหย่อมส่วนตัว ซึ่งมีรั้วรอบขอบชิดอยู่ทางด้านติดกับถนนอยู่แล้วด้วย

ด้านวัฒนธรรม เมื่อบุคคลที่มีจิตสำนึก ทศณคติ รสนิยม และพฤติกรรมเฉพาะตัวในลักษณะข้างต้นมาอาศัยอยู่ร่วมกันจึงเกิดเป็นกระบวนการชุมชนหนักค่านิยม และวิถีชีวิตของชุมชนที่ไม่สร้างสรรค์ความยั่งยืน ซึ่งปัญหาที่ทำให้คณะกรรมการชุมชนหนักใจมากที่สุดก็คือ “การมีส่วนร่วม” ของชาวชุมชน นอกจากนี้ การเพิ่มมูลค่าของบ้านเป็นอย่างมากได้ส่งผลให้ชุมชนไม่ได้มีลักษณะเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยราคาประหยัดเหมือนเมื่อก่อน และยังผลให้ชาวชุมชนผู้มีรายได้น้อยจำนวนหนึ่งขายบ้านเพื่อนำเงินก้อนใหญ่ไปใช้ ในปัจจุบันความหลากหลายทางสังคมและฐานะทางเศรษฐกิจจึงแทบจะไม่ใช่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนสหรัฐอีกต่อไป

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ปრაการณแบบคนเก่าไปคนใหม่มาได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงลบทั้งด้านจิตวิญญาณ พฤติกรรม และวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนทางสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างช่วยไม่ได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่

- ทศณอุจาดในบางจุดทั้งที่เป็นมุมอับและบริเวณที่เปิดเผย โดยเฉพาะตามแนวถนน

- ความรุกรื้อของต้นไม้ใบหญ้าอันนำมาซึ่งสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตราย
- ความเป็นแหล่งของเชื้อโรค แมลง และสัตว์ที่ไม่พึงประสงค์ต่อสุขภาพอนามัย
- ความแห้งเหี่ยวของแปลงผักผลไม้
- ความล้มเหลวพึ่งพาตนเองในระบบเศรษฐกิจพอเพียงลดลง จากการที่ต้องจ้างคนสวนมากขึ้น และซื้ออาหารจากภายนอกชุมชนมากขึ้น ทั้ง ๆ ที่ตอนแรกตั้งเป้าหมายให้ชุมชนมีรายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตร

- ราคาอาหารที่กตดาการในชุมชนแพงขึ้น เนื่องจากผู้ที่เข้ามารับกิจการต่อจากคุณมิค ไม่ได้มีเป้าหมายจะทำให้กตดาการเป็นแหล่งอาหารราคาประหยัดสำหรับครอบครัว

- เงินค่าธรรมเนียมบำรุงสาธารณูปโภคส่วนกลางเก็บได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย
- การบังคับใช้กฎระเบียบมีแนวโน้มจะต้องเข้มงวดมากขึ้น
- ปริมาณการใช้พลังงานสูงขึ้นจากการเปลี่ยนการสัญจรด้วยจักรยานเป็นรถยนต์ ซึ่งนอกจากจะเป็นผลของจิตและพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะต้องไปรับประทานอาหารเช้าที่นอกชุมชนบ่อยครั้งขึ้น

การแก้ปัญหา ต่อข้อคำถามที่ว่า "หากท่านไม่ได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ท่านคาดหวังจากชุมชน ท่านจะแก้ปัญหาอย่างไร" ผู้ตอบแบบสอบถาม 5 จากทั้งหมด 21 คนเห็นว่าไม่มีปัญหาใดต้องแก้เพราะชุมชนดีอยู่แล้ว 4 คนระบุว่าจะย้ายไปอยู่ที่อื่น 1 คนจะพึ่งระบบบริหารชุมชน 2 คนจะช่วยเหลือตนเอง อีก 2 คนจะช่วยเหลือตนเองและพึ่งระบบบริหารชุมชนด้วย ส่วนที่เหลือไม่ให้ความเห็น

ผู้ที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่าจะต้องบังคับใช้มาตรการทางกฎระเบียบหมู่บ้านอย่างเข้มงวด หากการเจรจาสื่อสารทำความเข้าใจไม่เป็นผล ก็คงต้องถึงขั้นทำหนังสือตักเตือน และนำเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายของบ้านเมืองเนื่องจากปัญหาส่วนมากเข้าข่ายการกระทำผิดระเบียบของชุมชนที่มีกฎหมายรองรับซึ่งเจ้าบ้านทุกคนลงนามผูกพันเอาไว้แล้ว อย่างไรก็ตามก็ดีขณะนี้คณะกรรมการชุมชนก็อยู่ระหว่างการปรับปรุงระเบียบเพื่อให้รองรับปัญหาเหล่านี้และสอดคล้องกับกฎหมายบริหารชุมชนของรัฐแคลิฟอร์เนียฉบับล่าสุด

แนวทางอื่น ๆ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวไว้ได้แก่ การให้คณะกรรมการชุมชนเข้าไปดูแลบริเวณเสื่อมโทรมแทนแล้วเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากเจ้าของบ้าน การกำหนดซื้อกลุ่มบ้านให้น่าสนใจแล้วจัดการหมุนเวียนเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมในกลุ่มย่อย และการรวมตัวกันของผู้ที่รู้สึกว่าได้เดือดร้อนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังมีรายงานการวิจัยแนะนำว่าผู้ที่จะมีวิถีชีวิตแบบ

ยั่งยืนอาจจะเพิ่มความรู้เกี่ยวกับหลักการแบบยั่งยืนผ่านการศึกษาในระดับสูง และตกลงใจเข้าร่วมโครงการจัดการในละแวกบ้านของตน

ผู้วิจัยใคร่ขอสรุปภาพรวมของชุมชนสหรัฐ ณ วันนี้ว่าชุมชนสหรัฐนั้นกำเนิดจากจิตที่เติบโตใหญ่ของสามัญชนสองสามัญภรรยา และกระบวนทัศน์ที่ห่วงกังวลถึงปัญหาความเสื่อมโทรมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมในระดับโลกของกลุ่มนักเคลื่อนไหวในช่วงปลายของยุคซิกซ์ตี้ ที่ต้องการผลักดันให้เกิดวิถีสำหรับการอยู่อาศัยแบบยั่งยืนอย่างแท้จริงบนโลกใบนี้ โดยหวังแต่เพียงว่า ถึงแม้โครงการจะไม่ประสบความสำเร็จทางการเงิน แต่อย่างน้อยก็น่าจะเป็นแรงบันดาลใจให้คนรุ่นหลังเกิดความต้องการที่จะหนีจากการพัฒนาแบบเดิม ๆ ที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปสู่การช่วยกันสร้างสรรค์ความยั่งยืนกันมากขึ้น ท้ายที่สุดโครงการก็แล้วเสร็จสมบูรณ์ลงได้เพราะการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนรุ่นแรกที่มี "จิตวิญญาณของผู้บุกเบิก" ในระดับมีชื่อเสียงและสื่อบริการเช่นเดียวกับนักพัฒนาโครงการและผู้ออกแบบ จึงส่งผลให้เกิดเป็นชุมชนที่มีความยั่งยืนอันสมบูรณ์ทั้งในมิติจิตวิญญาณ พฤติกรรม วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมมาเป็นเวลานาน

คุณภาพแบบบูรณาการของชุมชนได้ดึงดูดให้ผู้คนมาเยี่ยมชมจำนวนนับพันคนต่อปี ในขณะที่ผลักดันให้มูลค่าทางการตลาดของอสังหาริมทรัพย์สูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด จนกระทั่งถึงจุดผันเปลี่ยนที่ชาวชุมชนรุ่นแรกมีอันต้องจากไปแล้วมีคนใหม่เข้ามาแทนที่ คนเหล่านี้ถึงแม้ส่วนใหญ่จะยังมีจิตและกระบวนทัศน์คล้ายคลึงตามกับแนวคิดของชุมชนเมื่อแรกเริ่ม แต่พวกเขาก็ไม่สามารถมีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนเทียบเท่าได้กับผู้จากไป มีหน้าซ้ำ ผู้เข้ามาอยู่ใหม่จำนวนมากยังมีจิตที่ยึดติดแต่คุณภาพทางวัตถุ จึงขาดจิตสำนึกรักษารั้วและมีส่วนร่วม ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพความยั่งยืนและสร้างปัญหาในหลายด้านให้กับชุมชนในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม คุณภาพแบบบูรณาการของชุมชนโดยภาพรวมยังถือว่ามีความยั่งยืนสูง ผู้คนส่วนมากยังรัก มีความสุข และภูมิใจที่ได้อาศัยอยู่ในชุมชนแห่งนี้ ซึ่งทำหน้าที่เป็นเหมือนแสงส่องนำไปสู่วิถีที่ยั่งยืนของโลกมาเป็นเวลาเกือบสามสิบปี "บางทีความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ที่สุดสำหรับชุมชน ก็คือวิธีการที่จะรักษาลำบากทางสังคมอันมั่นคงซึ่งแฝงอยู่ในการออกแบบ ในขณะที่ชุมชนมีอายุมากขึ้นจนถึงอายุขัยของมัน ชาวชุมชนจะต้องทำงานหนักเป็นอย่างยิ่งหากพวกเขาต้องการอยู่ยั่งยืนยังข้ามกาลเวลา"

4.5 สรุป

การศึกษาบริบทของการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์แบบยั่งยืนในประเทศสหรัฐอเมริกาแสดงให้เห็นว่าจิตที่ยึดมั่นถือมั่นในอดีต ซึ่งสะท้อนผ่าน “ฝันแบบอเมริกัน” ได้ก่อให้เกิดการมองโลกและชีวิตอย่างคับแคบแยกส่วนเป็นระดับกระบวนทัศน์ตั้งแต่ในอดีต ส่งผลให้การกระทำต่าง ๆ เป็นไปในลักษณะที่ทำลายล้างมากกว่าสร้างสรรค์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมบริโภคนิยม รวมทั้งระบบเศรษฐกิจการปกครองแบบทุนนิยม ให้มีความแข็งแกร่งและมีอำนาจการทำลายล้างสูงอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน เมื่อเกิดวิกฤตทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ประเทศสหรัฐฯ ในฐานะที่เป็นผู้นำในการบริโภคทรัพยากรและสร้างมลภาวะ อีกทั้งเป็น “ส่วนหนึ่ง” ของกลุ่มประเทศตะวันตก “ทั้งหมด” ก็ได้ทำหน้าที่ของตนเองโดยการบุกเบิกการปฏิรูปมาตรฐานทางสังคมและสิ่งแวดล้อม แล้วแพร่ขยายวัฒนธรรมการฟื้นฟูโลกไปยังประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย เพื่อให้ระบบชีวิต “ทั้งหมด” อยู่รอดได้ จนในปัจจุบันถือได้ว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนในวงการอสังหาริมทรัพย์ของสหรัฐฯ มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก ในระดับที่เป็นผู้นำของโลกได้อีกเรื่องหนึ่ง

ความก้าวหน้าเหล่านั้นเป็นผลขึ้นมาได้ ก็เพราะกลุ่มคนในประเทศโดยเฉพาะบรรดานักเคลื่อนไหว ผู้บริหารประเทศ และผู้เชี่ยวชาญเกิดจิตวิวัฒน์เป็นจิตสำนึกใหม่ที่ตระหนักถึงปัญหาและวิกฤตตรงหน้า ซึ่งส่งผลให้การมองโลกและชีวิตอย่างคับแคบแยกส่วนเปลี่ยนไปสู่การมองโลกเป็นอย่างเป็นองค์รวมมากขึ้น จึงใช้วิธีการผสมผสานองค์ความรู้ทั้งหลาย และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับท้องถิ่น ในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อสามารถผลักดันให้การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์แบบยั่งยืนเป็นที่ยอมรับในหมู่นักพัฒนาโครงการและผู้รับเหมาที่มีกระบวนทัศน์แบบกระแสหลัก ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์กันอย่างเป็นเหตุเป็นปัจจัยของกันและกัน ระหว่างจิต พฤติกรรม วัฒนธรรม ระบบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงแบบบูรณาการไปสู่ระดับพัฒนาการขั้นที่สูงขึ้นของสิ่งเหล่านี้มีอยู่จริง และแสดงให้เห็นด้วยว่า การเปลี่ยนกระบวนทัศน์จากที่ถือว่าอิตาลีของมนุษย์สำคัญที่สุด ต้องการกอบโกยผลประโยชน์ให้ได้มากที่สุดจนต้องทำลายล้างธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์แบบมีมส์แดง มาเป็นที่ถือว่าระบบธรรมชาติสำคัญที่สุดจนต้องสร้างความร่วมมือเครือข่ายพิทักษ์รักษาและสรรค์สร้างสิ่งแวดล้อมแบบใหม่แบบมีมส์เขียวได้เกิดขึ้นแล้วในวงการอสังหาริมทรัพย์ โดยมีจิตสำนึกสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยหลักที่กระตุ้นในปรากฏการณ์เหล่านี้เกิดขึ้น

การดำเนินการหลายต่อหลายประการ อย่างเช่น ความพยายามค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ด้วยการผสมผสานศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันสะท้อนให้เห็นว่าจิตบูรณาการแบบมีมส์เหลือง

กำลังก่อตัวขึ้น ในขณะที่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับท้องถิ่น ในประเทศและระหว่างประเทศสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยม "คิดระดับโลก ทำในท้องถิ่น" เพื่อฟื้นฟูโลกให้กลับมาสวยงามอีกครั้งตามแบบมีมส์คิรามก็มีแนวโน้มที่จะขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวางมากขึ้น ถึงแม้ในปัจจุบันแนวความคิด กลวิธี และการดำเนินการเพื่อความยั่งยืนในสหรัฐฯ จะชะลอตัว เนื่องจากที่รัฐบาลของประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาสันติภาพในตะวันออกกลางด้วยอำนาจกับวิธีการรุนแรงแบบมีมส์สีแดง และการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจรวมทั้งการเผยแพร่ระบบทุนนิยมข้ามชาติด้วยมีมส์สีส้มมากกว่า ซึ่งทำให้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในวงการอสังหาริมทรัพย์จึงยังคงสภาพเป็นการพัฒนาแบบ "ทางเลือก"

อย่างไรก็ตาม การที่สหรัฐฯ เริ่มใช้ระบบความเป็นผู้นำในการออกแบบด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม (LEED) เพื่อประเมินผลกระทบที่อาคารมีต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน โดยเน้นการมีส่วนร่วมและความสมัครใจของฝ่ายผู้ลงทุนเอง ประกอบกับการที่มีผู้เชี่ยวชาญและสถาบันความยั่งยืนแบบบูรณาการ ซึ่งมีเครือข่ายทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาเชิงจิตวิญญาณไปพร้อม ๆ กับการประยุกต์มิติที่สำคัญของชีวิตทั้งสี่เข้าไปสู่การปฏิบัติอย่างเข้มแข็งและกว้างขวาง ย่อมทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่า การพัฒนาชุมชนหมู่บ้านจัดสรรแบบยั่งยืนซึ่งมีแนวโน้มที่จะรบกวนธรรมชาติน้อยที่สุด ในขณะที่เกื้อหนุนให้เกิดสุขภาวะทางร่างกายและจิตใจได้มากที่สุดจะสามารถแทรกตัวขึ้นเป็นการพัฒนาแบบ "กระแสหลัก" ต่อไปในประเทศที่บริโภคทรัพยากรและสร้างมลภาวะมากที่สุดในโลกประเทศนี้ได้ในระยะเวลานี้